

Reglamentacja działalności gospodarczej

2021/2022

Informacje organizacyjne

- Przedmiot kończy się egzaminem; egzamin jest pisemny (test)
- Wymogi egzaminacyjne: ustawa Prawo przedsiębiorców i inne zagadnienia w zakresie wskazanym w prezentacji
- Treść prezentacji w formacie pdf może być udostępniona P.T. Studentom za pośrednictwem Starosty
- Kontakt do mnie:

radamus@uni.opole.pl

609 833 515

wiadomość przez LinkedIn, WhatsApp

I. Zagadnienia wstępne

.

Interdyscyplinarny charakter zagadnienia

Reglamentacja działalności gospodarczej ma charakter interdyscyplinarny
i może być traktowana jako zjawisko

Ekonomiczne	Społeczne	Polityczne	Prawne
Reglamentacja ma wpływ na gospodarkę państwa, dochody budżetu państwa, itp.	Działalność gospodarcza daje ludziom zatrudnienie, źródło zarobkowania, itp.	np. wyrażające się w pytaniu czy Państwo może być uczestnikiem gry rynkowej, a jeżeli tak, to w jakim rozmiarze? Działalność gospodarcza może być „ofiara” wojen celnych.	Jakie są zasady reglamentacji?

Założenie wyjściowe dla reglamentacji jako zjawiska prawnego

Dwa rodzaje ustrojów polityczno - gospodarczych	
Ustrój, w którym Państwo ma monopol na działalność gospodarczą. Wyłącznym przedsiębiorcą jest Państwo.	Ustrój, w którym Państwo nie ma monopolu na działalność gospodarczą. Przedsiębiorcami mogą być jednostki i ich obywatele.
Nie istnieje problem „prawa reglamentacji działalności gospodarczej”	Istnieją reguły „prawa reglamentacji działalności gospodarczej”

Globalizacja a problem reglamentacji

Problem regulacji na szczeblu krajowym (wewnętrznym)	Problem regulacji na szczeblu ponadnarodowym
Zasady konstytucyjne i ustawodawstwo wewnętrzne	Wspólne ponadnarodowe obszary wolności gospodarczej: - Rynek wewnętrzny Unii Europejskiej - EFTA - NAFTA

Umieszczenie tematu w wewnętrznym systemie prawa

Kluczowe pytania:

1. W jakim obszarze prawa wewnętrznego należy usytuować problematykę reglamentacji działalności gospodarczej?
2. Czy „prawo reglamentacji działalności gospodarczej” to osobna gałąź prawa?

System prawa – zbiór norm prawnych obowiązujących w danym miejscu i czasie.
Podlega on różnym typologiom, podziałom, przekrojom.

Najstarszy podział systemu prawa:

Prawo prywatne
ius privatum

- reguluje relacje pomiędzy jednostkami a ich organizacjami
- podmioty prawa prywatnego mają pozycję równorzędną
- dominują normy *ius dispositivum* – *względnie obowiązujące*

Prawo publiczne
ius publicum

- reguluje relacje pomiędzy państwem a jednostkami
- istnieje relacja nadrzędności – podrzędności pomiędzy państwem a jednostkami
- państwo w sposób władczy ingeruje w prawa jednostki
- dominują normy *ius cogens* – *bezwzględnie obowiązujące*

Konkluzje

**Reglamentacja działalności gospodarczej nie jest samodzielną gałęzią prawa.
Jest to zagadnienie problemowe/ przedmiot nauczania dydaktycznego/**

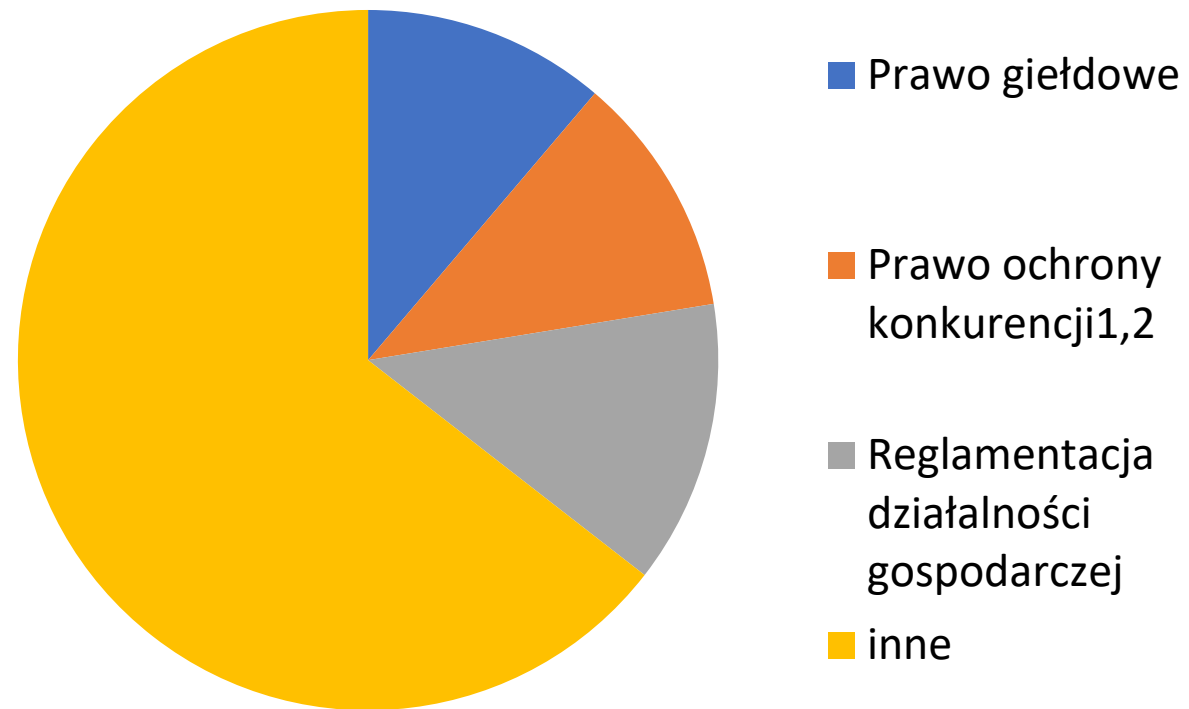
Reglamentacja działalności gospodarczej nie jest elementem prawa prywatnego.

- a) reglamentacja tworzy stosunek o charakterze przymusu na linii państwo - jednostka
- b) prawo prywatne nie dysponuje skutecznymi mechanizmami reglamentacyjnymi

Reglamentacja działalności gospodarczej – jest co do zasady elementem prawa publicznego gospodarczego

Reglamentacja działalności gospodarczej to jeden z podtytułów ustawy Prawo przedsiębiorców

Prawo publiczne gospodarcze



Prawo publiczne gospodarcze

- Prawo publiczne gospodarcze jest młodą dziedziną (gałęzią) prawa; koncepcje związane z prawem gospodarczym pojawiały się na przełomie XIX i XX w związku z przeobrażeniem kapitalizmu liberalnego w kapitalizm wiązany i powstającymi konfliktami klasowymi, kryzysami ekonomicznymi, itp.
- Prawo publiczne gospodarcze to prawo interwencji państwa, w interesie publicznym, w sferę gospodarczą
- W rozwiniętych krajach gospodarki wolnorynkowej od prawa publicznego gospodarczego oczekuje się aby był gwarancją, że interwencjonizm państwowy w gospodarkę nie będzie inny niż określony prawem
- Prawo publiczne gospodarcze reguluje jedynie część stosunków społecznych związanych z działalnością gospodarczą; w jego skład wchodzi m.in. regulacja dotycząca zakresu i formy państwowej ochrony mechanizmów gospodarczych i praw ekonomicznych

Przedmiot prawa publicznego gospodarczego

Prawo gospodarcze publiczne określa:

- (a) ustrój gospodarczy państwa
- (b) zasady funkcjonowania ustroju gospodarczego państwa
- (c) zasady ochrony tego ustroju

Wyważenie sprzecznych tendencji

IUS EST ARS BONI ET AEQUI

Regulacja reglamentacji działalności gospodarczej powinna być złotym środkiem pomiędzy:

z jednej strony, **potrzebą ochrony ważnego interesu publicznego**, który wyraża się m.in. w szeroko rozumianej kontroli ze strony państwa newralgicznych obszarów aktywności gospodarczej, np.:

- energetyka
- produkcja amunicji, broni
- wydobywanie kopalin

z drugiej strony, **potrzebą eliminowania ograniczeń w podejmowaniu działalności gospodarczej**, jako gwarancji rozwoju gospodarczego.

„Państwo nie ma własnych pieniędzy” – państwo żyje z pieniędzy podatników, w tym przedsiębiorców

Wielopłaszczyznowość reglamentacji

Reglamentacja działalności gospodarczej ze strony państwa ma charakter wielopłaszczyznowy :

stanowienie przepisów prawa, nie tylko w sferze administracyjnej ale także w sferze :

- podatków i innych obciążeń (składki na ubezpieczenie społeczne, składki zdrowotne)
- polityki kosztów zatrudnienia,
- liczby wolnych zawodów ustawowo regulowanych,
- rodzaj polityki antymonopolowej, itp.

działania faktyczne,

- np. polityka udzielania koncesji,
- polityka kontroli wykonywania działalności gospodarczej, itp.

Reglamentacja jako wyjątek od konstytucyjnej zasady swobody działalności gospodarczej

W ustroju gospodarczym RP reglamentacja działalności gospodarczej stanowi wyjątek od zasady swobody (wolności) działalności gospodarczej jednostek i ich organizacji.

Przepisy reglamentacyjne nie podlegają wykładni rozszerzającej.

Przepisy o reglamentacji działalności gospodarczej pełnią funkcję gwarancji dla jednostek, że ograniczenia ustawowe stanowią maksymalny zakres ingerencji ze strony szeroko rozumianego aparatu państwowego w dziedzinę gospodarczą

Duża zmienność przepisów regulujących zagadnienie reglamentacji działalności gospodarczej w Polsce

„Sezonowość” prawa reglamentacji gospodarczej

Widoczne są tendencje nadmiaru regulacji i deregulacji (co po roku 1989 można było obserwować na przykładzie wytyczania obszarów koncesyjnych).

Naturalne potrzeby ciągłego dostosowywania prawa gospodarczego do zmieniających się warunków rynkowych.

Reglamentacja działalności gospodarczej jest wyrazem aktualnych kierunków polityki gospodarczej państwa.

Poziomy reglamentacji

Trzy płaszczyzny reglamentacji prawnej

Reglamentacja *sensu stricte*

odnosząca się do
ponadpowszechnych ograniczeń
działalności gospodarczej

Reglamentacja *sensu largo*

odnosząca się do powszechnych
ograniczeń działalności
gospodarczej przede wszystkim w
ramach regulacji prawa
publicznego gospodarczego

Ponadto:

ograniczenia wynikające z sankcji
indywidualnych z prawa karnego,
prawa upadłościowego, itp..

Ogólne zasady (wymogi) dotyczące wykonywania działalności gospodarczej (reglamentacja *sensu largo*)

Nie jest reglamentacją działalności gospodarczej *sensu stricte* **zbiór regulacji ustawowych, mających charakter uniwersalny odnoszący się do wszystkich przedsiębiorców, wprowadzających m.in.**

- obowiązki w zakresie legalizacji działalności gospodarczej poprzez wpis w rejestrze albo ewidencji;
- obowiązki w zakresie statystyki publicznej,
- rejestracji dla celów podatkowych i ubezpieczeń społecznych;
- wymogi związane z oznaczaniem przedsiębiorcy i jego towarów;
- obowiązki przestrzegania zasad związanych z ochroną życia i zdrowia ludzkiego, ochroną środowiska;
- wymogi techniczne prowadzenia danego typu działalności;
- obowiązki dotyczące wykonywania pewnych czynności przez osoby mające uprawnienia zawodowe.
- obowiązki w zakresie uczciwej konkurencji;
- wymogi związane z ochroną konkurencji i konsumentów;
- obowiązki w zakresie obciążeń publicznoprawnych;
- obowiązki przestrzegania zasad prawa pracy;
- ogólne regulacje w zakresie kontroli i nadzoru państwowego.

Źródła prawa w ujęciu formalnym dla reglamentacji działalności gospodarczej

**Źródła prawa (*fontes iuris*)
dla reglamentacji działalności gospodarczej mają charakter:**

rozproszony

(wielość regulacji- kilkadziesiąt różnych aktów
prawnych, Prawo przedsiębiorców, obszary
koncesyjne, itd.)

złożony

normy konstytucyjne
normy merytoryczne (materialnoprawne)
normy ustrojowe
normy proceduralne

Źródła prawa w ujęciu formalnym dla reglamentacji działalności gospodarczej

Źródła reglamentacji działalności gospodarczej mogą mieć charakter

a) krajowy lub

b) międzynarodowy

w szczególności wynikający z faktu członkostwa
Rzeczypospolitej Polskiej w

- Unii Europejskiej
- systemach umów międzynarodowych typu Światowa Organizacja Wolnego Handlu

Kategoryzacja źródeł prawa

Jakie są obszary źródeł prawa reglamentacji działalności gospodarczej?						
Swobody traktatowe Unii Europejskiej (prawo pierwotne) i regulacja prawa wtórnego. Cecha charakterystyczna: Pierwszeństwo przed prawem krajowym	Obszar regulacji konstytucyjnej	Przepisy ogólne „Konstytucja dla Biznesu”	Przepisy dotyczące obszaru tzw. działalności koncesjonowanej	Przepisy dotyczące obszaru tzw. działalności wymagającej zgód, pozwoleń licencji	Przepisy dotyczące obszaru tzw. działalności regulowanej	Przepisy proceduralne: a) ustaw szczegółowych, b) przepisy ogólne (KPA)

Przepisy ogólne :

- **KONSTYTUCJA określa podstawowe założenia ustroju gospodarczego państwa i zasady na których możliwe jest ograniczenie swobód konstytucyjnych**

„KONSTYTUCJA DLA BIZNESU” OD 30.04.2018

Ustawy z dnia 6 marca 2018 r.

- **Prawo przedsiębiorców**
- **o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy**
- **o zasadach uczestnictwa przedsiębiorców zagranicznych i innych osób zagranicznych w obrocie gospodarczym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej**
- **o Rzeczniku Małych i Średnich Przedsiębiorców**
- **Przepisy wprowadzające ustawę Prawo przedsiębiorców oraz inne ustawy dotyczące działalności gospodarczej**

II. Czym jest działalność gospodarcza?

.

Obszary aktywności jednostki z prawnego punktu widzenia

1. Działalność gospodarcza jednostek i ich organizacji w rozumieniu: a) ekonomicznym b) prawa prywatnego c) prawa przedsiębiorców	2. Usługi jednostek i ich organizacji	3. Działalność pożytku publicznego jednostek i ich organizacji	4. Inne aktywności osób fizycznych - np. praca osoby fizycznej w ramach stosunku pracy, zatrudnienie na podstawie prawa cywilnego - uczestnictwo w spółkach prawa handlowego * Czy wynajem mieszkań jest działalnością gospodarczą?
--	--	---	---

Obszar zainteresowania prawa prywatnego i publicznego



Pojęcie działalności gospodarczej w prawie prywatnym

- Działalność gospodarcza jest pojęciem interdyscyplinarnym - występuje w prawie publicznym i prywatnym
- Kodeks cywilny nie definiuje pojęcia działalności gospodarczej pomimo, że się nim posługuje.
- Kodeks cywilny przeciwstawia pojęcie działalności gospodarczej pojęciu działalności zawodowej.
- Dookreślenie tego pojęcia pozostawia się nauce prawa i orzecznictwu (**definicja doktrynalna**).

Cechy działalności gospodarczej w prawie prywatnym

- działalność zarobkowa;
- działalność profesjonalna i zorganizowana;
- działalność ciągła, a nie aktywność jednorazowa;
- nieuzależniona od dokonania wpisu do ewidencji / rejestru

Pojęcie działalności gospodarczej w prawie publicznym gospodarczym

- Polski system prawny definiuje pojęcie działalności gospodarczej m.in. **w art. 3 ustawy Prawo przedsiębiorców.**
- Istnieje zatem definicja ustawowa.
- Akt ten ma fundamentalne znaczenie z punktu widzenia problematyki działalności gospodarczej. Można mu przypisać rolę „kodeksu” dla tej dziedziny prawa.

Struktura definicji „działalności gospodarczej” w ustawie Prawo przedsiębiorców

Konstrukcja definicji ustawowej		
1. regulacja pozytywna (podstawowa), wskazująca czym jest działalność gospodarcza, odnosząca się do istoty pojęcia	2. uzupełniająca regulacja negatywna , wskazująca czym nie jest działalność gospodarcza:	
	a) tzw. działalność bagatelna	b) niektóre rodzaje działalności wyodrębnione na podstawie kryteriów podmiotowo-przedmiotowych

Pozytywna metoda regulacji

Działalnością gospodarczą jest działalność :

(kwantyfikator nr 1) zarobkowa

(kwantyfikator nr 2) wykonywana we własnym imieniu

(kwantyfikator nr 3) i w sposób ciągły

Regulacja negatywna

działalność bagatelna

Nie stanowi działalności gospodarczej działalność wykonywana przez osobę fizyczną,

- której przychód należny z tej działalności /choćby nie został utrzymany/ nie przekracza w żadnym miesiącu 50% kwoty minimalnego wynagrodzenia
- która w okresie ostatnich 60 miesięcy nie wykonywała działalności gospodarczej,
- Która nie jest wspólnikiem spółki cywilnej

Osoba wykonująca taką działalność może złożyć wniosek o wpis do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej. Działalność ta staje się działalnością gospodarczą z dniem określonym we wniosku.

Regulacja negatywna

działalność bagatelna

- Jeżeli przychód należny z działalności bagatelnej, przekroczył w danym miesiącu wysokość progową, działalność ta staje się działalnością gospodarczą, począwszy od dnia, w którym nastąpiło przekroczenie wysokości progowej.
- osoba wykonująca działalność gospodarczą składa wniosek o wpis do CEIDG w terminie 7 dni od dnia, w którym nastąpiło przekroczenie wysokości progowej

Regulacja negatywna

Przepisów ustawy o działalności gospodarczej nie stosuje się do:

- działalności wytwórczej w rolnictwie w zakresie upraw rolnych oraz chowu i hodowli zwierząt, ogrodnictwa, warzywnictwa, leśnictwa i rybactwa śródlądowego;
- wynajmowania przez rolników pokoi, sprzedaży posiłków domowych i świadczenia w gospodarstwach rolnych innych usług związanych z pobytem turystów;
- wyrobu wina przez producentów będących rolnikami wyrabiającymi mniej niż 100 hektolitrów wina w ciągu roku gospodarczego,
- działalności rolników w zakresie sprzedaży

Regulacja negatywna

Przepisów ustawy o działalności gospodarczej nie stosuje się do:

- działalności wytwórczej w rolnictwie w zakresie upraw rolnych oraz chowu i hodowli zwierząt, ogrodnictwa, warzywnictwa, leśnictwa i rybactwa śródlądowego,
- wynajmowania przez rolników pokoi,
- sprzedaży posiłków domowych
- świadczenia w gospodarstwach rolnych innych usług związanych z pobytem turystów - wyrobu wina przez producentów będących rolnikami wyrabiającymi mniej niż 100 hektolitrów wina w ciągu roku gospodarczego, o których mowa w ustawie z dnia 12 maja 2011 r. o wyrobie i rozlewie wyrobów winiarskich, obrocie tymi wyrobami i organizacji rynku wina

Cechy działalności gospodarczej w prawie publicznym gospodarczym

- Działalność gospodarcza odnosi się do **zachowań dopuszczalnych prawnie**, a zatem do zachowań legalnych (np. prostytutcja, sutererstwo, handel narkotykami, działalność polegająca na fałszowaniu urządzeń mierniczych nie może być określana jako działalność gospodarcza).
- Działalność gospodarcza to **zachowanie człowieka (osoby fizycznej) jak i jego organizacji**.
- Działalność gospodarcza mieści w sobie pojęcie działalności zawodowej.

Zarobkowy charakter działalności

- Podkreślić należy **zarobkowy charakter** działalności gospodarczej, który odróżnia tę sferę działalności od działalności typu *non profit*.
- Jeżeli dana aktywność ma charakter zarobkowy, to nie ma znaczenia czy jednostka, która ją prowadzi uzyskuje **zyski** albo straty. działalnością gospodarczą będzie także aktywność wiążąca się z permanentną stratą - system prawa przygotowany jest na taką ewentualność poprzez przepisy o niewypłacalności.

Profesjonalny charakter działalności

- Cechą działalności gospodarczej jest jej **zorganizowany i ciągły** charakter.
- W związku z tymi kwalifikatorami za działalność gospodarczą należy uważać działalność **profesjonalną**.

Działalność gospodarcza a działalność pożytku publicznego

Generalnie **działalność pożytku publicznego** nie jest działalnością gospodarczą i może być prowadzona jako :

- działalność **nieodpłatna**
- lub jako **działalność odpłatna**

Działalność gospodarcza a działalność pożytku publicznego

Działalnością gospodarczą jest **odpłatna** działalność pożytku publicznego - prowadzona przez organizacje pozarządowe oraz przez inne podmioty określone w ustawie – jeżeli zostanie spełniony przynajmniej jeden z poniższych warunków.

- a) Po pierwsze, **wynagrodzenie**, z odpłatnej działalności pożytku publicznego jest w odniesieniu do działalności danego rodzaju **wyższe od tego, jakie wynika z kosztów tej działalności**.
- b) Po drugie, **przeciętne miesięczne wynagrodzenie** osoby fizycznej z tytułu zatrudnienia przy wykonywaniu statutowej działalności odpłatnej pożytku publicznego, za okres ostatnich 3 miesięcy, przekracza 3-krotność przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego za rok poprzedni.

Zasada podjęcia działalności gospodarczej

Podjęcie działalności gospodarczej w Polsce	
a) przez osobę fizyczną	b) przez organizację
1. złożenie wniosku o wpis do CEIDG	1. Założenie organizacji, przy czym niekiedy dla jej powstania potrzebny jest konstytutywny (prawotwórczy) wpis do KRS
2. zarejestrowanie działalności gospodarczej – wpis do CEIDG	2. złożenie wniosku o wpis do KRS
	3. zarejestrowanie działalności gospodarczej – wpis do KRS
Uzyskanie: a) koncesji b) zgody, zezwolenia licencji c) wpisu do rejestru działalności regulowanej dla podjęcia tzw. reglamentowanej działalności gospodarczej	

Zasady podejmowania działalności gospodarczej

Zasada ogólna

- Przedsiębiorca może podjąć działalność gospodarczą **w dniu złożenia wniosku o wpis** do (1) Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej albo **po uzyskaniu wpisu** do (2) rejestru przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym.
- Wpisowi do ewidencji CEIDG podlegają przedsiębiorcy będący osobami fizycznymi.

Zasady podejmowania działalności gospodarczej

- Przedsiębiorca ma prawo we wniosku o wpis do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej określić **późniejszy dzień podjęcia działalności gospodarczej niż dzień złożenia wniosku.**
- Spółka kapitałowa w organizacji **może podjąć działalność gospodarczą przed uzyskaniem wpisu do rejestru przedsiębiorców w KRS.**
- Powyższych zasad nie stosuje się, w przypadku gdy ustawy uzależniają podejmowanie i wykonywanie działalności gospodarczej od obowiązku uzyskania przez przedsiębiorcę koncesji albo zezwolenia.

III. Przedsiębiorca jako podmiot prowadzący działalność gospodarczą

Przedsiębiorca

- Przedsiębiorcą może być **osoba fizyczna** albo stworzona w tym celu **jednostka organizacyjna**
- Prawo publiczne gospodarcze nie reguluje zagadnień związanych z powstaniem i funkcjonowaniem jednostek organizacyjnych
- w systemie prawa jest wiele definicji pojęcia przedsiębiorcy

Prawo przedsiębiorców: rodzaje przedsiębiorców

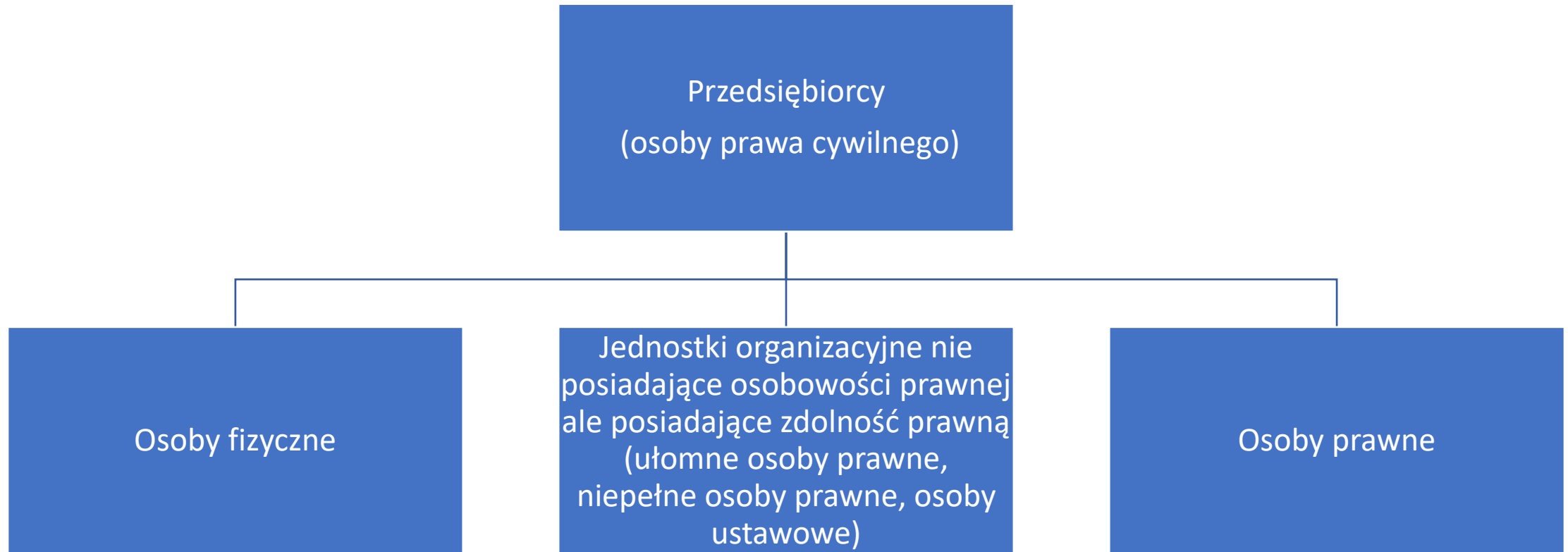
Quasi -przedsiębiorca	Mikro - przedsiębiorca	Mały przedsiębiorca	Średni przedsiębiorca	Duży przedsiębiorca
przychód nie przekracza w żadnym miesiącu 50% kwoty minimalnego wynagrodzenia	zatrudniał średniorocznie mniej niż 10 pracowników oraz	zatrudniał średniorocznie mniej niż 50 pracowników oraz	zatrudniał średniorocznie mniej niż 250 pracowników oraz	Powyżej tych kryteriów
w okresie ostatnich 60 miesięcy nie wykonywała działalności gospodarczej	osiągnął roczny obrót netto poniżej 2 milionów euro, lub	osiągnął roczny obrót netto poniżej 10 milionów euro, lub	osiągnął roczny obrót netto poniżej 50 milionów euro, lub	
	sumy aktywów bilansu nie przekroczyły 2 milionów euro	sumy aktywów bilansu nie przekroczyły 10 milionów euro	sumy aktywów bilansu nie przekroczyły 43 milionów euro	

Co jest przyczyną powstawania jednostek organizacyjnych dla prowadzenia działalności gospodarczej?

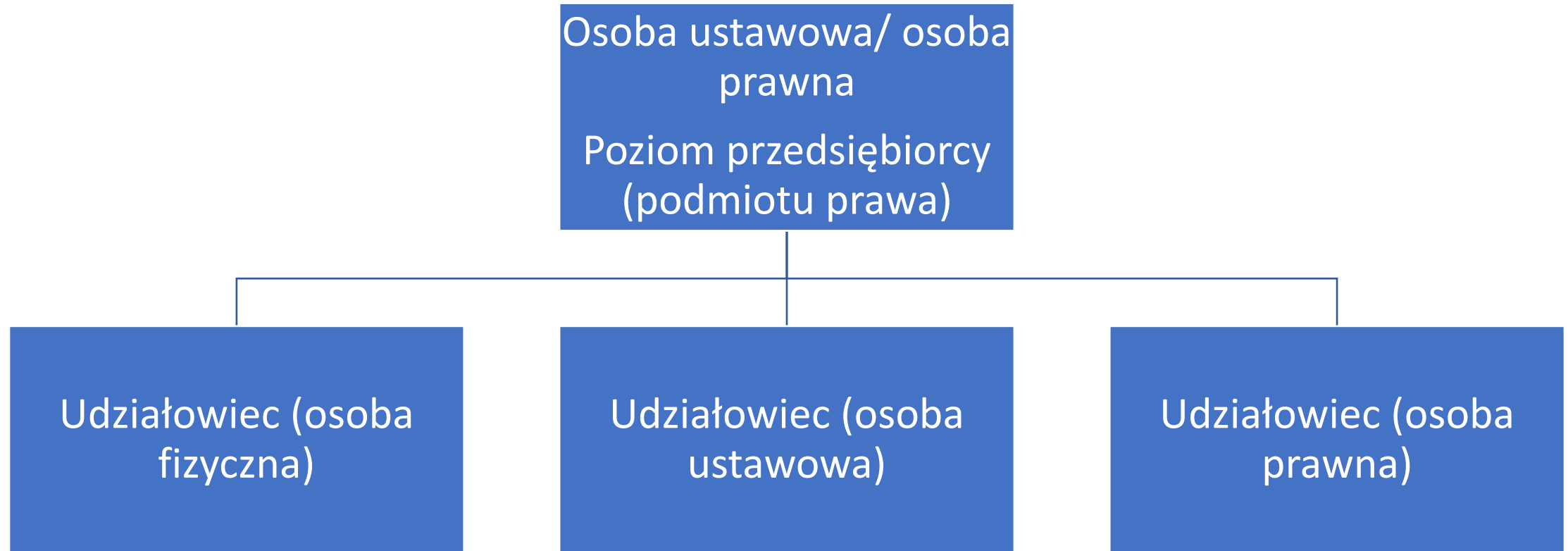
Przyczyny powstawania jednostek organizacyjnych dla prowadzenia działalności gospodarczej:

- Duży rozmiar działalności
- Czas trwania działalności przekraczający czas aktywności zawodowej człowieka
- Potrzeba zebrania kapitału od wielu osób
- Potrzeba ograniczenia ryzyka prawnego działalności gospodarczej
- inne

Kategorie przedsiębiorców



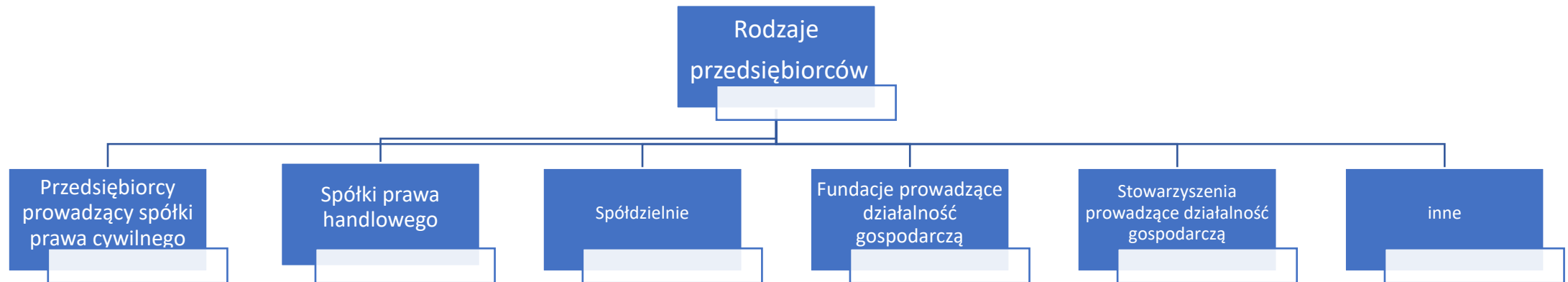
Jednostka organizacyjna: osoba ustawowa i osoba prawna a jej uczestnicy



Co jest konsekwencją rozdziału „jednostki organizacyjnej” od jej uczestnika?

Osoba ustawowa	Osoba prawna
a) Osoba ustawowa sama odpowiada za swoje zobowiązania b) Za zobowiązania osoby ustawowej odpowiadają solidarnie i subsydiarnie jej uczestnicy	a) Osoba prawna sama odpowiada za swoje zobowiązania b) Za zobowiązania osoby prawnej nie odpowiadają jej uczestnicy

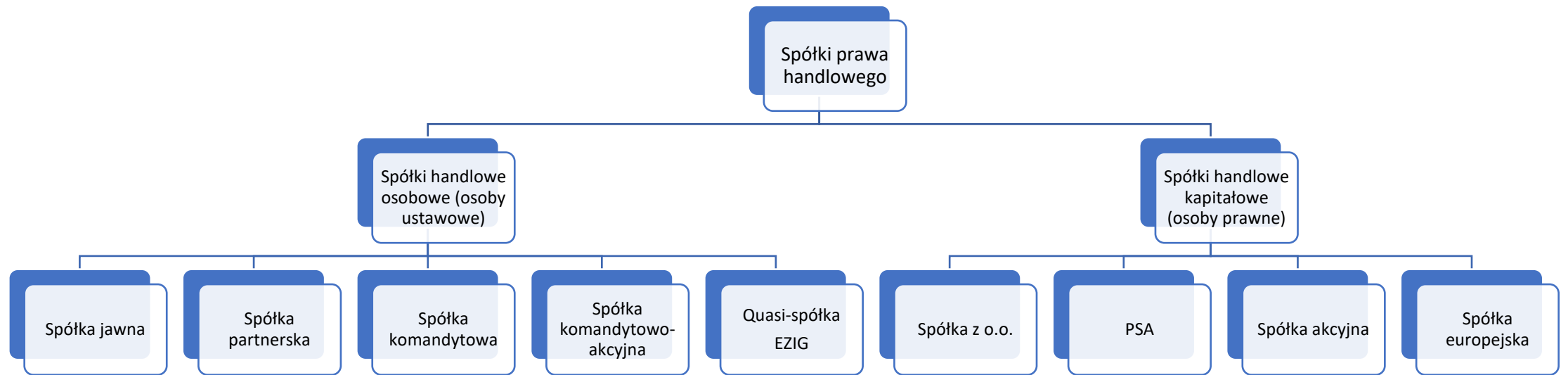
Rodzaje przedsiębiorców w Polsce



Spółki osobowe i kapitałowe jako przedsiębiorcy - porównanie

osobowe	kapitałowe
Oparte o substrat osobowy; ma znaczenie kto jest wspólnikiem	Oparte o substrat kapitałowy; wspólnik może być anonimowy
Liberalne podejście do problemu wkładów	Sformalizowane procedury wnoszenia wkładów, szczególne wymogi co do przedmiotu wkładu.
Wspólnicy odpowiadają ze spółką za jej zobowiązania	Wspólnicy nie odpowiadają za zobowiązania spółki
Mają ułomną osobowość prawną	Mają pełną osobowość prawną
Nie mają organów	Mają złożoną strukturę organów

Rodzaje przedsiębiorców – spółki prawa handlowego



Działalność gospodarcza a fazy rozwoju jednostki organizacyjnej

Jednostka organizacyjna <i>in spe</i> (w fazie organizacji, przed uzyskaniem podmiotowości prawnej)	Jednostka organizacyjna w fazie dojrzałej	Jednostka organizacyjna w restrukturyzacji	Jednostka organizacyjna w upadłości	Jednostka organizacyjna w likwidacji
Możliwość prowadzenia działalności gospodarczej (istnieją pewne ograniczenia)	Pełna możliwość prowadzenia działalności gospodarczej	Pełna możliwość prowadzenia działalności gospodarczej	Możliwość prowadzenia działalności gospodarczej (istnieją pewne ograniczenia)	Możliwość prowadzenia działalności gospodarczej (istnieją pewne ograniczenia)

Relacje pomiędzy przedsiębiorcami tworzące quasi – podmioty prawa

Relacja kapitałowa jako podstawa więzi	Relacja gospodarcza jako podstawa więzi
GRUPA KAPITAŁOWA	KONSORCJUM

Rodzaje transformacji podmiotowych spółek handlowych w celu reorganizacji działalności gospodarczej

1	2	3
Podział spółek	Łączenie spółek	Przekształcenie spółek
SUKCESJA Na spółkę przejmującą lub spółkę nowo zawiązaną powstałą w związku z podziałem przechodzą z dniem podziału bądź z dniem wydzielenia w szczególności zezwolenia, koncesje oraz ulgi, pozostające w związku z przydzielonymi jej w planie podziału składnikami majątku spółki dzielonej, a które zostały przyznane spółce dzielonej, chyba że ustawa lub decyzja o udzieleniu zezwolenia, koncesji lub ulgi stanowi inaczej.	SUKCESJA Na spółkę przejmującą albo spółkę nowo zawiązaną przechodzą z dniem połączenia w szczególności zezwolenia, koncesje oraz ulgi, które zostały przyznane spółce przejmowanej albo którejkolwiek ze spółek łączących się przez zawiązanie nowej spółki, chyba że ustawa lub decyzja o udzieleniu zezwolenia, koncesji lub ulgi stanowi inaczej.	KONTYNUACJA Spółka przekształcona pozostaje podmiotem w szczególności zezwoleń, koncesji oraz ulg, które zostały przyznane spółce przed jej przekształceniem, chyba że ustawa lub decyzja o udzieleniu zezwolenia, koncesji albo ulgi stanowi inaczej.

Wolny wybór formy prowadzenia działalności gospodarczej

- Istnieje swoboda wyboru formy prowadzenia działalności gospodarczej. Jest to przejaw **ZASADY SWOBODY DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ**, przejaw **ZASADY SWOBODY UMÓW**, a wreszcie wyraz tzw. **AUTONOMII WOLI** jednostki
- Reglamentacja w zakresie wyboru formy prowadzenia działalności gospodarczej wynika z różnych norm prawnych

Quasi Reglamentacja podmiotowa

- **Reglamentacja z uwagi na przedmiot działalności.** Niektóre rodzaje działalności gospodarczej można prowadzić tylko w wybranych formach organizacyjnych, np. działalność bankowa, ubezpieczeniowa może być prowadzona w formie spółki akcyjnej.

Dlaczego? Spółka akcyjna najlepiej spełnia standardy obracania wielkim kapitałem, jest ustandaryzowana

- **Reglamentacja z uwagi na podmiot prowadzący.** Jednostki samorządu terytorialnego mogą prowadzić działalność gospodarczą tylko w niektórych formach spółek

Dopuszczalność różnej intensywności w prowadzeniu działalności gospodarczej

Działalność gospodarcza może być:

- a) głównym albo nawet wyłącznym rodzajem aktywności
- b) dodatkowym, ubocznym rodzajem aktywności

Przykłady przedsiębiorców

- **Osoba fizyczna** wykonująca we własnym imieniu działalność gospodarczą
- Przedsiębiorca, będący osobą fizyczną wykonującą we własnym imieniu działalność gospodarczą, może być przekształcony w spółkę kapitałową na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 15 września 2000 r. - Kodeks spółek handlowych

Spółka cywilna

SPÓŁKA CYWILA

- Sama nie jest podmiotem prawa,
- Podmiotowość prawną mają jej wspólnicy

Przez umowę spółki wspólnicy zobowiązują się dążyć do osiągnięcia wspólnego celu gospodarczego przez działanie w sposób oznaczony, w szczególności przez wniesienie wkładów.

Wkład wspólnika może polegać na wniesieniu do spółki własności lub innych praw albo na świadczeniu usług.

Za zobowiązania spółki wspólnicy odpowiedzialni są solidarnie.

Wspólnik nie może rozporządzać udziałem we wspólnym majątku wspólników ani udziałem w poszczególnych składnikach tego majątku.

W braku odmiennej umowy lub uchwały wspólników każdy wspólnik jest umocowany do reprezentowania spółki w takich granicach, w jakich jest uprawniony do prowadzenia jej spraw.

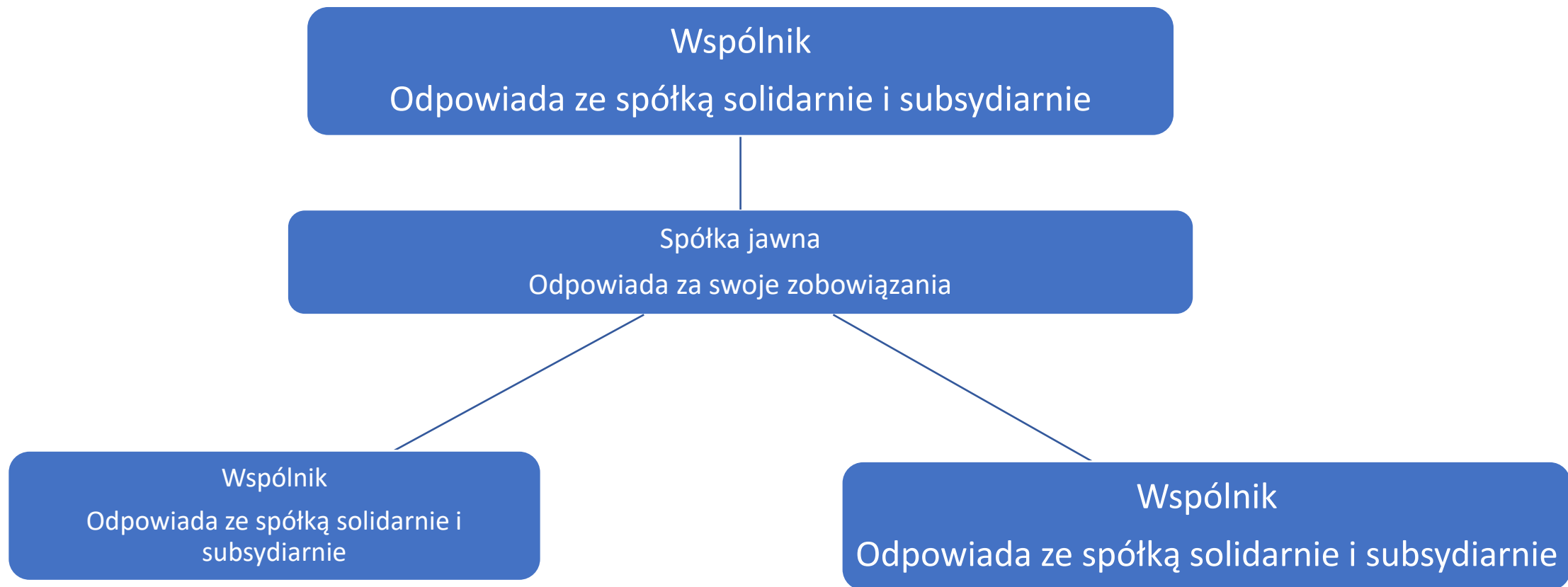
Affectio societatis jako znak rozpoznawczy spółki

Spółka klasyczna	Spółka jednoosobowa
Spółka wieloosobowa – <i>affectio societatis</i>	Dotyczy tylko spółek kapitałowych
Zjawisko typowe	Hybryda; może powstać <i>ex ante</i> jak i <i>ex post</i>

Spółka jawna

- Spółką jawną jest spółka osobowa, która prowadzi przedsiębiorstwo pod własną firmą, a nie jest inną spółką handlową.
- Przeznaczenie: mała i średnia działalność gospodarcza, o małym ryzyku, każdy rodzaj działalności gospodarczej o ile nie jest zastrzeżona wyłącznie dla innego typu spółki

Odpowiedzialność w spółce jawnej



Solidarność i subsydiarność

Solidarność	subsydiarność
Każdy, tzn. i spółka i wspólnicy są zobowiązani względem wierzyciela	Wierzyciel może żądać zaspokojenia od wspólnika dopiero po tym jak egzekucja z majątku dłużnika okaże się bezskuteczna

Jakie są atuty spółka jawnej dla prowadzenia działalności gospodarczej?

Odformalizowanie	Umowa spółki powinna być zawarta na piśmie pod rygorem nieważności. Umowa spółki jawnej może być zawarta również przy wykorzystaniu wzorca umowy.
	Brak struktury organów.
Liberalne podejście do obowiązku wkładów	Wkład wspólnika może polegać na przeniesieniu lub obciążeniu własności rzeczy lub innych praw, a także na dokonaniu innych świadczeń na rzecz spółki.
Elastyczność w pobieraniu zysku	Wspólnik może żądać podziału i wypłaty całości zysku z końcem każdego roku obrotowego albo w innym umówionym czasie, np. kwartalnie, miesięcznie, tygodniowo, <i>a vista</i>
Możliwość przekształcenia w inną spółkę prawa handlowego	
Czytelne zasady reprezentacji (w porównaniu ze spółką cywilną)	Każdy wspólnik ma prawo reprezentować spółkę. Prawo wspólnika do reprezentowania spółki dotyczy wszystkich czynności sądowych i pozasądowych spółki. Umowa spółki może przewidywać, że wspólnik jest pozbawiony prawa reprezentowania spółki albo że jest uprawniony do jej reprezentowania tylko łącznie z innym wspólnikiem lub prokurentem.
Możliwość prowadzenia uproszczonej likwidacji spółki.	

Spółka partnerska

- Spółką partnerską jest spółka osobowa, utworzona przez wspólników (partnerów) w celu wykonywania wolnego zawodu w spółce prowadzącej przedsiębiorstwo pod własną firmą.
- Spółka może być zawiązana w celu wykonywania więcej niż jednego wolnego zawodu, chyba że odrębna ustawa stanowi inaczej.
- Partnerami w spółce mogą być **wyłącznie osoby fizyczne, uprawnione do wykonywania wolnych zawodów**
- Wykonywanie wolnego zawodu w spółce może być uzależnione od spełnienia dodatkowych wymagań przewidzianych w odrębnej ustawie.

Wolne zawody

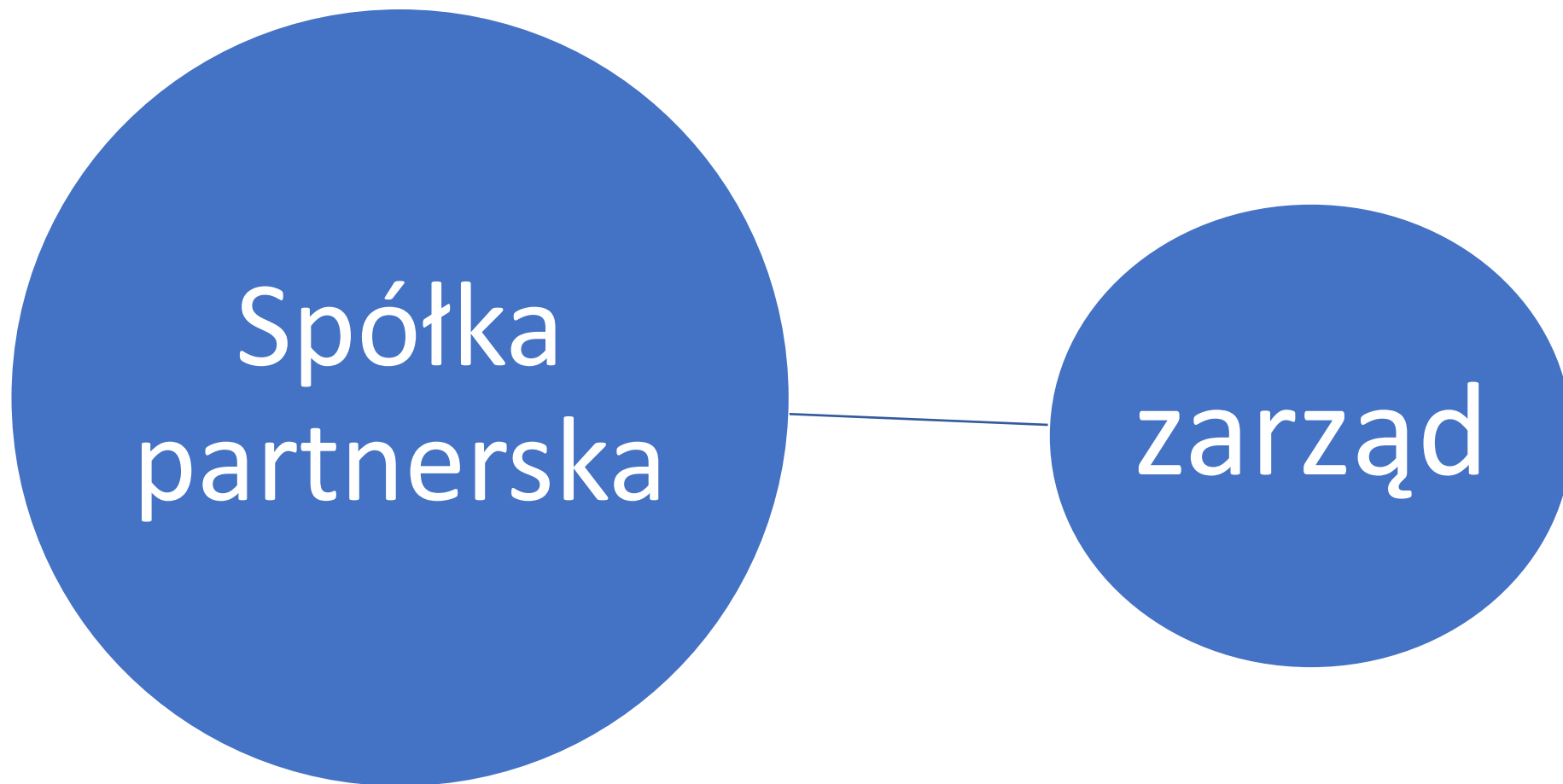
Partnerami w spółce mogą być osoby uprawnione do wykonywania następujących zawodów:

adwokata, aptekarza, architekta, inżyniera budownictwa, biegłego rewidenta, brokera ubezpieczeniowego, doradcy podatkowego, maklera papierów wartościowych, doradcy inwestycyjnego, księgowego, lekarza, lekarza dentysty, lekarza weterynarii, notariusza, pielęgniarki, położnej, fizjoterapeuty, radcy prawnego, rzecznika patentowego, rzeczoznawcy majątkowego i tłumacza przysięgłego.

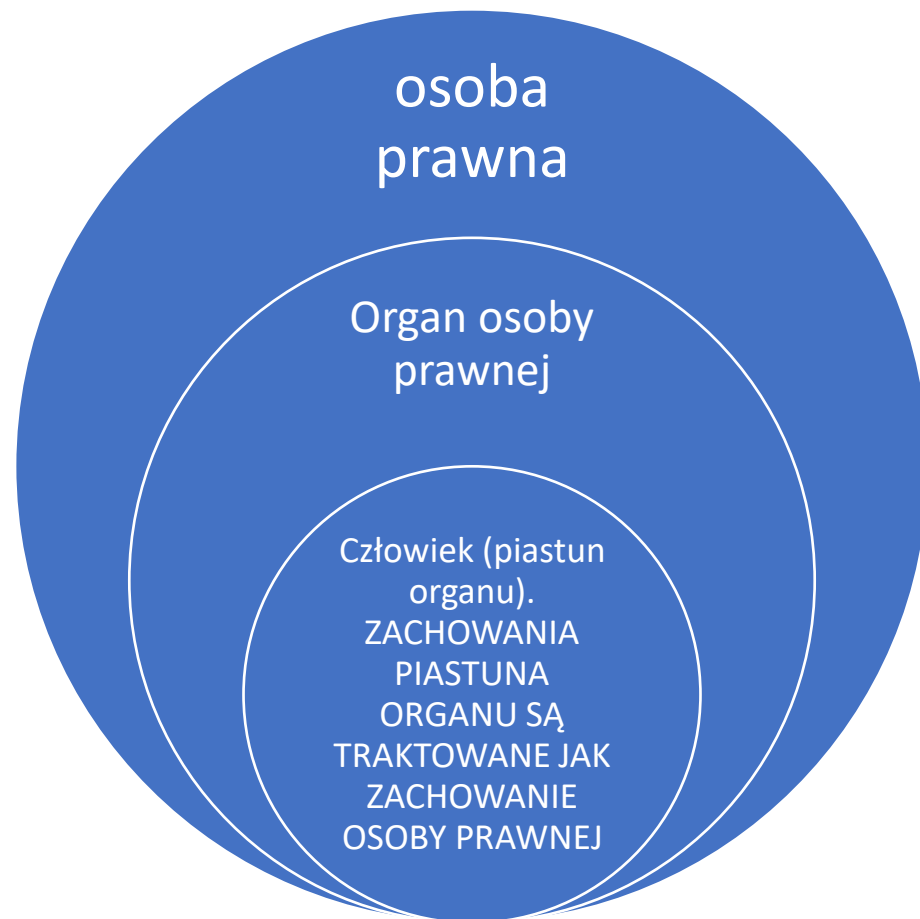
Odpowiedzialność partnera

Odpowiedzialność partnera		
1) według modelu spółki partnerskiej		2) według modelu spółki jawnej
1a) w sprawach związanych z wykonywaniem wolnego zawodu	1b) w innych sprawach	Odpowiedzialność solidarna i subsydiarna
(*) Odpowiedzialność solidarna i subsydiarna		
(**) Bez odpowiedzialności za błąd w sztuce partnera: Partner nie ponosi odpowiedzialności za zobowiązania spółki powstałe w związku z wykonywaniem przez pozostałych partnerów wolnego zawodu w spółce, jak również za zobowiązania spółki będące następstwem działań lub zaniechań osób zatrudnionych przez spółkę na podstawie umowy o pracę lub innego stosunku prawnego, które podlegały kierownictwu innego partnera przy świadczeniu usług związanych z przedmiotem działalności spółki.		

Możliwość powołania zarządu spółki partnerskiej (hybryda)



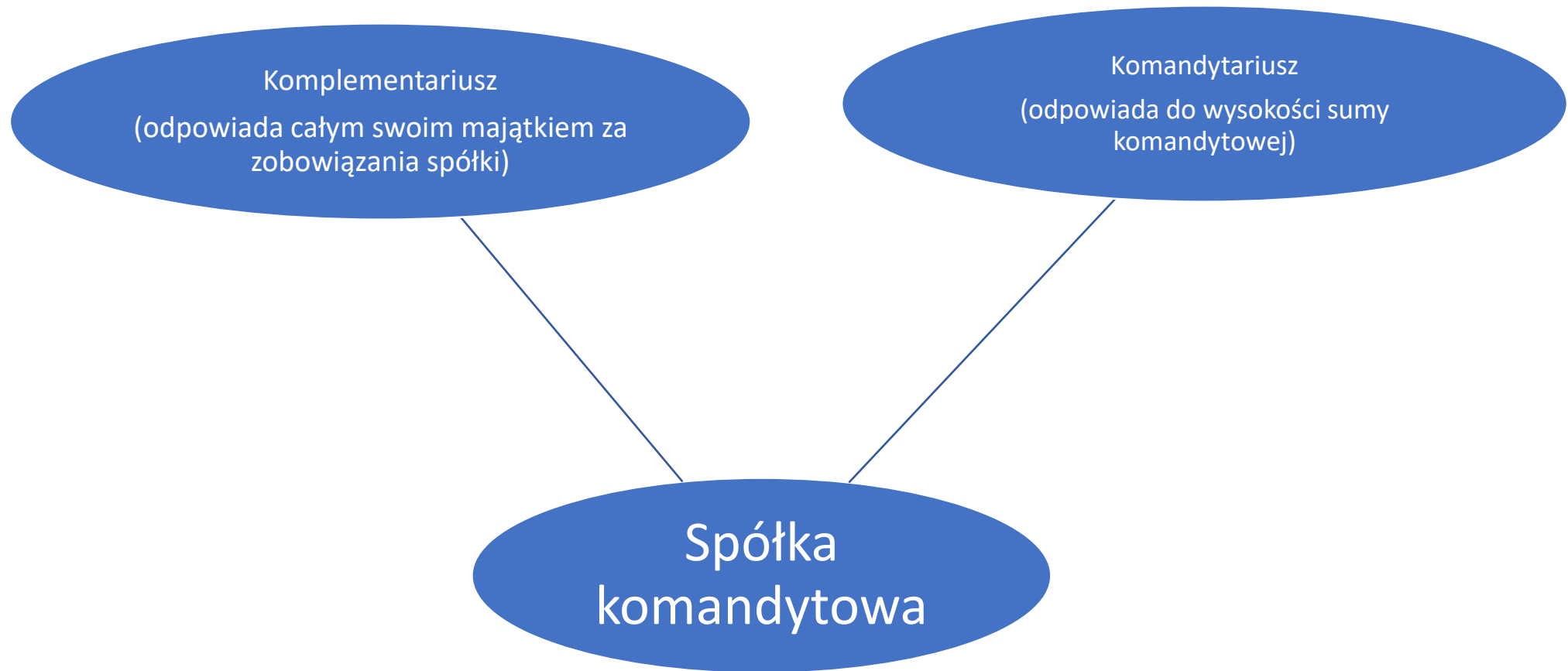
Teoria organu (art. 38KC)



Atuty spółki partnerskiej

- Brak osobistej odpowiedzialności za błąd w sztuce partnera.
- Odformalizowana struktura.
- Elastyczność w kształtowaniu struktury wewnętrznej.

Spółka komandytowa

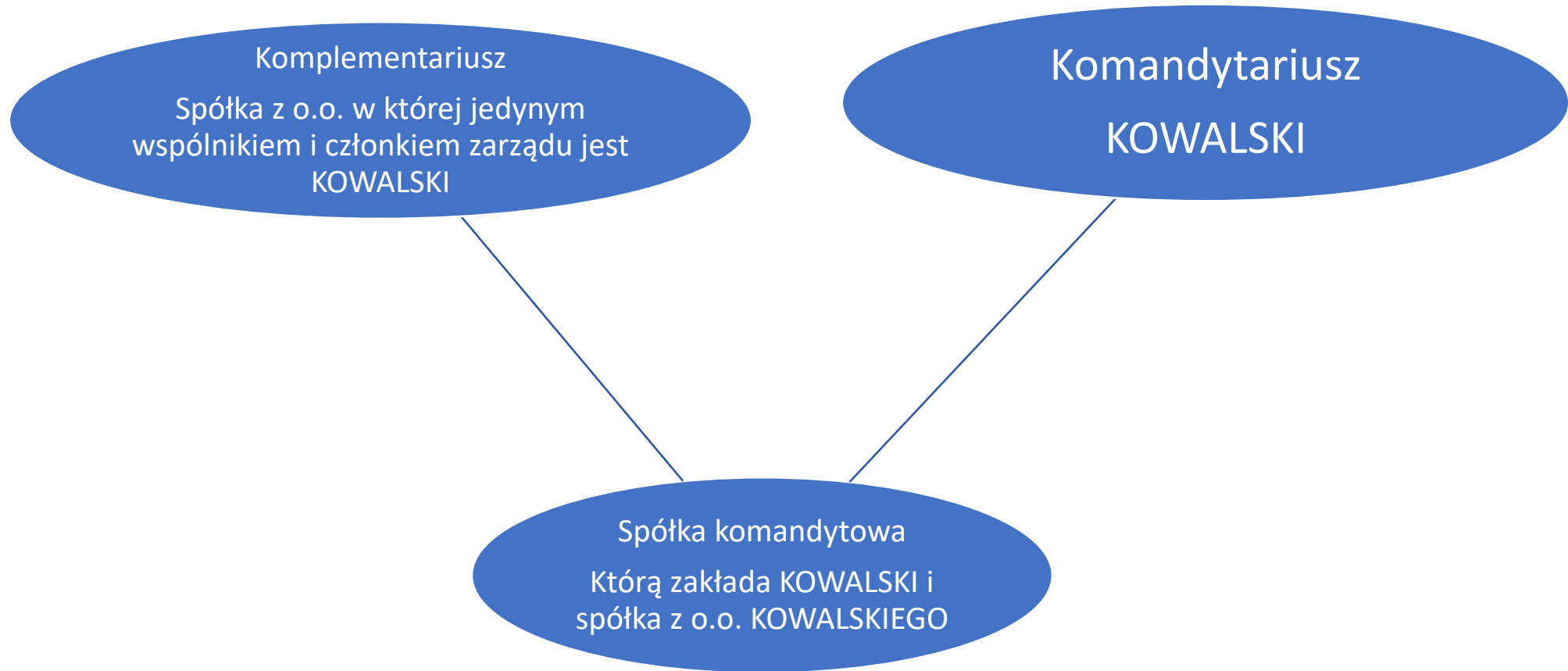


Suma komandytowa. Wkład komandytowy

- Komandytariusz odpowiada za zobowiązania spółki wobec jej wierzycieli tylko do wysokości sumy komandytowej.
- Komandytariusz jest wolny od odpowiedzialności w granicach wartości wkładu wniesionego do spółki.

Czy osoba fizyczna („KOWALSKI”) może sam jeden stworzyć spółkę komandytową i zminimalizować ryzyko gospodarcze?

Spółka z o.o. spółka komandytowa



Atuty spółki komandytowej

- Prostota działania
- Pozwala na rozdzielenie funkcji „dawcy wkładu” (inwestora) i prowadzącego sprawy spółki
- Wspólnicy pasywni/wspólnicy aktywni
- Ograniczenie odpowiedzialności

Spółka komandytowo - akcyjna



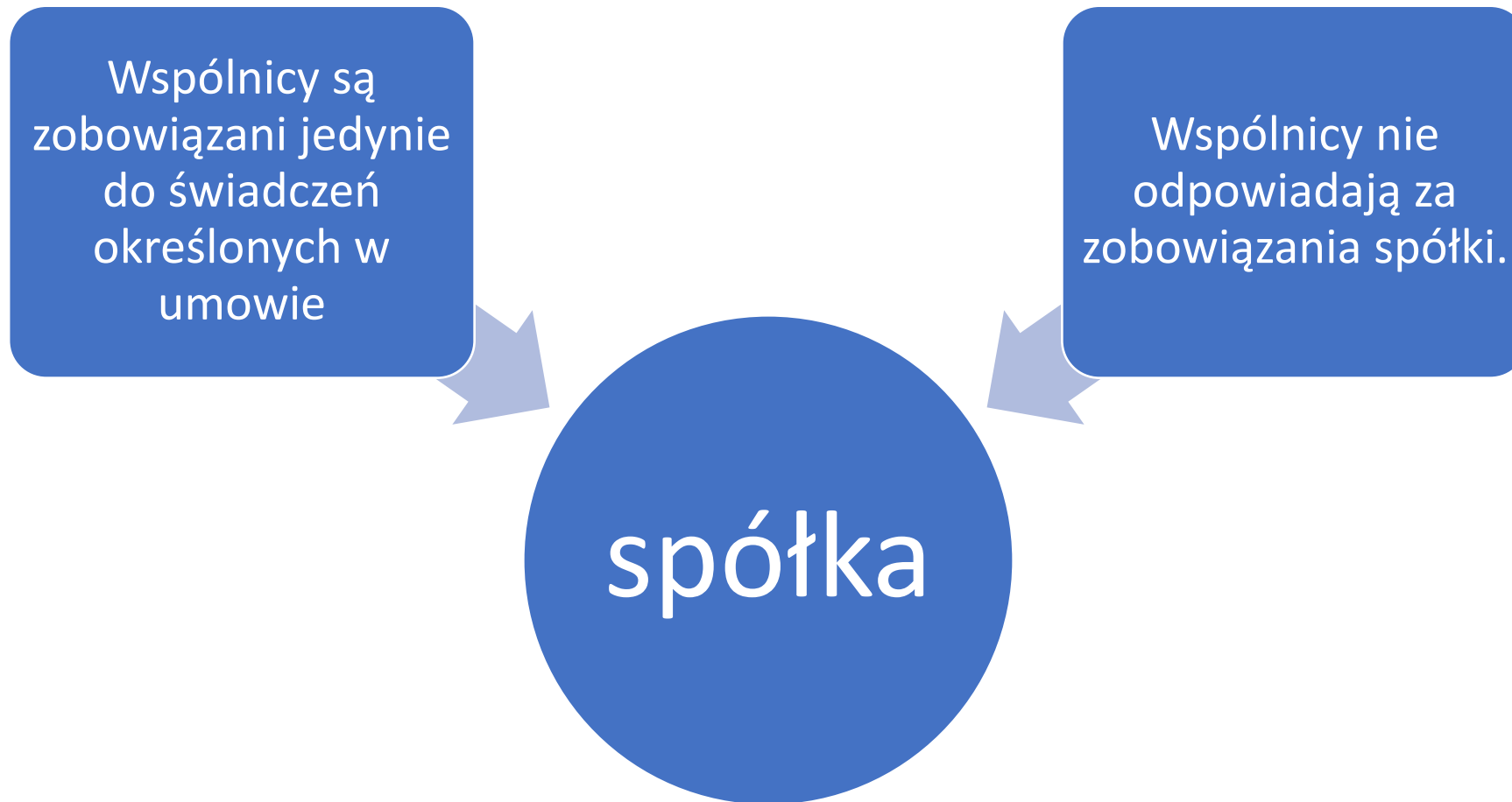
Atuty gospodarcze

- Dla spółek rodzinnych poszukujących kapitału (inwestorów)
- Ograniczenie odpowiedzialności inwestorów.

Spółka z o.o.

- Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością może być utworzona przez jedną albo więcej osób w każdym celu prawnie dopuszczalnym, chyba że ustawa stanowi inaczej
- Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością nie może być zawiązana wyłącznie przez inną jednoosobową spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością.

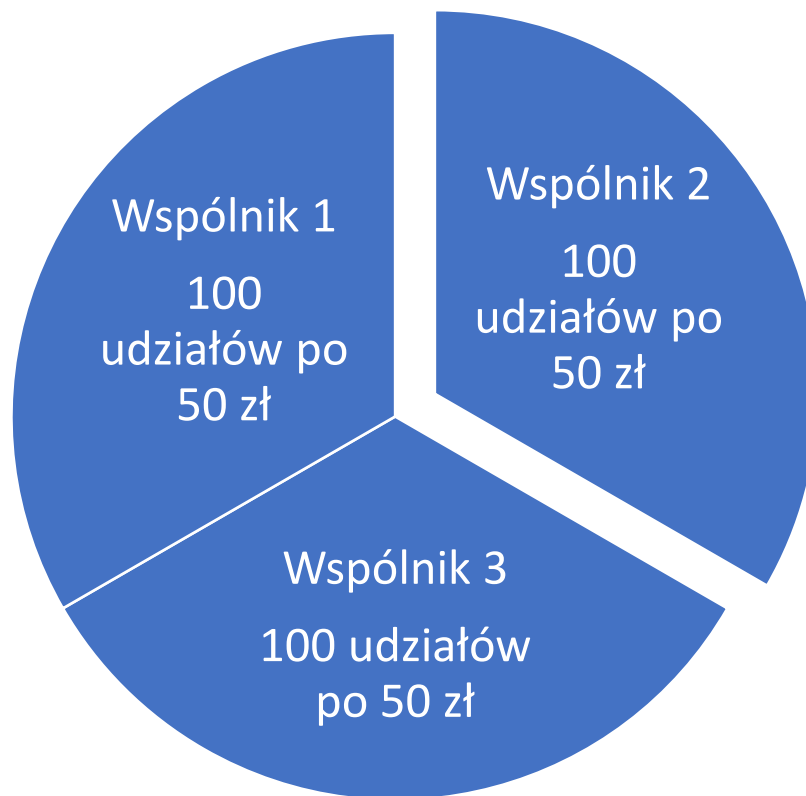
Istota



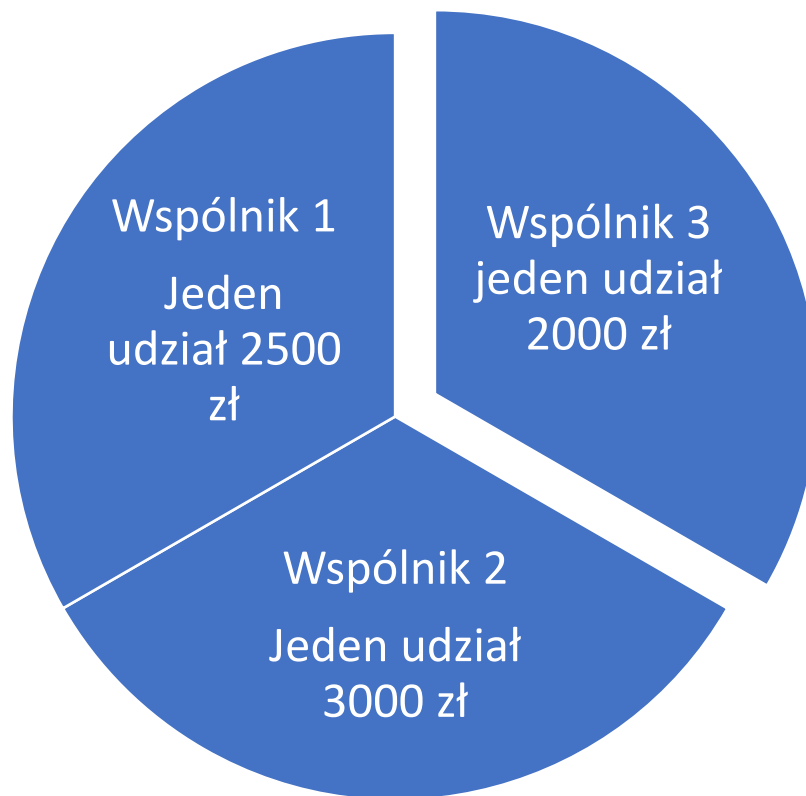
Kapitał

Kapitał zakładowy spółki dzieli się na udziały o równej albo nierównej wartości nominalnej; Jeżeli wspólnik może mieć więcej niż jeden udział, wówczas wszystkie udziały w kapitale zakładowym powinny być równe i są niepodzielne.	Kapitał zakładowy spółki powinien wynosić co najmniej 5000 złotych.	Wartość nominalna udziału nie może być niższa niż 50 złotych.	Udziały nie mogą być obejmowane poniżej ich wartości nominalnej. Jeżeli udział jest obejmowany po cenie wyższej od wartości nominalnej, nadwyżkę przelewa się do kapitału zapasowego
---	---	---	--

kapitał a udziały



Kapitał a udziały



Udziały zwykłe i uprzywilejowane

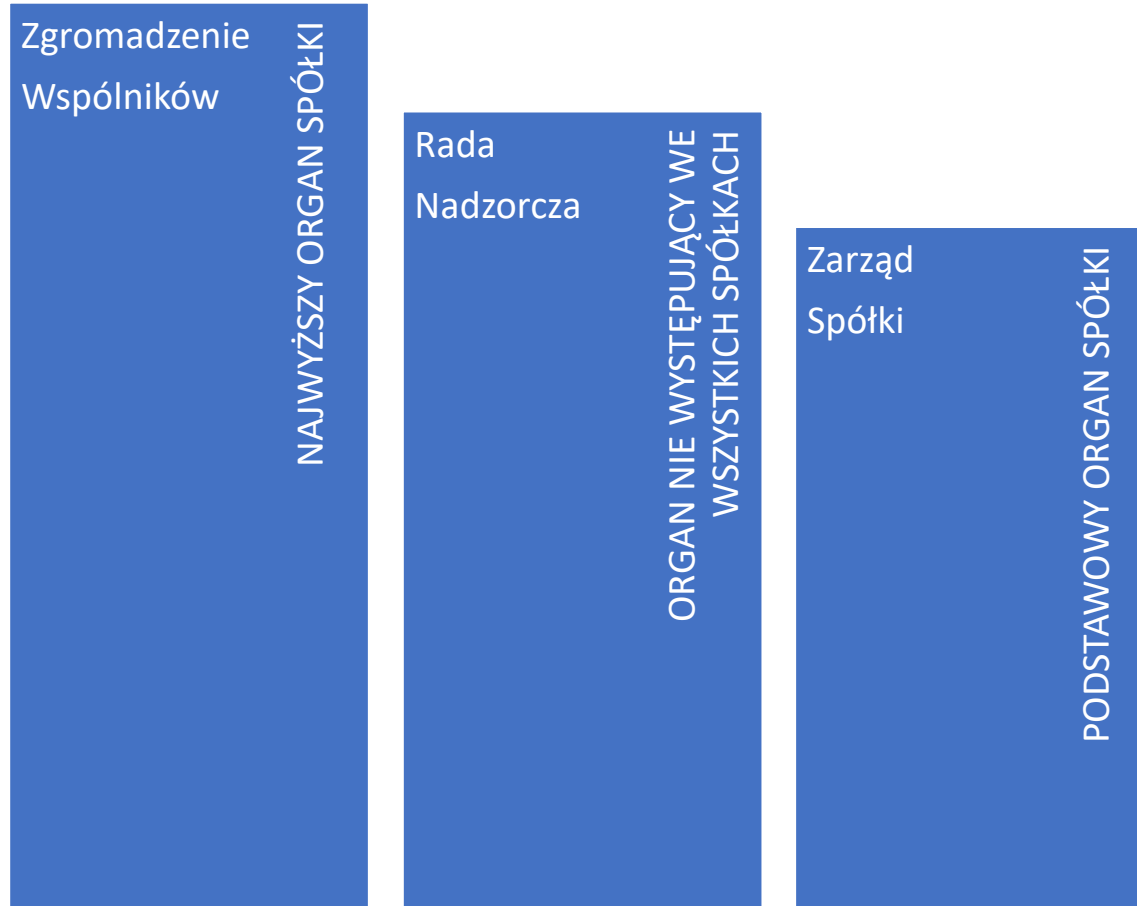
- Jeżeli ustawa lub umowa spółki nie stanowi inaczej, wspólnicy mają równe prawa i obowiązki w spółce.
- Jeżeli umowa spółki przewiduje udziały o szczególnych uprawnieniach, uprawnienia te powinny być w umowie określone (udziały uprzywilejowane).
- Uprzywilejowanie może dotyczyć w szczególności prawa głosu, prawa do dywidendy lub sposobu uczestniczenia w podziale majątku w przypadku likwidacji spółki. Uprzywilejowanie w zakresie prawa głosu może dotyczyć tylko udziałów o równej wartości nominalnej.

Kreacja spółki z o.o.

Do powstania spółki z ograniczoną odpowiedzialnością wymaga się:

- 1) zawarcia umowy spółki;
- 2) wniesienia przez wspólników wkładów na pokrycie całego kapitału zakładowego, a w razie objęcia udziału za cenę wyższą od wartości nominalnej, także wniesienia nadwyżki
- 3) powołania zarządu, ustanowienia rady nadzorczej lub komisji rewizyjnej, jeżeli wymaga tego ustawa lub umowa spółki;
- 4) wpisu do rejestru.

Struktura organów



ZARZĄD

- Zarząd prowadzi sprawy spółki i reprezentuje spółkę.
- Zarząd składa się z jednego albo większej liczby członków.
- Do zarządu mogą być powołane osoby spośród wspólników lub spoza ich grona.
- Członek zarządu jest powoływany i odwoływany uchwałą wspólników, chyba że umowa spółki stanowi inaczej.

Rada nadzorcza

- Umowa spółki może ustanowić radę nadzorczą lub komisję rewizyjną albo oba te organy.
- W spółkach, w których kapitał zakładowy przewyższa kwotę 500 000 złotych, a wspólników jest więcej niż dwudziestu pięciu, powinna być ustanowiona rada nadzorcza lub komisja rewizyjna.
- W przypadku ustanowienia rady nadzorczej lub komisji rewizyjnej umowa spółki może wyłączyć albo ograniczyć indywidualną kontrolę wspólników.

Uchwały wspólników wymaga:

- rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania zarządu z działalności spółki, sprawozdania finansowego za ubiegły rok obrotowy oraz udzielenie absolutorium członkom organów spółki z wykonania przez nich obowiązków;
- postanowienie dotyczące roszczeń o naprawienie szkody wyrządzonej przy zawiązaniu spółki lub sprawowaniu zarządu albo nadzoru;
- zbycie i wydzierżawienie przedsiębiorstwa lub jego zorganizowanej części oraz ustanowienie na nich ograniczonego prawa rzeczowego;
- nabycie i zbycie nieruchomości, użytkowania wieczystego lub udziału w nieruchomości, jeżeli umowa spółki nie stanowi inaczej;
- zwrot dopłat;

PSA SIGNA SPECIFICA

PSA od pozostałych spółek kapitałowych odróżnia się :

- charakterystyczną dla spółek osobowych dopuszczalnością wnoszenia wkładów w postaci pracy lub usług;
- wprowadzeniem akcji beznominałowych;
- zastąpieniem tradycyjnej instytucji kapitału zakładowego kapitałem podstawowym jakim jest kapitał akcyjny, który nie dzieli się na akcje;
- odformalizowanym trybem wypłat dla akcjonariuszy z majątku spółki,
- bardzo daleko idącą swobodą kształtowania akcji uprzywilejowanych,
- wprowadzeniem procedury „uproszczonej” likwidacji PSA;
- charakterystycznym mechanizmem ochrony wierzycieli PSA.

PSA jako hybryda osobowo-kapitałowa

- PSA jest spółką „podwójnie” hybrydalną. Raz, bo łączy elementy charakterystyczne dla spółek osobowych i kapitałowych. Dwa, bo łączy cechy charakterystyczne dla spółki z o.o.
- PSA jest formalnie spółką kapitałową, tzn. organizacją opartą o substrat wniesionego kapitału, wyposażoną w osobowość prawną. Niemniej istotne są elementy osobowe w konstrukcji PSA. Należą do nich w szczególności:
- Indywidualne prawo kontroli spółki przez akcjonariusza, Uprawnienia przyznanie osobiście. **Możliwość wprowadzenia ograniczeń w obrocie akcjami PSA. Możliwość wprowadzenia instrumentów stabilizacji składu akcjonariatu. Możliwość wyłączenia akcjonariusza ze spółki przez sąd na żądanie innych akcjonariuszy albo zainteresowanego akcjonariusza.**

PSA jako spółka niepubliczna

- Znakiem charakterystycznym PSA jest zapewnienie akcjonariuszom odpowiednio wysokiej elastyczności w funkcjonowaniu spółki.
- Konsekwencją powyższego jest niesprostanie wymogom jakie wiążą się z obrotem regulowanym. W uzasadnieniu ustawy podniesiono, że „dopuszczenie akcji PSA do obrotu publicznego wymagałoby znacznie większej standaryzacji konstrukcji praw udziałowych takiej spółki w celu ochrony akcjonariuszy mniejszościowych i uwzględnienia obowiązujących w tym zakresie regulacji prawa Unii Europejskiej”.
- W związku z powyższym zgodnie z art. 300³⁸ § 2 k.s.h. akcje nie mogą być dopuszczane ani wprowadzane do obrotu zorganizowanego w rozumieniu przepisów o obrocie instrumentami finansowymi.

Cel PSA

- PSA może zostać założona w każdym celu prawnie dopuszczalnym. PSA może być spółką prowadzącą działalność handlową ale także podmiotem działającym *non for profit*.

Istota regulacji akcji i wkładów PSA

- Po pierwsze, akcjonariusze PSA mają obowiązek wniesienia wkładów do PSA. Nie może bowiem istnieć spółka bezwkładowa. Obowiązek wniesienia wkładów odnosi się do wszystkich akcjonariuszy.
- Po drugie, wkłady do PSA wnoszone są na pokrycie akcji w PSA. Akcja w PSA nie jest jednak konstrukcyjnym odpowiednikiem akcji w spółce akcyjnej czy w spółce komandytowo -akcyjnej. Akcje w PSA ani nie mają wartości nominalnej ani nie są częścią kapitału akcyjnego. Akcjonariusz może objąć jedną akcję w PSA lub większą liczbę akcji. Im więcej akcji w PSA obejmie akcjonariusz tym silniejsza będzie jego pozycja w PSA.

Istota regulacji akcji i wkładów PSA

- Po trzecie, wkładem na pokrycie akcji w PSA mogą być wkłady pieniężne i wszelkie wkłady mające wartość majątkową, w szczególności świadczenie pracy lub usług.
- Po czwarte, w PSA tworzony jest obligatoryjny kapitał akcyjny (jako kapitał podstawowy) o minimalnym nominale 1 zł na które przeznacza się wnoszone wkłady, \ pieniężne i niepieniężne ale z wyłączeniem praw niezbywalnych lub świadczenie pracy bądź usług.
- W konkluzji akcjonariusze są obowiązani wnieść wkłady na beznominałowe akcje, przy czym tylko te z wkładów zostaną przeznaczone na nominalowy kapitał, które odpowiadają kryteriom określonym w art. 14 § 1 k.s.h. Zatem wkład akcjonariusza, który polega np. na świadczeniu pracy lub usług nadaje się na pokrycie (beznominałowych) akcji ale już nie nadaje się na pokrycie kapitału akcyjnego. Akcjonariusz wnoszący wkład na pokrycie akcji może – z uwagi na postać wkładu - nie partycypować w pokrywaniu kapitału akcyjnego.

Akcje

- **Akcje beznominalowe.** Akcje w PSA nie posiadają swojej wartości nominalnej. W konsekwencji braku wartości nominalnej akcje w PSA nie stanowią części kapitału akcyjnego PSA. Tymczasem tradycyjne pojęcie akcji wiąże się z byciem częścią ułamkową kapitału zakładowego
- **Zbywalność akcji.**
- **Wartość emisyjna akcji.** Akcje w PSA mają natomiast wartość emisyjną. Wartość emisyjna to innymi słowy wartość nabycia akcji przez akcjonariusza.

Wkłady

Wkłady do PSA na akcje				
Rodzaj wkładu	pieniężne		niepieniężne	
Przeznaczenie wkładu	nie na pokrycie kapitału akcyjnego	na pokrycie kapitału akcyjnego	nie na pokrycie kapitału akcyjnego	na pokrycie kapitału akcyjnego
Cechy wkładu niepieniężnego			wkład mający wartość majątkową, w szczególności świadczenie pracy lub usług (art. 14 § 1 k.s.h.)	wkład mający wartość majątkową (art. 14 § 1 k.s.h.); którym jednak nie może być prawo niezbywalne lub świadczenie pracy bądź usług (art. 300 ² § 2 k.s.h.).

Swoboda kształtowania wewnętrznego ustroju PSA

Regulacja normatywna stwarza pewne generalne ramy dla organizacji spółki. O ostatecznym kształcie spółki decyduje jej podstawa ustrojowa: statut albo umowa spółki. Ustawodawca trafnie nie przyjął ograniczeń dla tworzenia konkretnego kształtu PSA w drodze umowy spółki tak jak to uczynił w odniesieniu do statutu spółki akcyjnej.

Zobowiązanie akcjonariuszy do świadczeń w stosunku wewnętrznym

Akcjonariusze są zobowiązani względem PSA jedynie do świadczeń określonych w umowie spółki.

Jest to kluczowa norma prawna dla organizacji relacji pomiędzy spółką a akcjonariuszem *pro foro interno*. Eliminuje to możliwość zaskakiwania akcjonariuszy przez spółkę koniecznością spełnienia świadczeń nieprzewidywanych w momencie przystępowania do spółki.

Brak odpowiedzialności akcjonariuszy za zobowiązania spółki

- O atrakcyjności konstrukcji spółki kapitałowej rozstrzyga pozycja prawna akcjonariusza *pro foro externo* i *pro foro interno*. W stosunkach zewnętrznych akcjonariusze PSA z tytułu samego swojego uczestnictwa w PSA nie odpowiadają względem wierzycieli za zobowiązania spółki.
- PSA jest osobą prawną odrębną od swoich akcjonariuszy. Wyłączenie odpowiedzialności akcjonariuszy za zobowiązania spółki ma kluczowy charakter. Oznacza to bowiem, że akcjonariusze ponoszą ryzyko prawne tylko w zakresie zainwestowanego w spółkę kapitału. Formalnie PSA jest zatem bardzo bezpieczną formułą inwestycyjną dla jej akcjonariuszy, w tym dla działalności podwyższonego ryzyka.

Hybrydalna struktura organów PSA

Struktura organów		Charakter	Kompetencje	
zarząd	rada dyrektorów	zarząd i rada dyrektorów mają charakter obligatoryjny	Zarząd prowadzi sprawy spółki i reprezentuje spółkę.	Rada dyrektorów prowadzi sprawy spółki, reprezentuje spółkę oraz sprawuje nadzór nad prowadzeniem spraw spółki.
rada nadzorcza		rada nadzorcza ma charakter fakultatywny	Rada nadzorcza sprawuje stały nadzór nad działalnością spółki.	
Walne zgromadzenie akcjonariuszy		Uchwały akcjonariuszy mogą zapadać poza walnym zgromadzeniem	Najwyższy organ spółki podejmujący uchwały w sprawach wskazanych w ustawie i umowie spółki	

Digitalizacja PSA

- „Obsługa” funkcjonowania PSA oparta jest o nowe technologie. W dużej części jest to inteligentna konstrukcja, która w praktyce może być obsługiwana za pomocą smartfona.
- akcje „nie mają formy dokumentu” (tzn. nie posiadają papierowego substratu).
- Uchwały akcjonariuszy mogą być podejmowane poza walnym zgromadzeniem przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej

Przykłady przedsiębiorców – spółki osobowe

- **Spółki jawne** - Spółką jawną jest spółka osobowa, która prowadzi przedsiębiorstwo pod własną firmą, a nie jest inną spółką handlową.
- **Spółką partnerską** jest spółka osobowa, utworzona przez wspólników (partnerów) w celu wykonywania wolnego zawodu w spółce prowadzącej przedsiębiorstwo pod własną firmą.
- **Spółką komandytową** jest spółka osobowa mająca na celu prowadzenie przedsiębiorstwa pod własną firmą, w której wobec wierzycieli za zobowiązania spółki co najmniej jeden wspólnik odpowiada bez ograniczenia (komplementariusz), a odpowiedzialność co najmniej jednego wspólnika (komandytariusza) jest ograniczona.
- **Spółką komandytowo-akcyjną** jest spółka osobowa mająca na celu prowadzenie przedsiębiorstwa pod własną firmą, w której wobec wierzycieli za zobowiązania spółki co najmniej jeden wspólnik odpowiada bez ograniczenia (komplementariusz), a co najmniej jeden wspólnik jest akcjonariuszem.

Przykłady przedsiębiorców – spółki kapitałowe

- **Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością** może być utworzona przez jedną albo więcej osób w każdym celu prawnie dopuszczalnym, chyba że ustawa stanowi inaczej.
- Zawiazać **spółkę akcyjną** może jedna albo więcej osób. Spółka akcyjna nie może być zawiązana wyłącznie przez jednoosobową spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością.
- **Spółka europejska**

Przykłady przedsiębiorców

- Europejskie zgrupowanie interesów gospodarczych
- **Fundacja** może być ustanowiona dla realizacji zgodnych z podstawowymi interesami Rzeczypospolitej Polskiej celów społecznie lub gospodarczo użytecznych, w szczególności takich, jak: ochrona zdrowia, rozwój gospodarki i nauki, oświata i wychowanie, kultura i sztuka, opieka i pomoc społeczna, ochrona środowiska oraz opieka nad zabytkami. **Podjęcie przez fundację działalności gospodarczej nie przewidzianej w statucie wymaga uprzedniej zmiany statutu.**
- **Stowarzyszenie** jest dobrowolnym, samorządnym, trwałym zrzeszeniem o celach niezarobkowych. Stowarzyszenie uzyskuje osobowość prawną i może rozpocząć działalność z chwilą wpisania do Krajowego Rejestru Sądowego. **Stowarzyszenie może prowadzić działalność gospodarczą, według ogólnych zasad określonych w odrębnych przepisach. Dochód z działalności gospodarczej stowarzyszenia służy realizacji celów statutowych i nie może być przeznaczony do podziału między jego członków.** Uproszczoną formą stowarzyszenia jest stowarzyszenie zwykłe, nie posiadające osobowości prawnej. Stowarzyszenie zwykłe nie może: prowadzić działalności gospodarczej,

Przykłady przedsiębiorców

- **Spółdzielnia** jest dobrowolnym zrzeszeniem nieograniczonej liczby osób, o zmiennym składzie osobowym i zmiennym funduszu udziałowym, które w interesie swoich członków prowadzi wspólną działalność gospodarczą. Spółdzielnia może prowadzić działalność społeczną i oświatowo-kulturalną na rzecz swoich członków i ich środowiska.
- Związek zawodowy jest dobrowolną i samorządną organizacją ludzi pracy, powołaną do reprezentowania i obrony ich praw, interesów zawodowych i socjalnych. **Związek zawodowy oraz jego jednostki organizacyjne wskazane w statucie nabywają osobowość prawną z dniem zarejestrowania.** Dochód z działalności gospodarczej prowadzonej przez związki zawodowe służy realizacji ich zadań statutowych i nie może być przeznaczony do podziału pomiędzy ich członków. Związki zawodowe korzystają ze zwolnień podatkowych przewidzianych dla stowarzyszeń

IV. Podmioty zagraniczne

Schemat problematyki

OBSZARY AKTYWNOŚCI PODMIOTÓW ZAGRANICZNYCH			
DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA	ŚWIADCZENIE USŁUG	DZIAŁALNOŚĆ ODDZIAŁÓW	DZIAŁALNOŚĆ TZW. PRZEDSTAWICIELSTW

Podejmowanie działalności gospodarczej przez osoby zagraniczne-
Źródła regulacji

Ustawa Prawo przedsiębiorców	Ustawa o zasadach uczestnictwa przedsiębiorców zagranicznych i innych osób zagranicznych w obrocie gospodarczym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej
określa zasady podejmowania, wykonywania i zakończenia działalności gospodarczej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, przez podmioty krajowe	I. reguluje podejmowanie i wykonywanie działalności gospodarczej przez osoby zagraniczne na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej
	II. reguluje czasowe oferowanie lub świadczenie usług na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez osoby zagraniczne będące przedsiębiorcami
	III. reguluje zasady tworzenia przez osoby zagraniczne będące przedsiębiorcami oddziałów i przedstawicielstw w Rzeczypospolitej Polskiej

Podjęmowanie działalności gospodarczej przez osoby zagraniczne.

Osoby zagraniczne	mogą podejmować i wykonywać działalność gospodarczą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej	na zasadach określonych w ustawie
	będące przedsiębiorcami mogą tworzyć w Rzeczypospolitej Polskiej oddziały, przedstawicielstwa	
	będące przedsiębiorcami mogą czasowo oferować lub świadczyć usługę	

Pojęcie „osoby zagranicznej”.

Osoba zagraniczna:

- osoba fizyczna nieposiadająca obywatelstwa polskiego,
- osoba prawna z siedzibą za granicą,
- jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną posiadająca zdolność prawną, z siedzibą za granicą

Pojęcie „przedsiębiorcy zagranicznego”

- osoba zagraniczna wykonującą działalność gospodarczą za granicą
- obywatel polski wykonujący działalność gospodarczą za granicą

Schemat regulacji

Osoby zagraniczne z państw członkowskich UE	mogą podejmować i wykonywać działalność gospodarczą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na takich samych zasadach jak obywatele polscy
Obywatele innych państw niż państwa członkowskie UE, którzy spełniają dodatkowo określone w ustawie kryteria	
Inne osoby zagraniczne	Węższy zakres uprawnień

Osoby zagraniczne z państw członkowskich UE

- Osoby zagraniczne z państw członkowskich UE mogą podejmować i wykonywać działalność gospodarczą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na takich samych zasadach jak obywatele polscy

Obywatele innych państw niż państwa członkowskie UE

Obywatele innych państw niż państwa członkowskie UE, którzy m.in. posiadają:

zezwolenie na pobyt stały

zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej

status uchodźcy

zgode na pobyt ze względów humanitarnych lub
zgode na pobyt tolerowany

zezwolenie na pobyt czasowy i pozostają w związku
małżeńskim zawartym z obywatelem polskim
zamieszkałym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej

(...)

mogą podejmować i wykonywać działalność
gospodarczą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej
na takich samych zasadach jak obywatele polscy

/ZASADA RÓWNOUPRAWNIENIA/

Ograniczona kompetencja innych osób zagranicznych

Inne osoby zagraniczne mają prawo do podejmowania i wykonywania działalności gospodarczej	a) wyłącznie w formie spółki:	komandytowej
	b) przystępowania do takich spółek oraz obejmowania bądź nabywania ich udziałów lub akcji	komandytowo-akcyjnej
		z ograniczoną odpowiedzialnością
		akcyjnej

Transgraniczna działalność usługowa

- „Usługa” – świadczenie wykonywane przez usługodawcę z państwa członkowskiego UE na własny rachunek, zwykle za wynagrodzeniem, w szczególności usługi budowlane, handlowe oraz usługi świadczone w ramach wykonywanego zawodu

BEZREJESTROWA

transgraniczna działalność usługowa

Usługodawca z państwa członkowskiego UE	może czasowo świadczyć usługi na terenie RP	na zasadach określonych w przepisach Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej albo w postanowieniach umów regulujących swobodę świadczenia usług	bez konieczności uzyskania wpisu do rejestru przedsiębiorców w KRS
---	---	---	--

Reglamentacja usług

Czasowe świadczenie usług przez usługodawcę z państwa członkowskiego UE może wiązać się z obowiązkiem uzyskania : ,	koncesji	o ile przepisy odrębnych ustaw nakładają taki obowiązek ze względu na porządek publiczny, bezpieczeństwo publiczne, bezpieczeństwo państwa, zdrowie publiczne lub ochronę środowiska naturalnego
	zezwolenia	
	wpisu do rejestru działalności regulowanej	
	certyfikatu	
	lub innej formy reglamentacji	

Zakaz dyskryminacji poprzez limitację odbiorcy usługi

Właściwy organ nie może nakładać **na usługobiorcę** wymogów, które ograniczają korzystanie z usług świadczonych przez usługodawcę z państwa członkowskiego UE, w szczególności:

- 1) obowiązku uzyskania zezwolenia na korzystanie z usługi;
- 2) ograniczeń stanowiących dyskryminację w zakresie przyznawania pomocy finansowej.

Zakaz dyskryminacji

- Właściwy organ nie może nakładać na usługobiorcę wymogów dyskryminujących ze względu na pochodzenie lub miejsce zamieszkania

Usługi indywidualne i konsorcyjne

Usługodawca z państwa członkowskiego UE może świadczyć usługi różnego rodzaju :

- samodzielnie
- lub łącznie z innymi usługodawcami z państwa członkowskiego UE.

Dopuszczalność reglamentacji

Wprowadzenie wyjątku od zasady wykonywania usług a) samodzielnie b) konsorcjalnie	może nastąpić w akcie o randze ustawy	dopuszczalne wyłącznie w celu : • zapewnienia niezależności i bezstronności wykonywania zawodu regulowanego, • jak również zagwarantowania zgodności z etyką zawodową i zasadami postępowania zawodowego; • zagwarantowania niezależności i bezstronności świadczenia usług w zakresie certyfikacji, akredytacji, nadzoru technicznego, wykonywania badań lub prób
--	---	---

Obowiązek udzielania informacji przez usługodawcę

Na wniosek usługobiorcy usługodawca z państwa członkowskiego jest obowiązany udostępnić informacje o:

- prowadzonej działalności związanej bezpośrednio z oferowaną usługą,
- o spółkach, w których uczestniczy, które są bezpośrednio powiązane ze świadczoną usługą,
- oraz o środkach podjętych w celu uniknięcia konfliktu interesów.

Obowiązek przedkontraktowy usługodawcy

Usługodawca z państwa członkowskiego UE, :

- przed zawarciem umowy w formie pisemnej,
- a w przypadku braku pisemnej umowy – przed rozpoczęciem świadczenia usługi,

jest obowiązany, w sposób jednoznaczny, podać usługobiorcy istotne informacje dotyczące jego osoby i działalności

Prawo usługodawcy do autopromocji

- Usługodawca z państwa członkowskiego UE wykonujący zawód regulowany może rozpowszechniać informacje o świadczonej usłudze mające na celu promowanie towarów, usług lub wizerunku, jeżeli informacje te są zgodne z zasadami wykonywania tego zawodu.
- Wprowadzanie ograniczeń jest dopuszczalne tylko w przypadku, gdy ograniczenia te nie prowadzą do dyskryminacji, są proporcjonalne i uzasadnione nadrzędnym interesem publicznym.

Zakaz dyskryminacji przez usługodawcę

- Usługodawca z państwa członkowskiego zapewnia, aby ogólne warunki dostępu do usługi nie dyskryminowały usługobiorcy ze względu na obywatelstwo lub miejsce zamieszkania.

Usługi innych osób zagranicznych

Inne osoby zagraniczne mogą świadczyć usługi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej:

- na zasadach określonych w wiążących Rzeczpospolitą Polską umowach międzynarodowych
- lub – w braku takich umów – na zasadzie wzajemności

Współpraca międzynarodowa

Jeżeli działalność usługodawcy z państwa członkowskiego stanowi poważne zagrożenie bezpieczeństwa życia, zdrowia, mienia lub środowiska naturalnego, właściwy organ występuje z wnioskiem do właściwego organu państwa, w którym usługodawca z państwa członkowskiego ma siedzibę albo – w przypadku osoby fizycznej – miejsce zamieszkania, o podjęcie działań mających na celu usunięcie zagrożenia.

POJĘCIE „ODDZIAŁ”

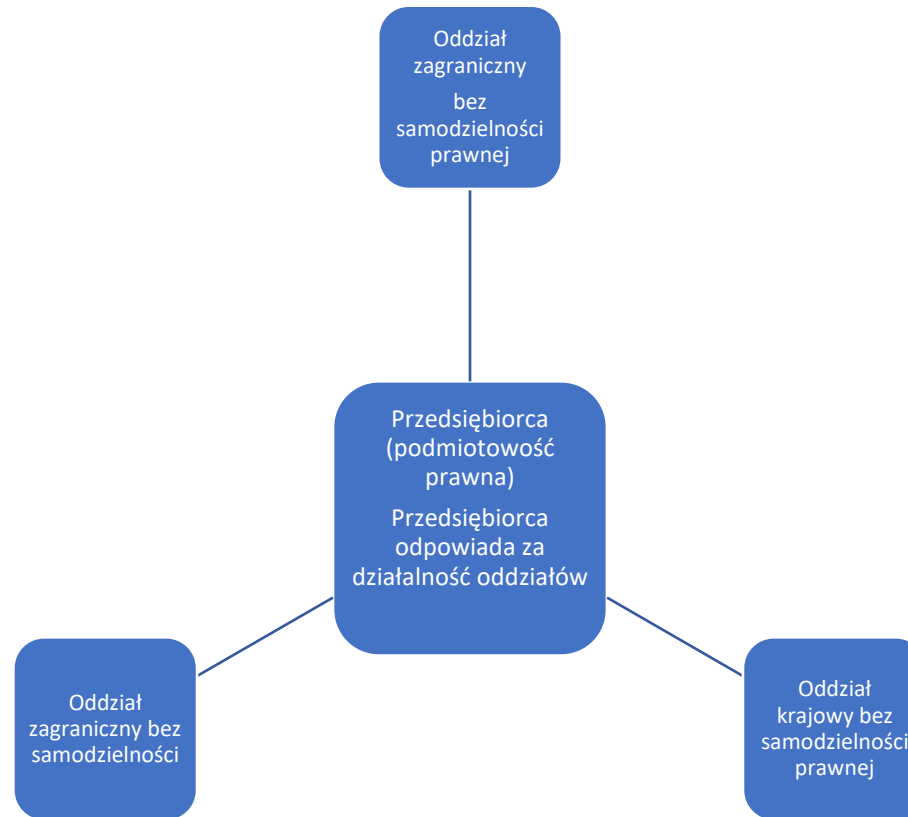
Przedsiębiorca może tworzyć oddziały (bez ograniczeń co do ich ilości)

Oddział – wyodrębniona i samodzielna organizacyjnie część działalności gospodarczej, wykonywaną przez przedsiębiorcę poza siedzibą przedsiębiorcy lub głównym miejscem wykonywania działalności

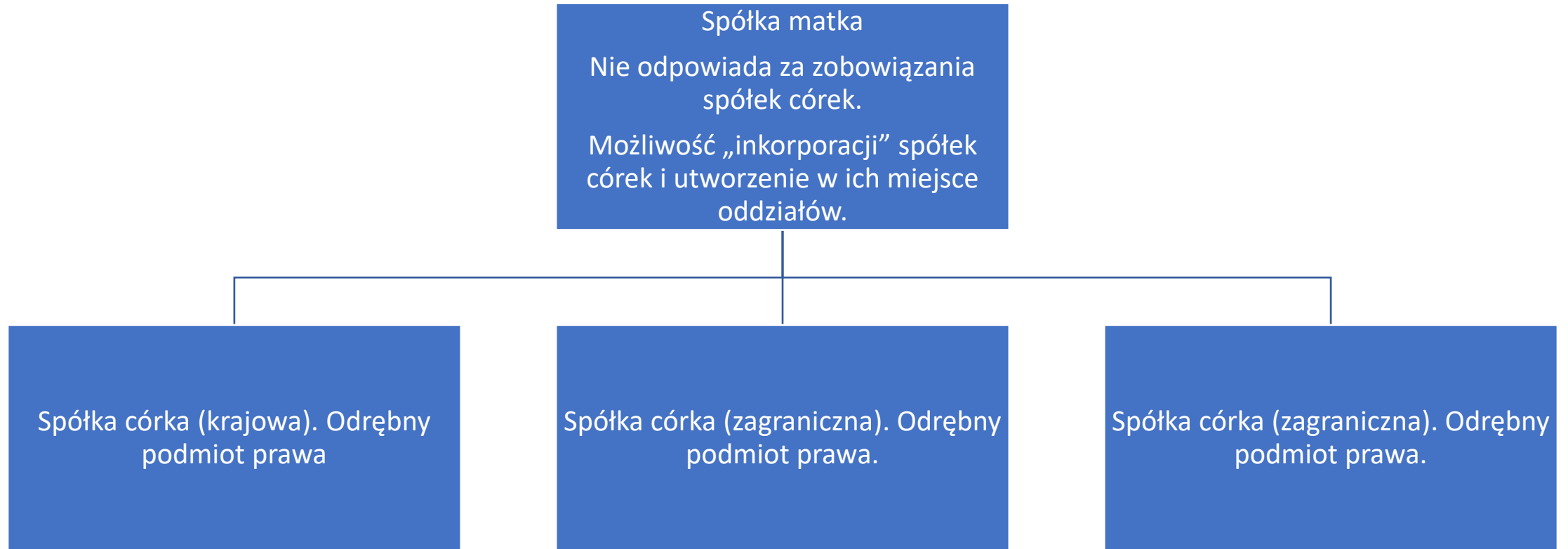
Oddział może być: a) krajowy lub b) zagraniczny

Istota działania

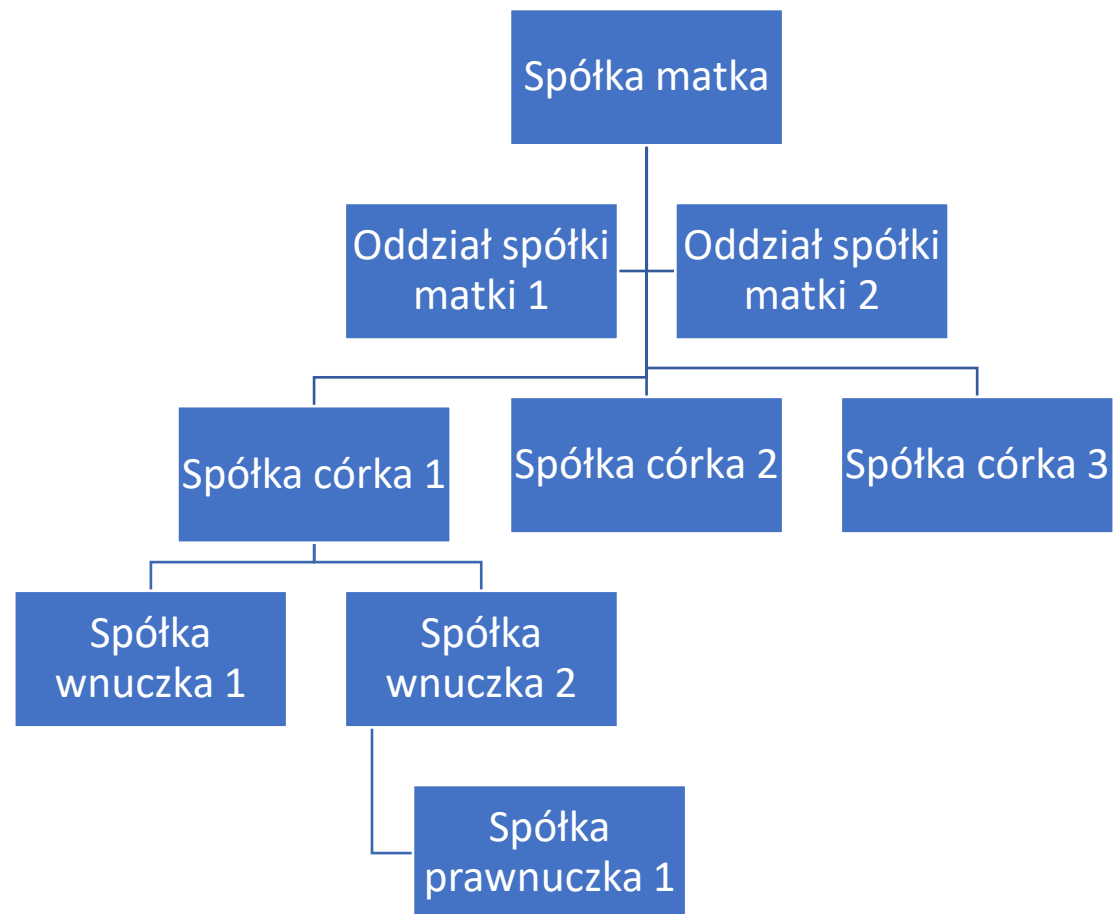
jeden podmiot prawa ze złożoną strukturą organizacyjną



Alternatywa dla struktury oddziału: holding



Powiązania mieszane (przykład)



Oddziały przedsiębiorców zagranicznych

Dla wykonywania działalności gospodarczej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przedsiębiorcy zagraniczni

a) z państw członkowskich UE

mogą **DOWOLNIE** tworzyć oddziały z siedzibą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

b) inni

na zasadzie wzajemności, o ile ratyfikowane umowy międzynarodowe nie stanowią inaczej, mogą tworzyć oddziały z siedzibą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Zakres dopuszczalnej działalności oddziału

- Przedsiębiorca zagraniczny w ramach oddziału może wykonywać działalność gospodarczą wyłącznie w zakresie, w jakim prowadzi tę działalność za granicą.

„Osoba upoważniona”

- Przedsiębiorca zagraniczny tworzący oddział jest obowiązany ustanowić osobę upoważnioną w oddziale do reprezentowania przedsiębiorcy zagranicznego.

Wpis do KRS

- Przedsiębiorca zagraniczny może rozpocząć działalność w ramach oddziału po uzyskaniu wpisu oddziału do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego.

OBOWIAZKI

Przedsiębiorca zagraniczny, który utworzył oddział, jest obowiązany:

- używać do oznaczenia oddziału oryginalnej nazwy przedsiębiorcy zagranicznego wraz z przetłumaczoną na język polski nazwą formy prawnej przedsiębiorcy oraz dodaniem wyrazów „oddział w Polsce”;
- prowadzić dla oddziału oddzielną rachunkowość w języku polskim zgodnie z przepisami o rachunkowości;
- Zgłaszać ministrowi wszelkie zmiany stanu faktycznego i prawnego w zakresie okoliczności, takich jak: aa/ otwarcie likwidacji przedsiębiorcy zagranicznego, bb/utrata prawa wykonywania działalności gospodarczej; w terminie 14 dni od dnia ich wystąpienia

Zakaz prowadzenia oddziału

Minister wydaje decyzję o zakazie wykonywania działalności gospodarczej przez przedsiębiorcę zagranicznego w ramach oddziału, w przypadku gdy:

- przedsiębiorca zagraniczny rażąco narusza prawo polskie;
- nastąpiło otwarcie likwidacji przedsiębiorcy zagranicznego, który utworzył oddział, lub przedsiębiorca ten utracił prawo wykonywania działalności gospodarczej;
- działalność przedsiębiorcy zagranicznego zagraża bezpieczeństwu lub obronności państwa, bezpieczeństwu informacji niejawnych o klauzuli tajności „poufne” lub wyższej lub innemu nadrzędnemu interesowi publicznemu;
- przedsiębiorca zagraniczny został wykreślony z rejestru wskazanego we wpisie oddziału przedsiębiorcy zagranicznego do rejestru przedsiębiorców

Procedura likwidacji oddziału

wydanie decyzji o likwidacji

zawiadomienie przedsiębiorcy zagranicznego o obowiązku wszczęcia postępowania likwidacyjnego oddziału w oznaczonym terminie, nie krótszym niż 30 dni

Do postępowania likwidacyjnego stosuje się odpowiednio przepisy o likwidacji spółki z ograniczoną odpowiedzialnością

Przedstawicielstwa przedsiębiorców zagranicznych

Przedsiębiorcy zagraniczni mogą tworzyć i prowadzić na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przedstawicielstwa

Zakres działania przedstawicielstwa

- Zakres działania przedstawicielstwa może obejmować wyłącznie prowadzenie działalności w zakresie reklamy i promocji przedsiębiorcy zagranicznego.

Rejestr przedstawicielstw

- Utworzenie i prowadzenie przedstawicielstwa wymaga **wpisu do rejestru przedstawicielstw przedsiębiorców zagranicznych**, prowadzonego przez ministra.
- Utworzenie i prowadzenie przedstawicielstwa przez bank zagraniczny lub instytucję kredytową nie wymaga wpisu do rejestru przedstawicielstw.

OBOWIĄZKI PRZEDSIĘBIORCY TWORZĄCEGO PRZEDSTAWICIELSTWO

Przedsiębiorca zagraniczny, który utworzył przedstawicielstwo, jest obowiązany:

- używać do oznaczenia przedstawicielstwa oryginalnej nazwy przedsiębiorcy zagranicznego wraz z dodaniem wyrazów „przedstawicielstwo w Polsce”;
- prowadzić dla przedstawicielstwa oddzielną rachunkowość w języku polskim zgodnie z przepisami o rachunkowości;
- zgłaszać ministrowi wszelkie zmiany stanu faktycznego i prawnego w zakresie danych istotnych, w terminie 14 dni od dnia ich wystąpienia;
- ustanowić osobę upoważnioną w przedstawicielstwie do reprezentowania przedsiębiorcy zagranicznego.

Przyczyny wykreślenie przedstawicielstwa z rejestru

Minister wydaje, z urzędu, decyzję o wykreśleniu z rejestru przedstawicielstw, w przypadku gdy:

- przedsiębiorca zagraniczny rażąco narusza prawo polskie;
- nie posiada tytułu prawnego do nieruchomości, których adres wskazał w rejestrze przedstawicielstw jako siedzibę przedstawicielstwa

Przyczyny wykreślenia przedstawicielstwa z rejestru

- nastąpiło otwarcie likwidacji przedsiębiorcy zagranicznego, który utworzył przedstawicielstwo, lub przedsiębiorca ten utracił prawo wykonywania działalności gospodarczej;
- działalność przedsiębiorcy zagranicznego zagraża bezpieczeństwu lub obronności państwa, bezpieczeństwu informacji niejawnym o klauzuli tajności „poufne” lub wyższej lub innemu nadrzędnemu interesowi publicznemu;
- przedsiębiorca zagraniczny został wykreślony z rejestru wydającego dokument potwierdzający rejestrację przedsiębiorcy zagranicznego

Zasada swobody umów

- Zasadzie wolności gospodarczej (będącej zasadą prawa publicznego) towarzyszą inne zasady.
- W prawie prywatnym obowiązuje zasada swobody umów (art. 353[1] k.c.) – tzw. wzorzec kompetencji generalnej.

Swoboda działalności

- Podejmowanie,
 - wykonywanie
 - zmiana
 - i zakończenie działalności gospodarczej
- jest wolne dla każdego na równych prawach.

Liberalizm gospodarczy w Prawie przedsiębiorców (zasady ustawowe)

- Przedsiębiorca może podejmować wszelkie działania, z wyjątkiem tych, których zakazują przepisy prawa (domniemanie swobody działalności gospodarczej).
- Przedsiębiorca może być obowiązany do określonego zachowania tylko na podstawie przepisów prawa.

Zasada wolności gospodarczej w prawie europejskim

Zgodnie z art. 49 TFUE :

- Z zastrzeżeniem postanowień rozdziału dotyczącego kapitału, **swoboda przedsiębiorczości obejmuje podejmowanie i wykonywanie działalności prowadzonej na własny rachunek, jak również zakładanie i zarządzanie przedsiębiorstwami, na warunkach określonych przez ustawodawstwo Państwa przyjmującego dla własnych obywateli.**
- **ograniczenia swobody przedsiębiorczości obywateli jednego Państwa Członkowskiego na terytorium innego Państwa Członkowskiego są zakazane.**
- Zakaz ten obejmuje również ograniczenia w tworzeniu agencji, oddziałów lub filii przez obywateli danego Państwa Członkowskiego, ustanowionych na terytorium innego Państwa Członkowskiego.

Wymiary wolności gospodarczej

Płaszczyzna wertykalna : państwo - przedsiębiorca	Płaszczyzna horyzontalna : przedsiębiorca - przedsiębiorca
Stosunek organów Państwa do przedsiębiorcy	brak monopolizacji rynku, karteli, trustów, nieuczciwej konkurencji, itp.

Wertykalne materialne gwarancje wolności -
domniemanie uczciwości przedsiębiorcy

Organ kieruje się w swoich działaniach **zasadą zaufania do przedsiębiorcy, zakładając, że**

- a) działa on zgodnie z prawem,
- b) uczciwie
- c) oraz z poszanowaniem dobrych obyczajów.

Wertykalne gwarancje wolności -
In dubio pro commercio

Jeżeli przedmiotem postępowania przed organem Państwa jest

a) nałożenie na przedsiębiorcę obowiązku

b) bądź ograniczenie lub odebranie uprawnienia,

a w tym zakresie pozostają niedające się usunąć wątpliwości co do stanu faktycznego, organ **rozstrzyga je na korzyść przedsiębiorcy**.

Wertykalne gwarancje wolności
– zasady działania organów administracji

Organ prowadzi postępowanie w sposób:

- a) budzący zaufanie przedsiębiorców do władzy publicznej,
- b) kierując się zasadami proporcjonalności,
- c) bezstronności
- d) i równego traktowania.

Wertykalne materialne gwarancje wolności
- niezmiennność stanowiska/praktyki

Organ bez uzasadnionej przyczyny

nie odstępuje od utrwalonej praktyki rozstrzygania spraw w takim samym stanie faktycznym i prawnym.

Wertykalne materialne gwarancje wolności

- obowiązki informacyjne organu

- Organ, w zakresie swojej właściwości, udziela przedsiębiorcy informacji o warunkach podejmowania, wykonywania i zakończenia działalności gospodarczej.

Wertykalne materialne gwarancje wolności

- zakres żądanych danych

- Przy załatwianiu spraw organ może żądać od przedsiębiorcy, dla celów identyfikacji, podania wyłącznie firmy przedsiębiorcy oraz numeru identyfikacji podatkowej (NIP).
- nie narusza to przepisów odrębnych

Załatwianie spraw z zakresu działalności gospodarczej

- Wertykalne formalne gwarancje wolności gospodarczej

1.	Przepisy proceduralne KPA
2.	Przepisy proceduralne o załatwianiu spraw z zakresu działalności gospodarczej
3.	Przepisy proceduralne właściwych ustaw

Zasada szybkości działania

- Organy działają w sprawach związanych z wykonywaniem działalności gospodarczej wnikliwie i szybko, posługując się możliwie najprostszymi środkami prowadzącymi do ich załatwienia.

Obowiązek dokładnego wyjaśnienia sprawy

- W toku postępowania organy współdziałają ze sobą w zakresie niezbędnym do **dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego i prawnego sprawy**, mając na względzie interes społeczny i słuszny interes przedsiębiorców oraz sprawność postępowania, przy pomocy środków adekwatnych do charakteru, okoliczności i stopnia złożoności sprawy

Zwykłe kopie dokumentów

- Organ nie może żądać ani uzależniać swojego rozstrzygnięcia od przedłożenia dokumentów w formie oryginału, poświadczonej kopii lub poświadczonego tłumaczenia, chyba że obowiązek taki wynika z przepisów prawa

Termin dokonania czynności przez przedsiębiorcę

- Organ, wyznaczając przedsiębiorcy termin na dokonanie określonej czynności, uwzględnia czas niezbędny do jej wykonania, ważny interes publiczny oraz słuszny interes tego przedsiębiorcy.

Wnioski niekompletne/ograniczenie w żądaniu danych

- Organ nie może odmówić przyjęcia pism i wniosków niekompletnych.
- Organ nie może żądać dokumentów lub ujawnienia danych, których konieczność przedstawienia, złożenia lub ujawnienia /i/ **nie wynika z przepisu prawa** lub /ii/ danych, które **są w posiadaniu organu lub do których ma dostęp** na podstawie odrębnych przepisów

Zasady przyjęcia wniosku

- Organ, przyjmując wniosek, niezwłocznie potwierdza jego przyjęcie.
Potwierdzenie przyjęcia wniosku zawiera:
 - 1) wskazanie daty wpływu oraz przewidywanego terminu rozpatrzenia wniosku;
 - 2) dane kontaktowe organu.
- Jeżeli wniosek dotyczy udzielenia koncesji lub zezwolenia lub wpisu do rejestru działalności regulowanej, potwierdzenie zawiera ponadto:
 - 1) pouczenie o przysługujących przedsiębiorcy środkach prawnych;
 - 2) w przypadku gdy odrębne przepisy przewidują milczące załatwienie sprawy – stosowne pouczenie.

.

Horyzontalne (poziome) gwarancje wolności gospodarczej

Przedsiębiorca jest obowiązany wykonywać działalność gospodarczą

- a) zgodnie z **zasadami uczciwej konkurencji**,
- b) poszanowania dobrych obyczajów
- c) oraz **słusznym interesów innych przedsiębiorców** i konsumentów,
- d) a także poszanowania oraz ochrony praw i wolności człowieka.

VII. Interpretacja indywidualna jako gwarancja wolności gospodarczej

Interpretacja indywidualna

Interpretacja indywidualna	
Ogólna	Podatkowa

Interpretacja indywidualna

- Przedsiębiorca może złożyć do właściwego organu lub właściwej państwowej jednostki organizacyjnej wniosek **o wydanie wyjaśnienia co do zakresu i sposobu stosowania** przepisów, z których wynika obowiązek świadczenia przez przedsiębiorcę daniny publicznej lub składek na ubezpieczenia społeczne lub zdrowotne, w jego indywidualnej sprawie.

Interpretacja indywidualna

- Wniosek o wydanie interpretacji indywidualnej może dotyczyć /i/ zaistniałego stanu faktycznego lub /ii/ zdarzeń przyszłych.

Interpretacja indywidualna

- Udzielenie interpretacji indywidualnej następuje w drodze **decyzji**, od której służy **odwołanie**.
- Interpretacja indywidualna zawiera wyczerpujący opis przedstawionego we wniosku zaistniałego stanu faktycznego lub zdarzenia przyszłego oraz wskazanie prawidłowego stanowiska wraz z uzasadnieniem prawnym oraz z pouczeniem o prawie wniesienia środka zaskarżenia.
- Wniosek o wydanie interpretacji indywidualnej podlega opłacie.

Interpretacja indywidualna

- Interpretacja indywidualna /i/ **nie jest wiążąca dla przedsiębiorcy**
- /ii/ Przedsiębiorca **nie może być obciążony sankcjami** administracyjnymi, finansowymi lub karami w zakresie, w jakim zastosował się do uzyskanej interpretacji indywidualnej ani daninami w wysokości wyższej niż wynikające z uzyskanej interpretacji indywidualnej.
- /iii/ Interpretacja indywidualna **jest wiążąca dla organów** lub państwowych jednostek organizacyjnych właściwych dla przedsiębiorcy
- /iv/ może zostać zmieniona wyłącznie w drodze wznowienia postępowania.
- /v/ Nie zmienia się interpretacji, w wyniku której nastąpiły nieodwracalne skutki prawne

VIII. ZAWIESZENIE DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ JAKO PRZEJAW WOLNOŚCI

PRZESŁANKA GŁÓWNA ZAWIESZENIA

- Przedsiębiorca **niezatrudniający pracowników** może **zawiesić** wykonywanie działalności gospodarczej
- Z uprawnienia, może skorzystać również przedsiębiorca zatrudniający wyłącznie pracowników przebywających na urlopie macierzyńskim, urlopie na warunkach urlopu macierzyńskiego, urlopie wychowawczym lub urlopie rodzicielskim niełączących korzystania z urlopu rodzicielskiego z wykonywaniem pracy u pracodawcy udzielającego tego urlopu.

Okres zawieszenia działalności

Przedsiębiorca wpisany co CEIDG		Przedsiębiorca wpisany do KRS
na czas nieokreślony	określony, nie krótszy jednak niż 30 dni	na okres od 30 dni do 24 miesięcy

SKUTKI ZAWIESZENIA DZIAŁALNOŚCI

- W okresie zawieszenia wykonywania działalności gospodarczej przedsiębiorca /i/ **nie może wykonywać działalności gospodarczej** i /ii/ **nie może osiągać bieżących przychodów** z pozarolniczej działalności gospodarczej

Skutki zawieszenia

W okresie zawieszenia wykonywania działalności gospodarczej przedsiębiorca:

- może wykonywać wszelkie czynności niezbędne do zachowania lub zabezpieczenia źródła przychodów, w tym rozwiązywania zawartych wcześniej umów;
- może przyjmować należności i jest obowiązany regulować zobowiązania, powstałe przed datą zawieszenia wykonywania działalności gospodarczej;
- może zbywać własne środki trwałe i wyposażenie;

Skutki zawieszenia

W okresie zawieszenia wykonywania działalności gospodarczej przedsiębiorca:

- ma prawo albo obowiązek uczestniczyć w postępowaniach sądowych, postępowaniach podatkowych i administracyjnych związanych z działalnością gospodarczą wykonywaną przed datą zawieszenia wykonywania działalności gospodarczej;
- wykonuje wszelkie obowiązki nakazane przepisami prawa;
- może osiągać przychody finansowe, także z działalności prowadzonej przed datą zawieszenia wykonywania działalności gospodarczej;
- może zostać poddany kontroli na zasadach przewidzianych dla przedsiębiorców wykonujących działalność gospodarczą

Wspólnicy spółki cywilnej

1. Działalność tej samej osoby a) w spółce cywilnej b) poza spółką cywilną	2 Działalność tej samej osoby w kilku spółkach cywilnych	3 Powszechność zawieszenia
Przedsiębiorca wykonujący działalność gospodarczą jako wspólnik spółki cywilnej oraz poza tą spółką może zawiesić wykonywanie działalności gospodarczej w jednej z tych form.	Przedsiębiorca wykonujący działalność gospodarczą jako wspólnik w więcej niż jednej spółce cywilnej może zawiesić wykonywanie działalności gospodarczej w jednej lub kilku takich spółkach	W przypadku wykonywania działalności gospodarczej w spółce cywilnej zawieszenie wykonywania działalności gospodarczej jest skuteczne pod warunkiem jej zawieszenia przez wszystkich wspólników

IX. PODSTAWOWE OBOWIĄZKI PRZEDSIĘBIORCY

REJESTRACJA DZIAŁALNOSCI

- Działalność gospodarczą można podjąć /i/ **w dniu złożenia wniosku** o wpis do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej albo /ii/ **po dokonaniu wpisu do rejestru** przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego.
- Spółka kapitałowa w organizacji może podjąć działalność gospodarczą przed wpisem do rejestru przedsiębiorców

Spółka kapitałowa a działalność gospodarcza

1	2	3	4	5	6
Czynności wstępne założycieli	Powstanie spółki w organizacji	Wniosek o wpis do KRS	Wpis do KRS; uzyskanie osobowości prawnej	Spółka w restrukturyzacji	Spółka w likwidacji
					Spółka w upadłości

OBOWIAZEK OBROTU BANKOWEGO

Dokonywanie lub przyjmowanie płatności związanych z wykonywaną działalnością gospodarczą następuje za pośrednictwem rachunku płatniczego przedsiębiorcy, w każdym przypadku gdy:

KRYTERIUM PODMIOTOWE

Stroną transakcji, z której wynika płatność, jest inny przedsiębiorca

KRYTERIUM PRZEDMIOTOWE

jednorazowa wartość transakcji, bez względu na liczbę wynikających z niej płatności, przekracza 15 000 zł lub równowartość tej kwoty, przy czym transakcje w walutach obcych przelicza się na złote według średniego kursu walut obcych ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski z ostatniego dnia roboczego poprzedzającego dzień dokonania transakcji

OBOWIĄZKOWE DANE IDENTYFIKUJĄCE

- Przedsiębiorca umieszcza w oświadczeniach skierowanych w zakresie wykonywanej działalności gospodarczej do oznaczonych osób i organów numer identyfikacji podatkowej (**NIP**) oraz posługuje się tym numerem w obrocie prawnym i gospodarczym.
- Przedsiębiorca oferujący towary lub usługi w sprzedaży bezpośredniej lub sprzedaży na odległość za pośrednictwem środków masowego przekazu, sieci teleinformatycznych lub druków bezadresowych umieszcza w ofercie co najmniej swoją **firmę, numer identyfikacji podatkowej (NIP) oraz siedzibę albo adres**

MINIMALNE OBOWIĄZKI OZNAKOWNIA TOWARÓW

Przedsiębiorca **wprowadzający towar do obrotu na terytorium RP** zamieszcza na tym towarze, jego opakowaniu, etykiecie lub w instrukcji lub do dostarczenia w inny, zwyczajowo przyjęty sposób, pisemne informacje w języku polskim:

- określające firmę producenta i jego adres, a także państwo siedziby wytwórcy, jeżeli ma on siedzibę poza terytorium państw członkowskich Unii Europejskiej
- umożliwiające identyfikację towaru, chyba że przeznaczenie towaru jest oczywiste.

Przepisu nie stosuje się do towarów, co do których odrębne przepisy szczegółowo regulują obowiązki przedsiębiorców w zakresie ich oznakowania

X. Potrzeba reglamentacji działalności gospodarczej

Potrzeba reglamentacji działalności gospodarczej

- Prowadzenie działalności gospodarczej – przede wszystkim z uwagi na ważny interes publiczny – powinno podlegać pewnym ograniczeniom.
- Z filozoficznego punktu widzenia wolność nieograniczona przestaje być wolnością.
- W nowoczesnym prawie, wobec niejednokrotnie bardzo skomplikowanych zjawisk życia gospodarczego – trudno o instytucje absolutne.

Pojęcie „reglamentacja działalności gospodarczej”

W literaturze przedmiotu przyjmuje się, że ograniczenia można klasyfikować w różny sposób. Państwo może w różny sposób ingerować w gospodarkę.

- Po pierwsze, poprzez tworzenie prawa.
- Po drugie, poprzez programowanie i planowanie gospodarcze.
- Po trzecie, poprzez realizację polityki gospodarczej.

Instrumenty reglamentacji

Państwo może ograniczać działalność gospodarczą w drodze

- **stanowienia prawa /legislacja/**
- jak i w drodze **stosowania prawa**

(tzn. w drodze orzeczeń sądu, decyzji administracyjnych, uchwał organów kolegialnych, itp.).

Instrumenty reglamentacji

Wyróżnia się ograniczenia działalności gospodarczej w drodze aktów władczych państwa, **przy wykorzystaniu tzw. *imperium***

Reglamentacja ze strony państwa zazwyczaj **nie ma miejsca w formach niewładczych**, np. w drodze czynności cywilnoprawnych

Konstytucyjne zasady dopuszczenia reglamentacji

- Klauzule ograniczające wolność działalności gospodarczej zostały umieszczone w Konstytucji.
 - (1) Bezpośrednia klauzula reglamentacyjna – art. 22 Konstytucji
 - (2) Pośrednia klauzula reglamentacyjna – art. 31 ust. 3 Konstytucji

Art. 22 Konstytucji

- zgodnie z art. 22 Konstytucji ograniczenie wolności działalności gospodarczej
 - a) jest dopuszczalne tylko w drodze ustawy
 - b) i tylko ze względu na ważny interes publiczny.

Bezpośrednia klauzula ograniczająca.

Wykładnia art. 22 Konstytucji

- Po pierwsze, aktem prawnym reglamentującym działalność gospodarczą może być tylko ustawa (**tzw. przesłanka formalna reglamentacji**).
- Regulacja ustawowa winna być dostatecznie określona. Np. rozporządzenie wykonawcze do ustawy nie może poszerzać zakresu reglamentacji.
- Po drugie, reglamentacja wymaga aksjologicznego uzasadnienia: dopuszczalna jest z uwagi na ważny interes publiczny (**tzw. przesłanka materialna/merytoryczna reglamentacji**).
- Kwalifikator interesu publicznego: usprawiedliwieniem reglamentacji działalności gospodarczej jest jedynie **w a ż n y** interes publiczny
- Pojęcie „ważnego interesu publicznego” jest klauzulą generalną.
- Dla ustalenia zakresu desygnatów tego pojęcia należy odwoływać się nie tylko norm prawnych ale także do norm i ocen pozaprawnych, a w tym do norm moralnych.

Pojęcie interesu publicznego

Przez ważny interes publiczny rozumie się :

- bezpieczeństwo państwa,
- bezpieczeństwo energetyczne,
- porządek publiczny,
- moralność publiczną,
- ochronę życia i zdrowia,
- ochronę środowiska, wolności i prawa innych osób
- Interes fiskalny państwa jest polem do polemik.

Nadrzędny interes publiczny

nadrzędny interes publiczny

- **Istotna wartość podlegająca ochronie prawnej**, w szczególności porządek publiczny, bezpieczeństwo publiczne, bezpieczeństwo państwa, zdrowie publiczne, utrzymanie równowagi finansowej systemu zabezpieczenia społecznego, ochrona konsumentów, usługobiorców i pracowników, uczciwość w transakcjach handlowych, zwalczanie nadużyć, ochrona środowiska naturalnego i miejskiego, zdrowie zwierząt, własność intelektualna, cele polityki społecznej i kulturalnej oraz ochrona narodowego dziedzictwa historycznego i artystycznego

Art. 31 ust. 3 Konstytucji

- art. 31 ust. 3 Konstytucji, w porównaniu z art. 22 Konstytucji ma o wiele szerszy zakres normowania.
- Zgodnie z tym przepisem ograniczenia w zakresie korzystania z konstytucyjnych wolności i praw, *lege non distinguente* z wolności działalności gospodarczej, mogą być ustanawiane /i/tylko w ustawie i /ii/ tylko wtedy gdy są konieczne w demokratycznym państwie dla jego bezpieczeństwa lub porządku publicznego, bądź dla ochrony środowiska, zdrowia i moralności publicznej albo wolności i praw innych osób.

Uwagi ogólne o reglamentacji

- Ograniczenia „nie mogą naruszać istoty wolności i praw.”
- Za pomocą reglamentacji działalności gospodarczej chroni się takie dobra jak interesy zewnętrzne Państwa, prawidłowe funkcjonowanie rynku wewnętrznego, wyczerpywalne zasoby naturalne, interesy konsumentów, wolną konkurencję.

Uwagi ogólne o reglamentacji

- Konstytucja określa **minimalny próg przesłanek dopuszczających reglamentację** działalności gospodarczej.
- Dopuszczalne jest wprowadzenie **dodatkowych przesłanek warunkujących reglamentację działalności** gospodarczej w innych aktach normatywnych (dalsza regulacja dowolnościowa).
- Z wyjątkowym charakterem reglamentacji działalności gospodarczej wiążą się konsekwencje, które wyrażają się w stwierdzeniu:
exceptiones non sunt extendendae.

Uwagi ogólne o reglamentacji

- Reglamentacja działalności gospodarczej wynikająca z przepisów prawa publicznego gospodarczego ma charakter **generalny i abstrakcyjny** – nie odnosi się ona ani do konkretnego przypadku działalności ani do konkretnej osoby
- Reglamentacja działalności gospodarczej może mieć różny charakter, **podlega ona różnym typologiom i podziałom.**

Uwagi ogólne o reglamentacji

Reglamentacja może polegać na :

- a) zakazach
- b) ale także i na nakazach prowadzenia pewnej działalności.
- Nakaz prowadzenia działalności gospodarczej również jest przejawem reglamentacji albowiem **swoboda działalności gospodarczej wyraża się także w prawie do zaniechania podejmowania działalności gospodarczej.**
- Nakaz prowadzenia działalności gospodarczej należy traktować jako wyjątkowo intensywny środek reglamentacyjny.

Nakaz prowadzenia działalności gospodarczej

- Nakaz prowadzenia działalności gospodarczej przypomina w pewien sposób instytucję obowiązku kontraktowania (w płaszczyźnie prawa prywatnego).
- Nakaz prowadzenia działalności gospodarczej jest bardzo rzadko spotykanym instrumentem reglamentacyjnym.
- Zgodnie z art. 21 ust. 1 pkt 2 ustawy dnia 18 kwietnia 2002 r. **o stanie klęski żywiołowej ograniczenia mogą polegać na nakazaniu prowadzenia działalności gospodarczej określonego rodzaju.**
- Ponadto w myśl art. 40 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997r., Prawo energetyczne Prezes Urzędu Regulacji Energetyki **może nakazać przedsiębiorstwu energetycznemu, pomimo wygaśnięcia koncesji, dalsze prowadzenie działalności objętej koncesją przez okres nie dłuższy niż 2 lata, jeżeli wymaga tego interes społeczny.** Przy czym jeżeli działalność przynosi stratę, przedsiębiorstwu energetycznemu należy się pokrycie strat od Skarbu Państwa w wysokości ograniczonej do uzasadnionych kosztów działalności określonej w koncesji, przy zachowaniu należytej staranności. Koszty są zatwierdzane przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki.

Typologia reglamentacji działalności gospodarczej

Rodzaje reglamentacji działalności gospodarczej				
Czasowy z uwagi na stany nadzwyczajne	Podmiotowy	Przedmiotowy		
		koncesje	Działalność regulowana	Zezwolenia i licencje

Reglamentacja czasowa z uwagi na stany nadzwyczajne

- Reglamentacja działalności gospodarczej może mieć charakter czasowy, obowiązujący w stanach nadzwyczajnych.
- Pojęcie „czasowe” odnosi się do reglamentowania ograniczonego w czasie pod rządami danego aktu prawnego i nie odnosi się do problematyki zmian w ustawodawstwie
- Inne przejawy reglamentacji mają charakter trwały

Reglamentacja podmiotowa

- Reglamentacja działalności gospodarczej może mieć charakter **podmiotowy**, gdyż obowiązuje w stosunku do określonych w ustawie osób, z uwagi na ich normatywnie i abstrakcyjnie określone cechy (np. wójtów, burmistrzów, prezydentów)

Reglamentacja przedmiotowa

Podstawowe znaczenie ma reglamentacja działalności gospodarczej o charakterze przedmiotowym, **z uwagi na rodzaj działalności gospodarczej, do której się odnosi**. Chodzi w tym wypadku o ograniczenia z uwagi na przedmiot działalności gospodarczej pod postacią:

- koncesji,
- regulowanej działalności gospodarczej,
- zezwoleń, licencji i zgody na prowadzenie działalności gospodarczej

XI. Czasowa reglamentacja działalności gospodarczej

Czasowe ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej

Czasowe ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej mogą być wprowadzane z uwagi na stany nadzwyczajne.

- Art. 24 ust. 1 pkt 2 dnia 29 sierpnia 2002 r. ustawy o **stanie wojennym** oraz o kompetencjach Naczelnego Dowódcy Sił Zbrojnych i zasadach jego podległości konstytucyjnym organom Rzeczypospolitej Polskiej,
- art. 21 ust. 2 dnia 21 czerwca 2002 r. ustawy o **stanie wyjątkowym** i
- art. 20 ustawy dnia 18 kwietnia 2002 r. o **stanie klęski żywiołowej**

Cechy charakterystyczne reglamentacji z uwagi na stany nadzwyczajne

- Reglamentacja działalności gospodarczej z uwagi na stany nadzwyczajne jest jedynie **fragmentem reglamentacji, która odnosi się do stosunkowo szerokiego pojęcia dóbr z zakresu wolności i praw człowieka i obywatela**. Obok ograniczenia wolności działalności gospodarczej ogranicza się również inne wolności jednostek i ich organizacji.
- Reglamentacja ma **charakter czasowy** i trwa najdłużej przez czas utrzymywania się stanu nadzwyczajnego.

Cechy charakterystyczne reglamentacji z uwagi na stany nadzwyczajne

- Reglamentacja **nie ma charakteru całkowitego** i dotyczy reglamentacji działalności „określonego rodzaju” albo określonych przedsiębiorców.
- Reglamentacja **nie ma charakteru indywidualnego**, czyli nie może być adresowana do przedsiębiorcy kwalifikowanego z imienia i nazwiska czy z nazwy albo firmy.

Cechy charakterystyczne reglamentacji z uwagi na stany nadzwyczajne

- W przypadku stanu klęski żywiołowej reglamentacja **ma charakter terytorialny** – odnosi się do obszaru klęski żywiołowej.
- reglamentacja w związku ze stanami nadzwyczajnymi **może być wprowadzana poprzez różne instrumenty**. W oparciu o analizę właściwych przepisów można wymienić cztery z nich.
 - a) W pierwszym rzędzie będzie to instrument reglamentacji przedmiotowej polegającej na „**nakazaniu okresowego zaniechania prowadzenia działalności gospodarczej określonego rodzaju**.”
 - b) Dalej wymienić należy instrument reglamentacji podmiotowej polegający na „**zawieszeniu działalności określonych przedsiębiorców**.” Oba wymienione instrumenty odnoszą się do już prowadzonej działalności.
 - c) Dalej ograniczenia mogą iść w kierunku „**ustanowienia obowiązku uzyskania zezwolenia na rozpoczęcie działalności gospodarczej określonego rodzaju**.” Innymi słowy chodzi tu o taką działalność gospodarczą, która w normalnym układzie stosunków nie wymaga zezwolenia i ma zostać **r o z p o c z ę t a** w czasie trwania stanu nadzwyczajnego.
 - d) Wreszcie wskazać należy na nietypowy instrument „**nakazania prowadzenia działalności gospodarczej określonego rodzaju**.”

Stan pandemii COVID 19

- Podstawą dla ograniczeń działalności gospodarczej w związku z pandemią COVID19 jest ustawa z **dnia 5 grudnia 2020 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi**
- Zgodnie z art. 46a. W przypadku wystąpienia stanu epidemii lub stanu zagrożenia epidemicznego o charakterze i w rozmiarach przekraczających możliwości działania właściwych organów administracji rządowej i organów jednostek samorządu terytorialnego, **Rada Ministrów może określić, w drodze rozporządzenia zagrożony obszar** wraz ze wskazaniem rodzaju strefy, na którym wystąpił stan epidemii lub stan zagrożenia epidemicznego. W myśl art. 46b pkt 2 **w rozporządzeniu można ustanowić czasowe ograniczenie określonych zakresów działalności przedsiębiorców.**

XII. Podmiotowe ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej

Podmiotowe ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej

- Podmiotowe ograniczenia działalności gospodarczej obowiązują **z uwagi na szczególne kwalifikacje danego podmiotu, określone w ustawie.**
- Ograniczenia podmiotowe mają różny wymiar i odnoszą się do różnego rodzaju podmiotów.
- Na przykład zgodnie z art. 9 ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym gmina oraz inna gminna osoba prawna może prowadzić działalność gospodarczą wykraczającą poza zadania o charakterze użyteczności publicznej wyłącznie w przypadkach określonych w odrębnej ustawie. Podstawowym aktem prawnym w tym zakresie jest ustawa z dnia 20 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej.
- Szczególny charakter mają ograniczenia podmiotowe przyjęte w ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej **przez osoby pełniące funkcje publiczne.**
- Zgodnie z art. 1 tej ustawy, określa ona ograniczenia w prowadzeniu działalności gospodarczej przez osoby zajmujące kierownicze stanowiska państwowe, w rozumieniu przepisów o wynagrodzeniu osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe, oraz przez sędziów Trybunału Konstytucyjnego, a także szeregu innych osób fizycznych wymienionych w art. 2 przywołanej ustawy. Ustawa wprowadza nie tylko zakaz prowadzenia działalności gospodarczej ale także zakaz *incompatibilitas*.

XIII. Przedmiotowe ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej

Przedmiotowe ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej

Do przedmiotowych ograniczeń (tzn. ograniczeń z uwagi na rodzaj działalności) prowadzenia działalności gospodarczej zaliczyć należą:

- koncesje,
- wpis do rejestru działalności regulowanej,
- zezwolenia, zgody, licencje.

Cechy wspólne reglamentacji przedmiotowej

- Polski system prawny **nie przyjął metody monistycznej** reglamentacji jednym instrumentem ograniczającym, np. koncesją.
- Wiele instrumentów reglamentacyjnych i zachodzące pomiędzy nimi różnice pozwalają na większą elastyczność w podejściu do reglamentacji. Założenie to jest słuszne, gdyż ograniczenia działalności gospodarczej powinny być stosowane z różną intensywnością.
- Koncesja, wpis do rejestru działalności regulowanej, zezwolenie, zgoda, licencja uprawnia do wykonywania działalności gospodarczej **na terenie całego terytorium RP** i co do zasady **przez czas nieokreślony**
- Wprowadzenie dalej idącego ograniczenia, w wymiarze geograficznym (terytorialnym) albo czasowym, jest dopuszczalne tylko w przepisach ustaw odrębnych wyłącznie ze względu na nadrzędny interes publiczny

Koncesja

- Najdalej idącym przedmiotowym ograniczeniem prowadzenia działalności gospodarczej jest koncesja.
- W literaturze przedmiotu wskazuje się, że koncesja ma następujące wyróżniające ją cechy.

Koncesja

- Po pierwsze, uważa się, że koncesja jest **aktem wyrażania przez Państwo zgody na działalność gospodarczą, prawnie zastrzeżoną na rzecz Państwa**. Tradycyjnie uważa się, że Państwo udzielając koncesji rezygnuje ze swojego monopolu.

Koncesja

- Po drugie, koncesjonariuszem **nie są jednostki organizacyjne Państwa.**

Koncesja

- Po trzecie, koncesja **udzielana jest w drodze decyzji administracyjnej** na podstawie właściwego aktu normatywnego o randze ustawy. W
- w piśmiennictwie – nie bez pewnych polemik – przyjmuje się, że decyzja koncesyjna **ma charakter uznaniowy** (w odróżnieniu od np. zezwolenia, które ma **charakter decyzji związanej**).

Koncesje

- Po czwarte, podjęcie i prowadzenie działalności gospodarczej **podlega nie tylko regulacji ustawowej ale także warunkom, które mogą zostać ustalone w koncesji.**
- Organ koncesyjny może określić w koncesji, w granicach przepisów ustawy, szczególne warunki wykonywania działalności gospodarczej objętej koncesją.
- Konsekwencją w/w kompetencji są gwarancje dla przedsiębiorców : organ koncesyjny jest obowiązany przekazać każdemu zainteresowanemu przedsiębiorcy **szczegółową informację o warunkach wykonywania działalności gospodarczej** niezwłocznie po wszczęciu postępowania w sprawie udzielenia koncesji.

Koncesje

- Po piąte, koncesja udzielana jest **jedynie na wniosek zainteresowanego**.
- Samo postępowanie w przedmiocie udzielenia koncesji podlega regulacji, po pierwsze przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego. Po drugie, przepisom ustawy Prawo przedsiębiorców. Po trzecie przepisom właściwej ustawy merytorycznej.

Obszary koncesyjne

Uzyskania koncesji wymaga wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie:

- poszukiwania, rozpoznawania złóż węglowodorów oraz kopalin stałych objętych własnością górnictwem, poszukiwania lub rozpoznawania kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla, wydobywania kopalin ze złóż, podziemnego bezzbiornikowego magazynowania substancji, podziemnego składowania odpadów oraz podziemnego składowania dwutlenku węgla;
- wytwarzania i obrotu materiałami wybuchowymi, bronią i amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym;
- wytwarzania, przetwarzania, magazynowania lub przetwarzania, przesyłania, dystrybucji i obrotu paliwami i energią;
- przesyłania dwutlenku węgla w celu jego podziemnego składowania;
- ochrony osób i mienia;
- rozpowszechniania programów radiowych i telewizyjnych, z wyłączeniem programów rozpowszechnianych wyłącznie w systemie teleinformatycznym, które nie są rozprowadzane naziemnie, satelitarnie lub w sieciach kablowych;
- przewozów lotniczych;
- prowadzenia kasyna gry.

Przesłanki modyfikacji obszarów koncesyjnych

Lista obszarów koncesyjnych nie jest zamknięta.

Ustawa wprowadza pewne obostrzenia co do poszerzenia obszaru koncesyjnego

- Po pierwsze, wprowadzenie nowego obszaru koncesyjnego **wymaga nowelizacji ustawy prawo przedsiębiorców**. Z istoty rzeczy, z uwagi na standardy konstytucyjne, szczegółowe uregulowanie zagadnień związanych z nową koncesją musiałoby być przedmiotem regulacji nowej ustawy.
- Po drugie, **wprowadzenie nowego obszaru koncesyjnego jest możliwe w dziedzinach działalności gospodarczej mających szczególne znaczenie ze względu na bezpieczeństwo państwa lub obywateli albo inny ważny interes publiczny**.
- Po trzecie, działalność ta **nie może być wykonywana jako wolna lub po uzyskaniu wpisu do rejestru działalności regulowanej albo zezwolenia**.

Organy koncesyjne

- Co do zasady organem koncesyjnym jest **minister właściwy ze względu na przedmiot działalności gospodarczej wymagającej** uzyskania koncesji
- Organem koncesyjnym w zakresie prawa geologicznego i górniczego jest Minister Środowiska, starosta albo marszałek województwa.
- Ministrowi Spraw Wewnętrznych i Administracji podlegają takie obszary koncesyjne jak obrót i wytwarzanie materiałów wybuchowych, ochrona osób i mienia.
- Ministrowi Finansów podlegają zagadnienia koncesji dla prowadzenia kasyn gry.
- Organami koncesyjnymi są również Prezes Urzędu Regulacji Energetyki (w zakresie koncesji prawa energetycznego),
- Przewodniczący Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji (w zakresie koncesji w radiofonii i telewizji),
- Prezes Urzędu Lotnictwa Cywilnego (w zakresie koncesji w transporcie lotniczym).

Podkreślenia wymaga stosunkowo wysoka ranga organów koncesyjnych w hierarchii władzy państwowej.

Czasowy charakter koncesji

- Koncesji co do zasady udziela się **na określony w niej przedział czasu**. Zazwyczaj będzie to dłuższy interwał czasowy z uwagi na potrzebę poczynienia znacznych inwestycji celem prowadzenia działalności koncesyjny.
- Na przykład w obszarze prawa energetycznego koncesji udziela się na czas oznaczony, **nie krótszy niż 10 lat i nie dłuższy niż 50 lat**, chyba że przedsiębiorca wnioskuje o udzielenie koncesji na czas krótszy. Koncesjonariusz może złożyć wniosek o przedłużenie ważności koncesji, nie później niż na 18 miesięcy przed jej wygaśnięciem. Ponadto Prezes Urzędu Regulacji Energetyki może nakazać koncesjonariuszowi, pomimo wygaśnięcia koncesji, dalsze prowadzenie działalności objętej koncesją przez okres nie dłuższy niż 2 lata, jeżeli wymaga tego interes społeczny.
- Z kolei w myśl Prawa geologicznego i górniczego koncesji udziela się na czas oznaczony, **nie krótszy niż 3 lata i nie dłuższy niż 50 lat**, chyba że przedsiębiorca złożył wniosek o udzielenie koncesji na czas krótszy. W pewnych wypadkach przewidziane są krótsze okresy czasu.
- Koncesji na prowadzenie kasyna gry udziela się na okres **6 lat**.
- Przy czym w zakresie transportu lotniczego koncesja zachowuje ważność tak długo, jak długo wspólnotowy przewoźnik lotniczy spełnia wymagania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) NR 1008/2008 z dnia 24 września 2008 r. w sprawie wspólnych zasad wykonywania przewozów lotniczych na terenie Wspólnoty. **Koncesja bezterminowa**

Brak rejestru koncesji

- Koncesji **nie wpisuje się do publicznie prowadzonego rejestru.**
- Podmioty ubiegające się o koncesję będą wpisane do właściwego dla nich rejestru w którym ujawnia się przedsiębiorców.
- Ponadto np. przyznanie koncesji w zakresie transportu lotniczego uzależnione jest od posiadania ważnego certyfikatu przewoźnika lotniczego (tzw. AOC) określającego działalność objętą koncesją.

Promesa koncesji

- Obok instytucji koncesji prawodawca przewidział instytucję promesy koncesji, której zasadnicze ramy określają przepisy ustawy o swobodzie działalności gospodarczej.
- Przedsiębiorca, który zamierza podjąć działalność gospodarczą wymagającą uzyskania koncesji, może ubiegać się **o przyrzeczenie wydania koncesji**, zwane "promesą".
- W promesie **uzależnia się udzielenie koncesji od spełnienia warunków wykonywania działalności gospodarczej wymagającej uzyskania koncesji**.
- W samym postępowaniu o udzielenie promesy stosuje się przepisy dotyczące udzielenia koncesji.

Promesa koncesji

- W samym postępowaniu o udzielenie promesy stosuje się przepisy dotyczące udzielenia koncesji.
- W promesie organ koncesyjny ustala **okres jej ważności**, z tym że nie może on być krótszy niż 6 miesięcy.
- W okresie ważności promesy **nie można odmówić udzielenia koncesji na wykonywanie działalności gospodarczej określonej w promesie, chyba że:**
 - a) uległy zmianie dane zawarte we wniosku o udzielenie promesy;
 - b) wnioskodawca nie spełnił wszystkich warunków określonych w promesie;
 - c) przedsiębiorca nie spełnia warunków wykonywania działalności gospodarczej objętej koncesją określonych w ustawie lub warunków podanych do wiadomości przedsiębiorcom;
 - d) ze względu na zagrożenie obronności lub bezpieczeństwa państwa lub obywateli

Koncesja tymczasowa

- Od instytucji promesy należy odróżnić tzw. **tymczasową koncesję**, która funkcjonuje w obszarze transportu lotniczego.
- Właściwy organ wydający koncesje może w każdej chwili dokonać oceny sytuacji finansowej wspólnotowego przewoźnika lotniczego, któremu wydał koncesję. Opierając się na tej ocenie, organ zawiesza lub cofa koncesję, jeżeli nie jest już przekonany możliwości spełnienia istniejących i potencjalnych zobowiązań przez tego wspólnotowego przewoźnika lotniczego przez okres 12 miesięcy. Właściwy organ wydający koncesje może jednak przyznać tymczasową koncesję, na okres nieprzekraczający 12 miesięcy, do czasu reorganizacji finansowej wspólnotowego przewoźnika lotniczego, pod warunkiem że nie jest zagrożone bezpieczeństwo, że tymczasowa koncesja odzwierciedla, w stosownych przypadkach, wszelkie zmiany w AOC oraz że występuje realna perspektywa odbudowy sytuacji finansowej w tym okresie.

Ograniczenia dla przedsiębiorcy w związku z udzieleniem koncesji

- Udzielenie koncesji może wiązać się ze szczególnego rodzaju ograniczeniami.
- Na przykład zgodnie z art. 52 ust. 1 i art. 53 ust. 1 ustawy dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych każdorazowej zgody organu koncesyjnego wymaga każda zmiana w strukturze kapitału zakładowego spółki koncesjonariusza , a także każda zmiana w składzie zarządu lub rady nadzorczej spółki koncesjonariusza.

Przetarg na udzielenie koncesji

- Ustawa o swobodzie działalności gospodarczej wprowadza gwarancje równego dostępu do koncesji.
- Jeżeli liczba przedsiębiorców, spełniających warunki do udzielenia koncesji i dających rękojmię prawidłowego wykonywania działalności objętej koncesją, jest większa niż liczba koncesji przewidzianych do udzielenia, organ koncesyjny zarządza przetarg, którego przedmiotem jest udzielenie koncesji

Kontrola wykonywania działalności koncesjonowanej

- Organ koncesyjny jest uprawniony do **kontroli działalności gospodarczej w zakresie zgodności wykonywanej działalności z udzieloną koncesją**, przestrzegania warunków wykonywania działalności gospodarczej, obronności lub bezpieczeństwa państwa, ochrony bezpieczeństwa lub dóbr osobistych obywateli.
- Uprawnienia kontrolne organów koncesyjnych są naturalną konstrukcją prawną w sytuacji gdy samo wszczęcie działalności gospodarczej w tym zakresie jest limitowane przez ustawę.

Cofnięcie koncesji

Organ koncesyjny **cofa koncesję** jeżeli:

- a) wydano prawomocne orzeczenie zakazujące przedsiębiorcy wykonywania działalności gospodarczej objętej koncesją
- b) przedsiębiorca nie podjął w wyznaczonym terminie działalności objętej koncesją, mimo wezwania organu koncesyjnego, lub trwale zaprzestał wykonywania działalności gospodarczej objętej koncesją.

Organ koncesyjny **cofa koncesję albo zmienia jej zakres**, w przypadku gdy:

- a) przedsiębiorca albo rażąco narusza warunki określone w koncesji lub inne warunki wykonywania koncesjonowanej działalności gospodarczej, określone przepisami prawa
- b) w wyznaczonym terminie nie usunął stanu faktycznego lub prawnego niezgodnego z warunkami określonymi w koncesji lub z przepisami regulującymi działalność gospodarczą objętą koncesją.

Organ koncesyjny **może (a zatem posiada kompetencję) cofnąć koncesję albo zmienić jej zakres**

- a) ze względu na zagrożenie obronności lub bezpieczeństwa państwa lub bezpieczeństwa obywateli
- b) w razie ogłoszenia upadłości przedsiębiorcy.

Przeniesienie koncesji

- Niektóre przepisy pozwalają na przeniesienie koncesji.
- W myśl regulacji Prawa geologicznego i górniczego Organ koncesyjny może przenieść koncesję w drodze decyzji administracyjnej jeżeli
 - a) **nie sprzeciwia się temu interes publiczny**, w szczególności związany z bezpieczeństwem państwa lub ochroną środowiska, w tym z racjonalną gospodarką złożami kopalin
 - b) **za zgodą przedsiębiorcy**, któremu została udzielona koncesja.
 - c) podmiot na który ma zostać przeniesiona koncesja **spełnia wymagania przewidziane przepisami o podejmowaniu działalności gospodarczej**; wyraża zgodę na przyjęcie wszystkich warunków określonych w koncesji; w zakresie niezbędnym do wykonywania zamierzonej działalności wykazuje się prawem do korzystania z nieruchomości gruntowej, użytkowaniem górniczym albo przyrzeczeniem uzyskania tych praw; w zakresie niezbędnym do wykonywania zamierzonej działalności wykazuje się prawem do korzystania z tzw. informacji geologicznej, wreszcie wykazuje, iż jest w stanie spełnić wymagania związane z wykonywaniem zamierzonej działalności.

Źródła prawa

- USTAWA z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze
- Kodeks cywilny

Silny związek pojęć administracyjnych i cywilistycznych

Superficies solo cedit

Art. 143 KC: w granicach określonych przez społeczno-gospodarcze przeznaczenie gruntu własność gruntu rozciąga się na przestrzeń nad i pod jego powierzchnią. Przepis ten nie uchybia przepisom regulującym prawa do wód.

Przestrzeń kosmiczna
Przestrzeń powietrzna państwa
Przestrzeń nad powierzchnią gruntu - właściciela gruntu
Powierzchnia gruntu
Przestrzeń pod powierzchnią gruntu - właściciela gruntu
Przestrzeń państwa

Podstawowe pojęcia prawa rzeczowego

- **Nieruchomościami** są (i) części powierzchni ziemskiej stanowiące odrębny przedmiot własności (grunty), jak również (ii) budynki trwale z gruntem związane lub (iii) części takich budynków, jeżeli na mocy przepisów szczególnych stanowią odrębny od gruntu przedmiot własności
- **Część składowa** rzeczy nie może być odrębnym przedmiotem własności i innych praw rzeczowych.
- **Częścią składową rzeczy jest** wszystko, co nie może być od niej odłączone bez uszkodzenia lub istotnej zmiany całości albo bez uszkodzenia lub istotnej zmiany przedmiotu odłączonego.
- Przedmioty połączone z rzeczą tylko dla przemijającego użytku nie stanowią jej części składowych.

Własność górnicza

Przedmiot własności górniczej			Przedmiot własności nieruchomości gruntowej
KOPALINY TZW. TWARDE Złoża węglowodorów, węgla kamiennego, metanu występującego jako kopalina towarzysząca, węgla brunatnego, rud metali z wyjątkiem darniowych rud żelaza, metali w stanie rodzimym, rud pierwiastków promieniotwórczych, siarki rodzimej, soli kamiennej, soli potasowej, soli potasowo-magnezowej, gipsu i anhydrytu, kamieni szlachetnych, bez względu na miejsce ich występowania	ZŁOŻA WÓD złoża wód leczniczych, wód termalnych i solanek	CZĘŚCI GÓROTWORU części górotworu położone poza granicami przestrzennymi nieruchomości gruntowej, w szczególności znajdujące się w granicach obszarów morskich	Złoża innych kopalin
Prawo własności górniczej przysługuje Skarbowi Państwa			Własność właściciela gruntu

Gaz ziemny, ropa naftowa

- **Węglowodory** – organiczne związki chemiczne zawierające w swojej strukturze wyłącznie atomy węgla i wodoru.

Istota własności górniczej

W granicach określonych przez ustawy Skarb Państwa, z wyłączeniem innych osób, może :

- a) korzystać z przedmiotu własności górniczej (*ius possidendi, ius utendi, ius fruendi*) albo
- b) rozporządzać swoim prawem wyłącznie przez ustanowienie użytkowania górniczego (*ius disponendi*)

Istota użytkowania górniczego

- Quasi prawo rzeczowe skuteczne *erga omnes*
- W granicach określonych przez ustawy oraz przez umowę o ustanowienie użytkowania górniczego użytkownik górniczy, w celu wykonywania działalności regulowanej ustawą, może, z wyłączeniem innych osób, korzystać z przestrzeni objętej tym użytkowaniem.
- W szczególności może on odpowiednio wykonywać roboty geologiczne, wydobywać kopalinę ze złoża, wykonywać działalność w zakresie podziemnego bezzbiornikowego magazynowania substancji, podziemnego składowania odpadów lub podziemnego składowania dwutlenku węgla, itp.
- W sprawach nieuregulowanych w ustawie do użytkowania górniczego stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu cywilnego **dotyczące dzierżawy**.

Urządzenia oraz instalacje wzniesione w przestrzeni objętej użytkowaniem górniczym

1.	Obiekty, urządzenia oraz instalacje wzniesione w przestrzeni objętej użytkowaniem górniczym stanowią własność użytkownika górniczego – wyjątek od zasady <i>superficies solo cedit</i>
2.	Własność ta jest prawem związanym z użytkowaniem górniczym.
3.	Jeżeli umowa o ustanowienie użytkowania górniczego nie stanowi inaczej, przed wygaśnięciem tego prawa użytkownik górniczy jest obowiązany zabezpieczyć lub usunąć obiekty, urządzenia oraz instalacje.

Związki między użytkowaniem górniczym a koncesją

Użytkowanie górnicze	koncesja
Umowa o ustanowieniu użytkowania górniczego staje się skuteczna z dniem uzyskania koncesji	
W przypadku nieuzyskania koncesji w terminie roku od dnia zawarcia umowy o ustanowieniu użytkowania górniczego, umowa ta wygasa.	
Użytkowanie górnicze wygasa w przypadku wygaśnięcia, cofnięcia lub utraty mocy koncesji, bez względu na przyczynę	

Roszczenie o ograniczenie cudzej własności

- Jeżeli cudza nieruchomość lub jej część jest niezbędna do wykonywania działalności regulowanej ustawą, przedsiębiorca może żądać umożliwienia korzystania z tej nieruchomości lub jej części przez czas oznaczony, za wynagrodzeniem.
- Korzystanie nie może obejmować prawa do pobierania pożytków z nieruchomości.
- Jeżeli na skutek ograniczenia prawa nieruchomość lub jej część nie nadaje się do wykorzystania na dotychczasowe cele, właściciel (użytkownik wieczysty) może żądać, aby przedsiębiorca dokonał jej wykupu.
- W sprawach spornych rozstrzygają sądy powszechne.

Roszczenie o wywłaszczenie

- Przedsiębiorca, który uzyskał koncesję na: 1) wydobywanie węglowodorów ze złoża, a w przypadku koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie złoża węglowodorów oraz wydobywanie węglowodorów ze złoża – uzyskał decyzję inwestycyjną, 2) wydobywanie węgla kamiennego, 3) wydobywanie węgla brunatnego, 4) podziemne bezzbiornikowe magazynowanie węglowodorów, 5) podziemne składowanie dwutlenku węgla

może żądać wykupu nieruchomości lub jej części położonej w obszarze górniczym, w zakresie niezbędnym do wykonywania zamierzonej działalności.

- W sprawach spornych rozstrzygają sądy powszechne.

Obszary koncesyjne

Podlega koncesji działalność w zakresie:

poszukiwania lub rozpoznawania złóż kopalin twardych , z wyłączeniem złóż węglowodorów

poszukiwania lub rozpoznawania kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla

wydobywania kopalin ze złóż

poszukiwania i rozpoznawania złóż węglowodorów oraz wydobywania węglowodorów ze złóż

podziemnego bezzbiornikowego magazynowania substancji

podziemnego składowania odpadów

podziemnego składowania dwutlenku węgla

Czasowe i przestrzenne granice koncesji

Koncesji udziela się na czas oznaczony, nie krótszy niż 3 lata i nie dłuższy niż 50 lat, chyba że przedsiębiorca złożył wniosek o udzielenie koncesji na czas krótszy.

Koncesji na podziemne składowanie dwutlenku węgla udziela się na okres uwzględniający obowiązek prowadzenia po zamknięciu podziemnego składowiska dwutlenku węgla monitoringu kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla przez okres nie krótszy niż 20 lat.

Koncesja uprawnia do wykonywania działalności gospodarczej w oznaczonej przestrzeni.

Organ koncesyjny

minister właściwy do spraw środowiska	starosta	Marszałek województwa
- poszukiwanie lub rozpoznawanie złóż kopalin twardych, z wyłączeniem złóż węglowodorów, - poszukiwanie lub rozpoznawanie kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla - wydobywanie kopalin twardych ze złóż, - poszukiwanie i rozpoznawanie złóż węglowodorów oraz wydobywanie węglowodorów ze złóż - wydobywanie kopalin ze złóż znajdujących się w granicach obszarów morskich Rzeczypospolitej Polskiej, - podziemne bezzbiornikowe magazynowanie substancji, - podziemne składowanie odpadów, - podziemne składowanie dwutlenku węgla	Koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż, jeżeli jednocześnie są spełnione następujące wymagania: 1) obszar udokumentowanego złoża nieobjętego własnością górniczą nie przekracza 2 ha, 2) wydobywanie kopaliny ze złoża w roku kalendarzowym nie przekroczy 20 000 m³, 3) działalność będzie prowadzona metodą odkrywkową oraz bez użycia środków strzałowych	Pozostały zakres (domniemanie kompetencji)

Zabezpieczenie finansowe

Przedsiębiorca jest obowiązany do ustanowienia zabezpieczenia finansowego należytego wykonywania obowiązków związanych z:

- 1) eksploatacją podziemnego składowiska dwutlenku węgla;
- 2) likwidacją zakładu górniczego

Składniki koncesji

Koncesja określa:

- 1) rodzaj i sposób wykonywania zamierzonej działalności;
- 2) przestrzeń, w granicach której ma być wykonywana zamierzona działalność;
- 3) czas obowiązywania koncesji;
- 4) termin rozpoczęcia działalności określonej koncesją, a w razie potrzeby – przesłanki, których spełnienie oznacza rozpoczęcie działalności.

Koncesja może określać inne wymagania dotyczące wykonywania działalności objętej koncesją, w szczególności w zakresie bezpieczeństwa powszechnego i ochrony środowiska.

Koncesja nie zwalnia z obowiązków określonych odrębnymi przepisami, w tym uzyskania przewidzianych nimi decyzji

Koncesje na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż węglowodorów oraz wydobywanie węglowodorów ze złóż, a także koncesje na wydobywanie węglowodorów ze złóż

- W celu oceny zdolności zainteresowanego podmiotu do prowadzenia działalności w zakresie poszukiwania i rozpoznawania złóż węglowodorów oraz wydobywania węglowodorów ze złóż minister właściwy do spraw środowiska przeprowadza **postępowanie kwalifikacyjne**.
- W postępowaniu kwalifikacyjnym ustala się, czy podmiot zamierzający ubiegać się o koncesję na poszukiwanie i rozpoznawanie złoża węglowodorów oraz wydobywanie węglowodorów ze złoża lub koncesję na wydobywanie węglowodorów ze złoża: 1) znajduje się pod kontrolą korporacyjną państwa trzeciego, podmiotu lub obywatela państwa trzeciego, a w przypadku znajdowania się pod taką kontrolą, czy kontrola ta może zagrażać bezpieczeństwu państwa oraz 2) posiada doświadczenie w zakresie poszukiwania lub rozpoznawania złóż węglowodorów lub wydobywania węglowodorów ze złóż, polegające na: a) rozpoznaniu i udokumentowaniu co najmniej jednego złoża węglowodorów lub b) wykonywaniu nieprzerwanie przez okres co najmniej 3 lat działalności polegającej na wydobywaniu węglowodorów ze złóż – jeżeli zamierza ubiegać się o koncesję samodzielnie albo wspólnie z innymi podmiotami – jako operator.

Umowa o współpracy

- Przez umowę o współpracy strony zobowiązują się do wspólnego wykonywania działalności w zakresie poszukiwania i rozpoznawania złóż węglowodorów oraz wydobywania węglowodorów ze złóż albo wydobywania węglowodorów ze złóż, pod warunkiem uzyskania koncesji, oraz zawarcia umowy o ustanowieniu użytkowania górniczego.
- Umowę o współpracy zawiera się na piśmie pod rygorem nieważności.
- Umowa o współpracy staje się skuteczna pod warunkiem udzielenia koncesji.

Zyski i straty

- Procentowy udział stron umowy o współpracy w zysku jest równy procentowemu udziałowi w kosztach działalności prowadzonej w ramach umowy, chyba że strony umowy postanowią inaczej

Współwłasność urobku

- Wydobyte węglowodory stają się współwłasnością stron umowy w częściach ułamkowych określonych przez strony w umowie.
- Strony mogą postanowić w umowie, że składniki majątku nabyte w związku z wykonywaną przez nie działalnością gospodarczą stanowić będą ich współwłasność w częściach ułamkowych.

Operator

- **PRO FORO EXTERNO:** W zakresie wykonywania działalności objętej umową o współpracy strony reprezentuje operator.
- **PRO FORO INTERNO:** Operator samodzielnie prowadzi sprawy stron umowy o współpracy w zakresie spraw **zwykłego zarządu**, w tym prowadzi rozliczenia należności publicznoprawnych związanych z wykonywaniem działalności objętej umową i koncesją na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż węglowodorów oraz wydobywanie węglowodorów ze złóż albo koncesją na wydobywanie węglowodorów ze złóż oraz w zakresie ustalonym zgodnie z odrębnymi pełnomocnictwami.

Czynność poza zakresem zwykłego zarządu

Do spraw **przekraczających zakres zwykłego zarządu** należy w szczególności podejmowanie uchwał w sprawach:

- 1) zatwierdzania i zmiany planów rocznych i wieloletnich;
- 2) wyboru biegłego rewidenta w celu przeprowadzenia badania rocznego sprawozdania finansowego sporządzonego na podstawie ksiąg
- 3) zatwierdzania rocznego sprawozdania finansowego; 4) rozwiązywania umowy o współpracy.
- 4) Umowa o współpracy może przewidywać inne niż określone powyżej sprawy przekraczające zakres zwykłego zarządu.

W sprawach przekraczających zakres zwykłego zarządu uchwały są podejmowane na zebraniu w obecności stron umowy o współpracy reprezentujących co najmniej 75% udziałów w kosztach prac geologicznych, w tym robót geologicznych, lub robót górniczych, na dzień podjęcia uchwały, większością 2/3 głosów, chyba że strony umowy postanowią inaczej

Koncesjonowana działalność gospodarcza

Lotnictwo cywilne

Źródła prawa

- ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (WE) NR 1008/2008 z dnia 24 września 2008 r. w sprawie wspólnych zasad wykonywania przewozów lotniczych na terenie Wspólnoty (Wersja przekształcona)
- USTAWA z dnia 3 lipca 2002 r. Prawo lotnicze

Polska przestrzeń powietrzna

- Problematyka lotnictwa cywilnego.
- **Zasada wolności przestrzeni powietrznej:** Polska przestrzeń powietrzna jest dostępna na równych prawach dla wszystkich jej użytkowników.
- Swoboda lotów cywilnych statków powietrznych **może być ograniczona wyłącznie na podstawie wyraźnego upoważnienia Prawa lotniczego**, przy zachowaniu przepisów innych ustaw i wiążących Rzeczpospolitą Polską umów międzynarodowych, w tym uchwał organizacji międzynarodowych.

Zakazy i ograniczenia w ruchu lotniczym

- Rada Ministrów może, w drodze rozporządzenia, wprowadzić **zakazy i ograniczenia w ruchu lotniczym** niezbędne ze względu na:
 - 1) ważny interes polityki zagranicznej Rzeczypospolitej Polskiej;
 - 2) względy obronności i bezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej;
 - 3) ważny interes gospodarczy Rzeczypospolitej Polskiej;
 - 4) zobowiązania Rzeczypospolitej Polskiej wynikające z umów międzynarodowych, w tym zwłaszcza z wiążących uchwał Rady Bezpieczeństwa ONZ, przyjętych na podstawie rozdziału VII Karty Narodów Zjednoczonych.

Zakazy i ograniczenia w ruchu lotniczym

- Dostępność przestrzeni powietrznej może być **czasowo ograniczona** ze względu na obronność państwa, bezpieczeństwo publiczne, ochronę przyrody oraz bezpieczeństwo ruchu lotniczego
- Minister właściwy do spraw transportu w porozumieniu z Ministrem Obrony Narodowej, ministrami właściwymi do spraw wewnętrznych oraz środowiska, w drodze rozporządzeń, z zachowaniem postanowień umów międzynarodowych:
 - 1) może wprowadzić **zakazy lub ograniczenia lotów nad obszarem całego państwa albo jego części na czas dłuższy niż 3 miesiące**;
 - 2) określi zasady wprowadzania przez instytucje zapewniające służby ruchu lotniczego ograniczeń lotów w części przestrzeni powietrznej, których czas trwania nie będzie dłuższy niż 3 miesiące, oraz sposób publikacji tych ograniczeń.

Kategorie przewoźników lotniczych

Polski/krajowy	wspólnotowy	Obcy
Posiada koncesję wydaną przez Prezesa ULC	posiada koncesję wydaną przez państwo członkowskie Unii Europejskiej zgodnie z rozporządzeniem nr 1008/2008/WE	Posiada koncesję wydaną przez właściwy organ kraju pochodzenia

Wykonywanie przewozów lotniczych przez polskiego przewoźnika

Polski przewoźnik lotniczy może wykonywać przewozy lotnicze w zakresie i na warunkach określonych w:

- **Certyfikacie Przewoźnika Lotniczego (1)**
- **i koncesji (2)**

Wykonywanie przewozów regularnych lub serii przewozów nieregularnych na określonych trasach lub obszarach **między Rzeczpospolitą Polską a państwem trzecim przez polskiego przewoźnika lotniczego** wymaga uzyskania (3) **upoważnienia (decyzja administracyjna)**, wydanego przez Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego.

Wykonywanie przewozów lotniczych przez wspólnotowego przewoźnika

- Przewozy regularne lub serię przewozów nieregularnych na określonych trasach lub obszarach między Rzeczpospolitą Polską a państwem trzecim może wykonywać, poza polskim przewoźnikiem lotniczym, tylko przewoźnik lotniczy wspólnotowy ustanowiony, w rozumieniu Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, który uzyska **upoważnienie** Prezesa ULC.

Wykonywanie przewozów lotniczych przez obcego przewoźnika

Obcy przewoźnik lotniczy może wykonywać przewozy lotnicze do lub z Rzeczypospolitej Polskiej tylko w zakresie i na warunkach określonych w **zezwoleniu** wydanym na wniosek obcego przewoźnika lotniczego przez Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego, z uwzględnieniem postanowień umów i przepisów międzynarodowych,

Organ koncesyjny

- Koncesji na podjęcie i wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie przewozu lotniczego udziela Prezes Urzędu Lotnictwa Cywilnego zgodnie z przepisami rozporządzenia nr 1008/2008/WE.

Zwolnienie przedmiotowe z obowiązku uzyskania koncesji

- Z obowiązku uzyskania koncesji jest zwolniony przedsiębiorca prowadzący działalność gospodarczą w zakresie:
 - 1) lotów lokalnych;
 - 2) przewozu lotniczego wykonywanego wyłącznie przy użyciu statków powietrznych bezsilnikowych lub o maksymalnej masie startowej (MTOM) do 495 kg.

Warunki przyznania koncesji

Prezes ULC przyznaje przedsiębiorcy koncesję jeżeli:

główne miejsce prowadzenia działalności znajduje się w tym państwie członkowskim UE

posiada ważny AOC, wydany przez organ krajowy tego samego państwa członkowskiego, którego właściwy organ wydający koncesje jest odpowiedzialny za przyznanie koncesji tego wspólnotowego przewoźnika lotniczego

dysponuje ono co najmniej jednym statkiem powietrznym, którego jest właścicielem lub który jest przedmiotem umowy leasingu bez załogi

jego główną działalność stanowi wykonywanie przewozów lotniczych oddzielnie lub w połączeniu z każdą inną działalnością handlową przy użyciu statku powietrznego lub z naprawą i konserwacją statków powietrznych

państwa członkowskie lub obywatele państw członkowskich posiadają ponad 50 procent udziałów oraz skutecznie je kontrolują, bezpośrednio lub pośrednio poprzez jedno lub więcej przedsiębiorstw pośredniczących

Spełnia warunki finansowe

spełnia wymagania ubezpieczeniowe

spełnia wymogi przepisów dotyczących dobrej reputacji

Warunki finansowe przyznania koncesji

Koncesję przyznaje się jeżeli przedsiębiorca:

- może w każdym momencie wypełnić swoje istniejące i potencjalne zobowiązania, ustalone na podstawie realistycznych założeń, przez okres 24 miesięcy od rozpoczęcia prowadzenia operacji; oraz
- może pokryć koszty stałe i operacyjne ponoszone w związku z prowadzonymi operacjami zgodnie ze swym planem gospodarczym i ustalone na podstawie realistycznych założeń, przez okres trzech miesięcy od daty rozpoczęcia prowadzenia operacji, nie uwzględniając żadnych przychodów z prowadzonych przez niego operacji.

Certyfikat przewoźnika lotniczego

- Przyznanie oraz zachowanie ważności koncesji zależne jest od posiadania ważnego AOC określającego działalność objętą koncesją.
- Wszelkie zmiany w AOC wspólnotowego przewoźnika lotniczego znajdują, w stosownych przypadkach, odzwierciedlenie w koncesji

Potwierdzenie dobrej reputacji

W przypadku gdy do celów przyznania koncesji wymagane jest potwierdzenie, że osoby, które będą stale i rzeczywiście kierowały działalnością przedsiębiorstwa, mają dobrą reputację lub że nie ogłosiły upadłości, właściwy organ wydający koncesje przyjmuje jako wystarczający dowód wobec obywateli państw członkowskich przedstawienie dokumentów potwierdzających spełnienie tych wymogów, wydanych przez właściwe organy w państwie członkowskim pochodzenia lub w państwie członkowskim, w którym dane osoby mają swoje stałe miejsce pobytu

Okres ważności koncesji

- Koncesja zachowuje ważność tak długo, jak długo wspólnotowy przewoźnik lotniczy spełnia wymagania prawne.
- Wspólnotowy przewoźnik lotniczy ma obowiązek w każdej chwili wykazać, na wniosek właściwego organu wydającego koncesje, że spełnia wszystkie wymagania prawne.

Monitoring

Monitoring spełniania wymogów prawnych ma miejsce:

- po dwóch latach od wydania nowej koncesji
- jeśli podejrzewa się wystąpienie potencjalnego problemu
- na wniosek Komisji

Zawieszenie i cofnięcie koncesji

- Właściwy organ wydający koncesje może w każdej chwili dokonać oceny sytuacji finansowej wspólnotowego przewoźnika lotniczego, któremu wydał koncesję.
- Opierając się na tej ocenie, organ zawiesza lub cofa koncesję, jeżeli nie jest już przekonany o możliwości spełnienia istniejących i potencjalnych zobowiązań przez tego wspólnotowego przewoźnika lotniczego przez okres 12 miesięcy.
- Właściwy organ wydający koncesje może jednak przyznać tymczasową koncesję, na okres nieprzekraczający 12 miesięcy, do czasu reorganizacji finansowej wspólnotowego przewoźnika lotniczego, pod warunkiem że nie jest zagrożone bezpieczeństwo, że tymczasowa koncesja odzwierciedla, w stosownych przypadkach, wszelkie zmiany w AOC oraz że występuje realna perspektywa odbudowy sytuacji finansowej w tym okresie

Przedmiotowe ograniczenia działalności gospodarczej

Działalność regulowana/ Zezwolenia/ zgody licencje

Typologia reglamentacji działalności gospodarczej - przypomnienie

Rodzaje reglamentacji działalności gospodarczej				
Czasowy z uwagi na stany nadzwyczajne	Podmiotowy	Przedmiotowy		
		PODSTAWOWE PRZEPISY O REGLAMENTACJII		
		koncesje	Działalność regulowana	Zezwolenia i licencje

Działalność regulowana:

Działalność określona jako **działalność regulowana** przez przepisy konkretnej ustawy.

- Obszar regulowanej działalności gospodarczej – jako nowa instytucja prawna – „wchłonął” te dziedziny działalności gospodarczej, które uprzednio wiązały się – w głównej mierze – z uzyskaniem zezwolenia.
- Pojęcie regulowanej działalności gospodarczej pojawiło się w prawie polskim w celu ograniczenia intensywności reglamentacji działalności gospodarczej

Porównanie systemów reglamentacji przedmiotowej

Koncesja	Działalność regulowana	Zezwolenie, zgoda licencja
Decyzja uznaniowa warunkująca Wszczęcie działalności	Brak decyzji warunkującej Wszczęcie działalności	Decyzja związana warunkująca Wszczęcie działalności
Brak publicznego rejestru	Publiczny rejestr	Brak publicznego rejestru
Wygaśnięcie działalności: a) Upływ terminu na który wydano koncesję b) Decyzja cofająca koncesję	Decyzja o wykreśleniu z rejestru działalności regulowanej	Wygaśnięcie działalności: a) Upływ terminu na który wydano zezwolenie b) Decyzja cofająca zezwolenie

Źródła prawa

Działalność regulowana:

- Ustawa z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3, art. 26
- Ustawa dnia 6 lipca 2001 r. o usługach detektywistycznych, art. 15 – 28
- Ustawa z dnia 16 lipca 2004 r. Prawo telekomunikacyjne, art. 10 – 13
- Ustawa z dnia 27 lipca 2002 r. Prawo dewizowe, art. 11-17f

Warunki podjęcia działalności regulowanej

Jeżeli przepis odrębnej ustawy stanowi, że dany rodzaj działalności jest działalnością regulowaną, przedsiębiorca może wykonywać tę działalność, jeżeli

- 1) spełnia szczególne warunki określone przepisami tej odrębnej ustawy
- 2) po uzyskaniu wpisu w rejestrze działalności regulowanej

WYMOGI USTAW SZCZEGÓLNYCH CO DO DZIAŁALNOŚCI REGULOWANEJ

Z istoty rzeczy poszczególne ustawy merytoryczne w indywidualny sposób precyzują warunki wykonywania działalności gospodarczej. Możliwe wyodrębnienie pewnych powtarzających się warunków. Należą do nich:

- posiadanie odpowiednich środków majątkowych,
- posiadanie tytułu prawnego do lokalu służącego do prowadzenia działalności,
- przedłożenie zabezpieczenia majątkowego,
- opracowanie regulaminu świadczenia usług,
- zatrudnianie osób o odpowiednich kwalifikacjach,
- posiadanie odpowiedniej dokumentacji, itp.

ISTOTA DZIAŁALNOŚCI REGULOWANEJ

Organ prowadzący, na podstawie przepisów regulujących daną działalność gospodarczą,

rejestr działalności regulowanej dokonuje **wpisu** na wniosek przedsiębiorcy,

po złożeniu przez przedsiębiorcę **oświadczenia** o spełnieniu warunków wymaganych do wykonywania tej działalności

CEIDG / KRS

- Do rejestru regulowanej działalności gospodarczej wpisywany jest przedsiębiorca, a zatem podmiot, który uzyskał uprzednio wpis do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego albo do Ewidencji Działalności Gospodarczej.

REJESTR DZIAŁALNOŚCI REGULOWANEJ

- Rejestr działalności regulowanej **jest jawny**. Każdy ma prawo dostępu do zawartych w nim danych za pośrednictwem organu, który prowadzi rejestr
- Rejestr działalności regulowanej **jest rodzajowo zdecentralizowany** - prowadzony jest dla danego typu obszaru działalności regulowanej.
- Przepisy ustaw merytorycznych wprowadzają różnego rodzaju organy rejestrowe (np. marszałek województwa, wójt, burmistrz, prezydent miasta, Prezes Narodowego Banku Polskiego, okręgowa rada lekarsko-weterynaryjna.). **Rejestry są zdecentralizowane terytorialnie**
- Na przykład jest prowadzony rejestr podmiotów prowadzących agencje zatrudnienia, rejestr podmiotów prowadzących działalność leczniczą, itp.
- Nie ma zatem jednego, globalnego dla wszystkich rodzajów działalności rejestru działalności regulowanej.
- Niektóre rejestry prowadzone są w **systemie teleinformatycznym** (np. wymieniony rejestr podmiotów prowadzących działalność leczniczą).
- W innych wypadkach, np. w odniesieniu do rejestru działalności detektywistycznej przepisy stanowią, że rejestr prowadzi się w formie księgi ewidencyjnej, ale dopuszcza się aby rejestr był prowadzony w systemie informatycznym.
- Według jeszcze innej koncepcji legislacyjnej, wobec decentralizacji rejestrów prowadzony jest centralna – dla danej działalności gospodarczej – ewidencja, która stanowi refleks wpisów do zdecentralizowanych rejestrów. Na przykład minister właściwy do spraw turystyki, prowadzi Centralną Ewidencję Organizatorów Turystyki i Pośredników i dokonuje do niej wpisów z urzędu na podstawie kopii dokumentów przedstawionych przez marszałka województwa prowadzących „regionalne” rejestry organizatorów turystyki i pośredników turystycznych.

REJESTR DZIAŁALNOŚCI REGULOWANEJ

- Wpis do rejestru ma co do zasady charakter bezterminowy.
- w stosunku do przedsiębiorcy może zostać wydana przez organ rejestrowy **decyzja ex post** o zakazie prowadzenia działalności gospodarczej objętej wpisem do rejestru działalności regulowanej.
- Na mocy tej decyzji przedsiębiorca wykreślany jest z urzędu z właściwego rejestru.

REJESTR DZIAŁALNOŚCI REGULOWANEJ

Wpis do CEIDG albo do KRS	Oświadczenie składane do organu prowadzącego rejestr działalności regulowanej.	Treść oświadczenia, sposób prowadzenia rejestru oraz dane podlegające wpisowi do rejestru określają przepisy ustaw regulujących daną działalność.	Organ prowadzący rejestr działalności regulowanej wydaje z urzędu zaświadczenie o dokonaniu wpisu do rejestru.
	Przedsiębiorca podlegający wpisowi do CEIDG może złożyć wniosek wraz z oświadczeniem również w urzędzie gminy, wskazując organ prowadzący rejestr działalności regulowanej.		

ROZPOCZĘDZIE DZIAŁALNOŚCI BEZ WPISU PO 14 DNIACH OD ZŁOŻENIA WNIOSKU

- **Czas załatwienia sprawy.** Organ prowadzący rejestr działalności regulowanej jest obowiązany dokonać wpisu przedsiębiorcy do tego rejestru w terminie 7 dni od dnia wpływu do tego organu wniosku o wpis wraz z oświadczeniem o spełnieniu warunków wymaganych do wykonywania działalności gospodarczej
- Jeżeli organ prowadzący rejestr działalności regulowanej **nie dokona wpisu w terminie 7 dni, a od dnia wpływu wniosku do tego organu upłynęło 14 dni, przedsiębiorca może rozpocząć działalność.**
- Nie dotyczy to przypadku, gdy organ wezwał przedsiębiorcę do uzupełnienia wniosku o wpis nie później niż przed upływem 7 dni od dnia jego otrzymania. W takiej sytuacji termin, o którym mowa w zdaniu pierwszym, biegnie odpowiednio od dnia wpływu uzupełnienia wniosku o wpis.

ODMOWA WPISU DO REJESTRU

Organ prowadzący rejestr działalności regulowanej, w drodze **decyzji**, odmawia wpisu przedsiębiorcy do rejestru, w przypadku gdy:

- 1) wydano **prawomocne orzeczenie zakazujące** przedsiębiorcy wykonywania działalności gospodarczej objętej wpisem;
- 2) przedsiębiorcę **wykreślono z rejestru tej działalności regulowanej jeżeli przedsiębiorca złożył oświadczenie niezgodne ze stanem faktycznym, w okresie 3 lat poprzedzających złożenie wniosku.**

KONTROLA

- Spełnianie przez przedsiębiorcę warunków wymaganych do wykonywania działalności regulowanej podlega kontroli, w szczególności przez organ prowadzący rejestr danej działalności
- Przedsiębiorca jest obowiązany przechowywać wszystkie dokumenty niezbędne do wykazania spełniania warunków wymaganych do wykonywania działalności regulowanej.

DECYZJA O ZAKAZIE WYKONYWANIA DZIAŁALNOŚCI REGULOWANEJ

Organ prowadzący rejestr działalności regulowanej wydaje **decyzję ex post** o zakazie wykonywania przez przedsiębiorcę działalności objętej wpisem, gdy:

- 1) przedsiębiorca złożył oświadczeni, niezgodne ze stanem faktycznym;
- 2) przedsiębiorca nie usunął naruszeń warunków wymaganych do wykonywania działalności regulowanej w wyznaczonym przez organ terminie;
- 3) stwierdzi rażące naruszenie warunków wymaganych do wykonywania działalności regulowanej przez przedsiębiorcę.

DECYZJA O ZAKAZIE WYKONYWANIA DZIAŁALNOŚCI REGULOWANEJ

- Decyzja podlega natychmiastowemu wykonaniu.
- W przypadku wydania decyzji organ z urzędu wykreśla wpis przedsiębiorcy w rejestrze działalności regulowanej.
- Przedsiębiorca, którego wykreślono z rejestru działalności regulowanej, może uzyskać ponowny wpis do rejestru w tym samym zakresie działalności gospodarczej nie wcześniej niż po upływie 3 lat od dnia wydania decyzji
- Powyższą zasadę stosuje się do przedsiębiorcy, który wykonywał działalność gospodarczą bez wpisu do rejestru działalności regulowanej.

Dyspozytywność wpisu

- Organ prowadzący rejestr działalności regulowanej wykreśla wpis przedsiębiorcy w rejestrze na jego wniosek

Przykłady działalności regulowanej

.

Rodzaje podmiotów prowadzących działalność w turystyce
Ustawa o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych

Przedsiębiorca turystyczny- należy przez to rozumieć :

1. organizatora turystyki,
2. przedsiębiorcę ułatwiającego nabywanie powiązanych usług turystycznych,
3. agenta turystycznego
4. lub dostawcę usług turystycznych, będącego przedsiębiorcą w rozumieniu art. 431 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny albo prowadzącego działalność odpłatną;

organizator turystyki

- organizator turystyki – należy przez to rozumieć przedsiębiorcę turystycznego, który tworzy i sprzedaje lub oferuje do sprzedaży imprezy turystyczne, bezpośrednio lub za pośrednictwem innego przedsiębiorcy turystycznego lub razem z innym przedsiębiorcą turystycznym, lub też przedsiębiorcę turystycznego, który przekazuje dane podróжного innemu przedsiębiorcy turystycznemu

agent turystyczny

- agent turystyczny – należy przez to rozumieć przedsiębiorcę turystycznego innego niż organizator turystyki, który na podstawie umowy agencyjnej sprzedaje lub oferuje do sprzedaży imprezy turystyczne utworzone przez organizatora turystyk

Zakres reglamentacji

- Działalność w zakresie organizowania imprez turystycznych oraz ułatwiania nabywania powiązanych usług turystycznych wymaga uzyskania wpisu do rejestru organizatorów turystyki i przedsiębiorców ułatwiających nabywanie powiązanych usług turystycznych

Organ rejestrowy

marszałek województwa właściwy ze względu na siedzibę przedsiębiorcy,	wypadku przedsiębiorcy zagranicznego, który utworzył oddział na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej - marszałek województwa właściwy ze względu na siedzibę oddziału	wypadku przedsiębiorcy posiadającego siedzibę i prowadzącego działalność organizatora turystyki na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej,, który nie utworzył oddziału na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, a zamierza organizować imprezy turystyczne na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, organem właściwym do prowadzenia rejestru jest wybrany przez niego marszałek województwa
---	---	--

Treść wpisu do rejestru

Wpisu do rejestru dokonuje się na wniosek przedsiębiorcy, zawierający następujące dane:

- firmę przedsiębiorcy, jego siedzibę i adres, a w przypadku gdy przedsiębiorca jest osobą fizyczną – adres zamieszkania;
- numer identyfikacji podatkowej (NIP);
- określenie przedmiotu działalności;
- określenie zasięgu terytorialnego wykonywanej działalności (obszar kraju, kraje europejskie lub kraje pozaeuropejskie);
- wskazanie głównego miejsca wykonywania działalności objętej wpisem do rejestru oraz oddziałów;
- imiona i nazwiska osób upoważnionych do kierowania działalnością przedsiębiorcy oraz działalnością jego oddziałów

Ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej

Działalność lecznicza lekarzy może być wykonywana w formie:	Działalność lecznicza pielęgniarek może być wykonywana w formie:
jednoosobowej działalności gospodarczej	
spółki cywilnej, spółki jawnej albo spółki partnerskiej	
grupowa praktyka lekarska	grupowa praktyka pielęgniarek

Działalność lecznicza

- Działalność lecznicza jest działalnością regulowaną.
- Nie stanowi działalności regulowanej działalność lecznicza:
 - a) podmiotów leczniczych w formie jednostki budżetowej;
 - b) wykonywana jako działalność pożytku publicznego
 - c) działalność charytatywno-opiekuńcza.

Warunki działalności

Podmiot leczniczy jest obowiązany spełniać następujące warunki:

- posiadać odpowiednie pomieszczenia
- stosować wyroby odpowiadające wymaganiom przepisów o wyrobach medycznych
- zapewniać udzielanie świadczeń zdrowotnych wyłącznie przez osoby wykonujące zawód medyczny oraz spełniające wymagania zdrowotne określone w odrębnych przepisach
- zawrzeć w zakresie określonym w ustawie umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej,
- inne

Warunki rozpoczęcia działalności leczniczej

- Działalność leczniczą można rozpocząć po uzyskaniu wpisu do rejestru.
- Organ prowadzący rejestr dokonuje wpisu do rejestru w terminie 30 dni od dnia wpływu wniosku o wpis do rejestru wraz z oświadczeniem.
- Jeżeli właściwy organ nie dokona wpisu w terminie, 30 dni od dnia wpływu wniosku do tego organu upłynęło 40 dni, wnioskodawca może rozpocząć działalność po uprzednim zawiadomieniu o tym na piśmie organu, który nie dokonał wpisu.
- Nie dotyczy to przypadku, gdy organ wezwał tego wnioskodawcę do uzupełnienia wniosku o wpis nie później niż przed upływem 7 dni od dnia jego otrzymania. W takiej sytuacji termin, o którym mowa w zdaniu pierwszym, biegnie od dnia wpływu uzupełnienia wniosku o wpis.
- Wpis do rejestru podlega opłacie

Organ rejestrowy

wojewoda	okręgowa rada lekarska	okręgowa rada pielęgniarek i położnych
w odniesieniu do podmiotów leczniczych	właściwa dla miejsca wykonywania praktyki zawodowej lekarza - w odniesieniu do tych praktyk	właściwa dla miejsca wykonywania praktyki zawodowej przez pielęgniarkę

USTAWA O OPIECE NAD DZIEĆMI DO LAT TRZECH

Prowadzenie :

żłobka lub

klubu dziecięcego

jest działalnością regulowaną

i wymaga wpisu do rejestru żłobków i klubów dziecięcych

Ustawa o wyrobie napojów spirytusowych oraz o rejestracji i ochronie oznaczeń geograficznych napojów spirytusowych

Działalność gospodarcza w zakresie

wyrobu

lub rozlewu

napojów spirytusowych

jest działalnością regulowaną i wymaga uzyskania wpisu do rejestru działalności w zakresie wyrobu lub rozlewu napojów spirytusowych

Ustawa o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach

- Działalność gospodarcza w zakresie **przechowywania dokumentacji osobowej i płacowej pracodawców o czasowym okresie przechowywania** jest działalnością regulowaną i wymaga uzyskania wpisu do rejestru przechowawców akt osobowych i płacowych
- Organem prowadzącym rejestr jest marszałek województwa właściwy ze względu na miejsce wykonywania działalności objętej wpisem.
- Rejestr może być prowadzony w systemie informatycznym

Ustawa o usługach detektywistycznych

- Wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie usług detektywistycznych jest działalnością regulowaną i wymaga uzyskania wpisu do rejestru działalności detektywistycznej
- Organem prowadzącym rejestr jest minister właściwy do spraw wewnętrznych.
- Organ prowadzący rejestr wydaje z urzędu zaświadczenie o dokonaniu wpisu do rejestru lub zaświadczenie o zmianie wpisu w rejestrze

-

Zezwolenia, licencje, zgody na wykonywanie działalności gospodarczej

Zezwolenia, licencje, zgody na wykonywanie działalności gospodarczej

Z przepisów ustaw szczegółowych wynika wymóg uzyskania

- a) zezwolenia
- b) licencji
- c) zgody

na wykonywanie działalności gospodarczej.

Źródła prawa

Obszary wymagające zezwolenia:

- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, art. 9 - 9⁶
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, 35 – 40, 46 – 47
- Ustawa z dnia 20 października 1994 r. o specjalnych strefach ekonomicznych, art. 16 – 20
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi dział II rozdz. 2 oddz. 1, dział II rozdz. 2 oddz. 2, dział IV rozdz.
- Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, art. 7 -9

CHARAKTER PRAWNY ZEZWOLENIA

- Przez zezwolenie rozumie się **dopuszczenie przedsiębiorcy do wykonywania określonej działalności gospodarczej, po uprzednim stwierdzeniu**, że przedsiębiorca spełnia określone prawem warunki wykonywania tej działalności.
- Uważa się, że zezwolenie nie nadaje przedsiębiorcy nowych praw, ale konkretyzuje owe prawa w wymiarze podmiotowym.

CHARAKTER PRAWNY ZEZWOLENIA

- Zezwolenia udzielane są w dziedzinach gospodarki z jednej strony nie zastrzeżonych jako obszar koncesyjny, a z drugiej strony w takich, w których wykonywanie działalności gospodarczej nie może być wolne.
- Inaczej niż koncesje, nie są udzielane w sferach monopolu państwa. Zezwolenie występuje **w dziedzinach, które nie są domeną państwa**.
- Są one wydawane po stwierdzeniu, czy przedsiębiorca spełnia warunki dla prowadzenia danego typu działalności.
- Zezwolenia uważa się za związane decyzje administracyjne.
- Wymóg udzielania zezwoleń może wynikać li tylko z aktu normatywnego w randze ustawy

CHARAKTER PRAWNY ZEZWOLENIA

- Katalog zezwoleń ma charakter **otwarty** w przeciwieństwie do koncesji, która ma charakter katalogu zamkniętego. Oznacza to iż ustawa w żaden sposób nie uzależnia od szczególnych przesłanek możliwości powiększenia bądź zmniejszenia katalogu tych działalności
- Postępowanie o udzielenie, zmianę warunków, bądź cofnięcie zezwolenia **ma charakter postępowania administracyjnego**.
- **Nie ma jednego organu**, który skupia w sobie uprawnienie do wydawania wszelkiego rodzaju zezwoleń

Dwa modele zezwoleń

- Na podstawie obowiązujących przepisów prawnych możemy wyróżnić dwa modele zezwoleń: zezwolenia proste i zezwolenia uwarunkowane.
- Najczęściej występującym modelem zezwoleń są zezwolenia uwarunkowane. Przedsiębiorca- dysponent zezwolenia uwarunkowanego wykonuje obowiązki (a) **wynikające z przepisów powszechnie obowiązujących, (b) a także z treści decyzji.**

ORGANY

- Organami wydającymi zezwolenia mogą być m.in.: minister właściwy do spraw gospodarki, marszałek województwa, Główny Inspektor Farmaceutyczny, zarządzający specjalną strefą ekonomiczną, wójt, burmistrz lub prezydent miasta

Zezwolenie na prowadzenie działalności gospodarczej na terenie strefy uprawniające do korzystania z pomocy publicznej

- **USTAWA** z dnia 20 października 1994 r. **o specjalnych strefach ekonomicznych**
- Specjalną strefą ekonomiczną jest wyodrębniona zgodnie z przepisami ustawy, niezamieszkała część terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, na której terenie może być prowadzona działalność gospodarcza na zasadach określonych ustawą.

Pomoc publiczna

- Dochody uzyskane z działalności gospodarczej prowadzonej na terenie strefy w ramach zezwolenia, przez osoby prawne lub osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą są zwolnione od podatku dochodowego, odpowiednio na zasadach określonych w przepisach o podatku dochodowym od osób prawnych lub w przepisach o podatku dochodowym od osób fizycznych.
- Zwolnienie to stanowi pomoc publiczną, przy czym wielkość tej pomocy nie może przekroczyć jej maksymalnej wielkości określonej w przepisach odrębnych.

Zezwolenie strefowe

- Podstawą do korzystania z pomocy publicznej, udzielanej zgodnie z ustawą, jest zezwolenie na prowadzenie działalności gospodarczej na terenie danej strefy uprawniające do korzystania z pomocy publicznej

Składniki zezwolenia

Zezwolenie określa przedmiot działalności gospodarczej oraz warunki dotyczące w szczególności:

- zatrudnienia przez przedsiębiorcę przy prowadzeniu działalności gospodarczej na terenie strefy przez określony czas określonej liczby pracowników;
- dokonania przez przedsiębiorcę na terenie strefy inwestycji o wartości przewyższającej określoną kwotę;
- terminu zakończenia inwestycji;
- maksymalnej wysokości kosztów kwalifikowanych inwestycji i dwuletnich kosztów kwalifikowanych pracy;

Tryb udzielania zezwoleń

Ustalenie przedsiębiorców, którzy uzyskują zezwolenie, następuje w drodze

- przetargu
- lub rokowań podjętych na podstawie publicznego zaproszenia.

Organ wydający zezwolenia

Minister właściwy do spraw gospodarki

- wydaje zezwolenia
- może, w drodze rozporządzenia, powierzyć zarządzającemu udzielanie, w jego imieniu, zezwoleń

Zezwolenia zarządzający wydaje w drodze decyzji.

Zarządzającym może być wyłącznie spółka akcyjna lub spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, w której Skarb Państwa albo samorząd województwa posiada większość głosów, które mogą być oddane na walnym zgromadzeniu lub zgromadzeniu wspólników.

Kontrola działalności wymagającej zezwolenia

- Minister właściwy do spraw gospodarki wykonuje kontrolę działalności gospodarczej prowadzonej na terenie strefy w zakresie i na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej

Termin ad quem zezwolenia

- Zezwolenie wygasa z upływem okresu, na jaki została ustanowiona strefa.
- Zezwolenie może być cofnięte albo zakres lub przedmiot działalności określony w zezwoleniu może zostać ograniczony, jeżeli przedsiębiorca:
 - zaprzestał na terenie strefy prowadzenia działalności gospodarczej, na którą posiadał zezwolenie, lub
 - rażąco uchybił warunkom określonym w zezwoleniu, lub
 - nie usunął uchybień stwierdzonych w toku kontroli, w terminie do ich usunięcia wyznaczonym w wezwaniu ministra właściwego do spraw gospodarki, lub
 - wystąpił z wnioskiem o cofnięcie zezwolenia albo ograniczenie zakresu lub przedmiotu działalności określonego w zezwoleniu.

ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi

Obrót hurtowy w kraju napojami alkoholowymi o zawartości powyżej 18% alkoholu może być prowadzony	Obrót hurtowy w kraju napojami alkoholowymi o zawartości do 18% alkoholu może być prowadzony
na podstawie zezwolenia wydanego przez ministra właściwego do spraw gospodarki.	na podstawie zezwolenia wydanego przez marszałka województwa

ustawa o grach hazardowych

Zezwolenia na prowadzenie salonu gry bingo pieniężne, na urządzenie zakładów wzajemnych oraz na urządzenie turnieju gry pokera	Zezwolenia na urządzenie loterii fantowej, loterii audioteksowej, gry bingo fantowe lub loterii promocyjnej urządzanych na obszarze właściwości miejscowej jednego dyrektora izby celnej
udziela minister właściwy do spraw finansów publicznych	udziela dyrektor izby celnej, na którego obszarze właściwości miejscowej są urządzone i prowadzone takie gry

utrzymanie czystości i porządku w gminach

Wymóg uzyskania zezwolenia na działania z zakresu:		
opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych,	ochrony przed bezdomnymi zwierzętami,	prowadzenia schronisk dla bezdomnych zwierząt, a także grzebowisk i spalarni zwłok zwierzęcych i ich części
	Rada gminy określi, w drodze uchwały, wymagania, jakie powinien spełniać przedsiębiorca ubiegający się o uzyskanie zezwolenia	
Zezwolenia udziela, w drodze decyzji, wójt, burmistrz lub prezydent miasta właściwy ze względu na miejsce świadczenia usług.		

Przepisy o przeciwdziałaniu narkomanii

Środki odurzające lub substancje psychotropowe	
będące produktami leczniczymi	niebędące produktami leczniczymi
może wytwarzać, przetwarzać lub przerabiać, wyłącznie przedsiębiorca posiadający zezwolenie Głównego Inspektora Farmaceutycznego	

Warunki podejmowania działalności reglamentowanej

Działalność wolna	Działalność reglamentowana		
	koncesjonowana	regulowana	wymagająca zgody, zezwolenia albo licencji
Uzyskanie wpisu do KRS albo CEIDG			
-	Decyzja koncesyjna	a) Spełnianie warunków ustawowych b) Wpis do rejestru działalności regulowanej	Decyzja

Typologia reglamentacji działalności gospodarczej

Rodzaje reglamentacji działalności gospodarczej				
Czasowy z uwagi na stany nadzwyczajne	Podmiotowy	Przedmiotowy		
		koncesje	Działalność regulowana	Zezwolenia i licencje

Rodzaje podmiotów, które mogą być adresatem reglamentacji

Adresat reglamentacji		
Osoba fizyczna	Osoba prawna	Jednostka organizacyjna nie posiadająca osobowości prawnej ale wyposażona w zdolność prawną

Cechy reglamentacji podmiotowej

- Odwołuje się do danej osoby (podmiotu) z uwagi na jej szczególne cechy
- Ma charakter generalny i abstrakcyjny
- Nie podlega wykładni rozszerzającej

Tzw. przepisy antykorupcyjne

- USTAWA z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne

Ograniczenia podmiotowe

Ustawa określa ograniczenia w prowadzeniu działalności gospodarczej przez	
osoby zajmujące kierownicze stanowiska państwowe	pracowników urzędów państwowych, w tym członków korpusu służby cywilnej, zajmujących stanowiska kierownicze
	dyrektora generalnego Najwyższej Izby Kontroli oraz pracowników Najwyższej Izby Kontroli nadzorujących lub wykonujących czynności kontrolne
	radców Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej i referendarzy zatrudnionych w Urzędzie Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej
	pracowników regionalnych izb obrachunkowych zajmujących stanowiska: prezesa, członka kolegium, naczelnika wydziału oraz inspektora do spraw kontroli
	pracowników samorządowych kolegiów odwoławczych zajmujących stanowiska: przewodniczącego, jego zastępcy oraz etatowego członka kolegium;
	wójtów (burmistrzów, prezydentów miast), zastępców wójtów (burmistrzów, prezydentów miast), skarbników gmin, sekretarzy gmin, kierowników jednostek organizacyjnych gminy, osoby zarządzające i członków organów zarządzających gminnymi osobami prawnymi oraz inne osoby wydające decyzje administracyjne w imieniu wójta (burmistrza, prezydenta miasta);

Ograniczenia podmiotowe

członków zarządów województw, skarbników województw, sekretarzy województw, kierowników wojewódzkich samorządowych jednostek organizacyjnych, osoby zarządzające i członków organów zarządzających wojewódzkimi osobami prawnymi oraz inne osoby wydające decyzje administracyjne w imieniu marszałka województwa;

członków zarządu związku metropolitalnego, skarbnika związku metropolitalnego i sekretarza związku metropolitalnego

pracowników banków państwowych zajmujących stanowiska: prezesa, wiceprezesa, członka zarządu oraz skarbnika

osoby pełniące w jednoosobowych spółkach Skarbu Państwa oraz spółkach, w których udział Skarbu Państwa przekracza 50% kapitału zakładowego lub 50% liczby akcji, funkcje: prezesa, wiceprezesa i członka zarządu

inne osoby

Istota zakazu

Adresaci przepisów antykorupcyjnych nie mogą:

- prowadzić działalności gospodarczej na własny rachunek lub wspólnie z innymi osobami
- zarządzać taką działalnością
- być przedstawicielem czy pełnomocnikiem w prowadzeniu takiej działalności

Wyjątki:

Ograniczenie nie dotyczy :

- działalności wytwórczej w rolnictwie w zakresie produkcji roślinnej i zwierzęcej, w formie i zakresie gospodarstwa rodzinnego,
- a także pełnienia funkcji członka zarządu na podstawie umowy o świadczenie usług zarządzania, o której mowa w art. 5 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2016 r. o zasadach kształtowania wynagrodzeń osób kierujących niektórymi spółkami (Dz. U. poz. 1202 i 2260).

Inne ograniczenia

Ponadto adresaci przepisów antykorupcyjnych nie mogą:

- być członkami zarządów, rad nadzorczych lub komisji rewizyjnych spółek
- być zatrudnione lub wykonywać innych zajęć w spółkach prawa handlowego, które mogłyby wywołać podejrzenie o ich stronniczość lub interesowność;
- być członkami zarządów, rad nadzorczych lub komisji rewizyjnych spółdzielni, z wyjątkiem rad nadzorczych spółdzielni mieszkaniowych;
- być członkami zarządów fundacji prowadzących działalność gospodarczą;
- posiadać w spółkach prawa handlowego więcej niż 10% akcji lub udziały przedstawiające więcej niż 10% kapitału zakładowego – w każdej z tych spółek;

Sankcje

Naruszenie zakazów, stanowi /odpowiednio do rodzaju osoby/:

- przewinienie służbowe, które podlega odpowiedzialności dyscyplinarnej lub stanowi podstawę do rozwiązania stosunku pracy bez wypowiedzenia z winy pracownika;
- podstawę do odwołania ze stanowiska;
- co do osób pełniących funkcję wójta (burmistrza, prezydenta miasta) powoduje wygaśnięcie ich mandatu;
- Wybór lub powołanie do władz spółki, spółdzielni lub fundacji z naruszeniem zakazów są z mocy prawa nieważne i nie podlegają wpisaniu do właściwego rejestru

Ograniczenia dla sędziów

- **USTAWA** z dnia 27 lipca 2001 r. **Prawo o ustroju sądów powszechnych**
- Sędzia nie może:
 - 1) być członkiem zarządu, rady nadzorczej lub komisji rewizyjnej spółki prawa handlowego;
 - 2) być członkiem zarządu, rady nadzorczej lub komisji rewizyjnej spółdzielni;
 - 3) być członkiem zarządu fundacji prowadzącej działalność gospodarczą;
 - 4) posiadać w spółce prawa handlowego więcej niż 10% akcji lub udziały przedstawiające więcej niż 10% kapitału zakładowego;
 - 5) prowadzić działalności gospodarczej na własny rachunek lub wspólnie z innymi osobami, a także zarządzać taką działalnością lub być przedstawicielem bądź pełnomocnikiem w prowadzeniu takiej działalności.

Ograniczenia dla prokuratorów

- **USTAWA** z dnia 28 stycznia 2016 r. **Prawo o prokuraturze**
- Prokurator nie może:
 - 1) być członkiem zarządu, rady nadzorczej lub komisji rewizyjnej spółki prawa handlowego;
 - 2) być członkiem zarządu, rady nadzorczej lub komisji rewizyjnej spółdzielni;
 - 3) być członkiem zarządu fundacji prowadzącej działalność gospodarczą;
 - 4) posiadać w spółce prawa handlowego więcej niż 10% akcji lub udziały przedstawiające więcej niż 10% kapitału zakładowego;
 - 5) prowadzić działalności gospodarczej na własny rachunek lub wspólnie z innymi osobami, a także zarządzać taką działalnością lub być przedstawicielem bądź pełnomocnikiem w prowadzeniu takiej działalności.

Partie polityczne

- Partia polityczna jest dobrowolną organizacją, występującą pod określoną nazwą, stawiającą sobie za cel udział w życiu publicznym poprzez wywieranie metodami demokratycznymi wpływu na kształtowanie polityki państwa lub sprawowanie władzy publicznej.
- Partia polityczna nabywa osobowość prawną z chwilą wpisania do ewidencji
- Partia polityczna nie może prowadzić działalności gospodarczej
- Prowadzenie przez partię polityczną działalności własnej polegającej na sprzedaży tekstu statutu lub programu partii, a także przedmiotów symbolizujących partię i wydawnictw popularyzujących cele i działalność partii politycznej oraz na wykonywaniu odpłatnie drobnych usług na rzecz osób trzecich z wykorzystaniem posiadanego sprzętu biurowego nie stanowi działalności gospodarczej w rozumieniu odrębnych przepisów.

Stowarzyszenia zwykłe

- Uproszczoną formą stowarzyszenia jest stowarzyszenie zwykłe, nieposiadające osobowości prawnej.
- Stowarzyszenie zwykłe może we własnym imieniu nabywać prawa, w tym własność i inne prawa rzeczowe, zaciągać zobowiązania, pozywać i być pozywane.
- Stowarzyszenie zwykłe nie może prowadzić działalności gospodarczej

Ograniczenia dla jednostek samorządu terytorialnego

- **USTAWA** z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym
- **USTAWA** z dnia 20 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej
- **USTAWA** z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym
- **USTAWA** z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa

Gminy

Gmina oraz inna gminna osoba prawna może prowadzić działalność gospodarczą

w ramach zadania o charakterze użyteczności publicznej (bieżące i nieprzerwane zaspokajanie zbiorowych potrzeb ludności w drodze świadczenia usług powszechnie dostępnych).

wykraczającą poza zadania o charakterze użyteczności publicznej **wyłącznie w przypadkach określonych w odrębnej ustawie** (art. 9 ust. 2 ust. sam.)

Formy gospodarki komunalnej

Gospodarka komunalna może być prowadzona przez jednostki samorządu terytorialnego w szczególności w formach		
samorządowego zakładu budżetowego	spółek prawa handlowego	inne

Samorządowe zakłady budżetowe

Samorządowe zakłady budżetowe prowadzą gospodarkę finansową na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

Działalność wykraczająca poza zadania o charakterze użyteczności publicznej nie może być prowadzona w formie samorządowego zakładu budżetowego

Spółki z udziałem gminy

Jednostki samorządu terytorialnego mogą tworzyć (i przystępować)			
Spółki z o.o.	Spółki akcyjne	Spółki komandytowe	Spółki komandytowo – akcyjne
		dla celów partnerstwa publiczno-prywatnego	

Powiat

Powiat oraz inna powiatowa osoba prawna może prowadzić działalność gospodarczą

w ramach zadania o charakterze użyteczności publicznej (bieżące i nieprzerwane zaspokajanie zbiorowych potrzeb ludności w drodze świadczenia usług powszechnie dostępnych).

Powiat **nie może** prowadzić działalności gospodarczej wykraczającej poza zadania o charakterze użyteczności publicznej

Województwo

Województwo oraz inna wojewódzka osoba prawna może prowadzić działalność gospodarczą:

w ramach zadania o charakterze użyteczności publicznej (bieżące i nieprzerwane zaspokajanie zbiorowych potrzeb ludności w drodze świadczenia usług powszechnie dostępnych).

wykraczającą poza zadania o charakterze użyteczności publicznej **wyłącznie w przypadkach określonych w odrębnej ustawie** (art. 9 ust. 2 ust. sam.)

Formy gospodarki województwa

Gospodarka województwa może być prowadzona w sferze użyteczności publicznej przez		
regionalny fundusz rozwoju w formie spółki z ograniczoną odpowiedzialnością albo spółki akcyjnej	Spółki kapitałowe a) Akcyjną b) Z o.o.	spółdzielnie

TWORZENIE I PRZYSTĘPOWANIE DO SPÓŁEK POZA SFERĄ UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ

TWORZENIE I PRZYSTĘPOWANIE DO SPÓŁEK POZA SFERĄ UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ			
PRZEZ GMINY			PRZEZ WOJEWÓDZTWO
istnieją niezaspokojone potrzeby wspólnoty samorządowej na rynku lokalnym i (koniunkcja)	jeżeli zbycie składnika mienia komunalnego mogącego stanowić wkład niepieniężny gminy do spółki albo też rozporządzenie nim w inny sposób spowoduje dla gminy poważną stratę majątkową	Ograniczenia nie mają zastosowania do posiadania przez gminę akcji lub udziałów spółek zajmujących się czynnościami bankowymi, ubezpieczeniowymi oraz działalnością doradczą, promocyjną, edukacyjną i wydawniczą na rzecz samorządu terytorialnego, a także innych spółek ważnych dla rozwoju gminy, w tym klubów sportowych działających w formie spółki kapitałowej	Poza sferą użyteczności publicznej województwo może tworzyć spółki z ograniczoną odpowiedzialnością i spółki akcyjne oraz przystępować do nich, jeżeli działalność spółek polega na wykonywaniu czynności promocyjnych, edukacyjnych, wydawniczych oraz na wykonywaniu działalności w zakresie telekomunikacji służących rozwojowi województwa
występujące w gminie bezrobocie w znacznym stopniu wpływa ujemnie na poziom życia wspólnoty samorządowej, a zastosowanie innych działań nie doprowadziło do aktywizacji gospodarczej			

Sfera reglamentacyjna dla przedsiębiorców spoza EOG

PRZEDSIĘBIORCY Z EOG	PRZEDSIĘBIORCY SPOZA EOG			
Zasady prowadzenia działalności jak przedsiębiorcy polscy	Posiadający status specjalny	Nie posiadający statusu specjalnego		
	Zasady prowadzenia działalności jak przedsiębiorcy polscy	Działalność bezpośrednia	Oddziały	Przedstawicielstwa

Podejmowanie działalności gospodarczej przez osoby zagraniczne. Ograniczenie instrumentów prowadzenia działalności

Osoby zagraniczne spoza EOG i nie posiadające specjalnego statusu mają prawo do podejmowania i wykonywania działalności gospodarczej wyłącznie w formie

- a) spółki: komandytowej,
- b) komandytowo-akcyjnej,
- c) z ograniczoną odpowiedzialnością i
- d) akcyjnej,

a także do przystępowania do takich spółek oraz obejmowania bądź nabywania ich udziałów lub akcji, o ile umowy międzynarodowe nie stanowią inaczej.

Oddziały i przedstawicielstwa przedsiębiorców zagranicznych

Dla wykonywania działalności gospodarczej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej **przedsiębiorcy zagraniczni** mogą, na zasadzie wzajemności, o ile ratyfikowane umowy międzynarodowe nie stanowią inaczej, **tworzyć oddziały z siedzibą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.**

Zasady działania przedsiębiorcy zagranicznego

- Przedsiębiorca zagraniczny tworzący oddział może wykonywać działalność gospodarczą wyłącznie w zakresie przedmiotu działalności przedsiębiorcy zagranicznego.
- Przedsiębiorca zagraniczny tworzący oddział jest obowiązany ustanowić osobę upoważnioną w oddziale do reprezentowania przedsiębiorcy zagranicznego.
- Przedsiębiorca zagraniczny może rozpocząć działalność w ramach oddziału po uzyskaniu wpisu oddziału do rejestru przedsiębiorców. Zasady wpisu do rejestru przedsiębiorców określają przepisy odrębnej ustawy.

Obowiązki przedsiębiorcy zagranicznego

Przedsiębiorca zagraniczny, który utworzył oddział, jest obowiązany:

- używać do oznaczenia oddziału oryginalnej nazwy przedsiębiorcy zagranicznego wraz z przetłumaczoną na język polski nazwą formy prawnej przedsiębiorcy oraz dodaniem wyrazów „oddział w Polsce”;
- prowadzić dla oddziału oddzielną rachunkowość w języku polskim zgodnie z przepisami o rachunkowości;
- zgłaszać ministrowi właściwemu do spraw gospodarki wszelkie zmiany stanu faktycznego i prawnego w zakresie okoliczności wskazanych w ustawie (otwarcie likwidacji przedsiębiorcy zagranicznego, utrata prawa wykonywania działalności gospodarczej) w terminie 14 dni od dnia ich wystąpienia

Zakaz działalności gospodarczej

Minister właściwy do spraw gospodarki wydaje decyzję o zakazie wykonywania działalności gospodarczej przez przedsiębiorcę zagranicznego w ramach oddziału, w przypadku gdy:

- oddział rażąco narusza prawo polskie
- nastąpiło otwarcie likwidacji przedsiębiorcy zagranicznego, który utworzył oddział, lub przedsiębiorca ten utracił prawo wykonywania działalności gospodarczej;
- działalność przedsiębiorcy zagranicznego zagraża bezpieczeństwu lub obronności państwa, bezpieczeństwu informacji niejawnych o klauzuli tajności „poufne” lub wyższej lub innemu ważnemu interesowi publicznemu.

Przedstawicielstwa

- Przedsiębiorcy zagraniczni mogą tworzyć przedstawicielstwa z siedzibą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zwane dalej „mi”.
- Zakres działania przedstawicielstwa może obejmować wyłącznie prowadzenie działalności w zakresie reklamy i promocji przedsiębiorcy zagranicznego.
- Przedstawicielstwo mogą utworzyć również osoby zagraniczne, powołane aktem właściwego organu kraju ich siedziby, do promocji gospodarki tego kraju, z tym że zakres działania takiego przedstawicielstwa może obejmować wyłącznie promocję i reklamę gospodarki tego kraju.
- Utworzenie przedstawicielstwa wymaga wpisu do rejestru przedstawicielstw przedsiębiorców zagranicznych

Indywidualne ograniczenia

podmiotowe

Charakter ograniczeń

- Ograniczenia powstają na mocy orzeczenia sądu i podlegają kontroli w toku instancji
- reglamentacja sankcyjna znajduje swoje źródło nie w bezpośrednio stosowanym przepisie ustawy, ale w orzeczeniu sądu
- Odnoszą się one wyłącznie do osób fizycznych - reglamentacja ta ma charakter indywidualny
- Są konkretnie zaadresowane co do danej osoby fizycznej
- Mają zawsze charakter terminowy
- reglamentacja ta wynika z innych źródeł prawa niż prawo administracyjne (publiczne gospodarcze).
- reglamentacja działalności gospodarczej ma charakter sankcji za zachowanie negatywnie ocenianej przez porządek prawny.

Środek karny –
zakaz zajmowania określonego stanowiska, wykonywania określonego zawodu lub prowadzenia
określonej działalności gospodarczej

Art. 41 § 2 KK Sąd może orzec zakaz prowadzenia określonej działalności gospodarczej w razie skazania za przestępstwo popełnione w związku z prowadzeniem takiej działalności, jeżeli dalsze jej prowadzenie zagraża istotnym dobrom chronionym prawem.

Zakaz prowadzenia działalności gospodarczej w oparciu o Prawo upadłościowe

Sąd upadłościowy może orzec pozbawienie na okres od jednego do dziesięciu lat

- prawa prowadzenia działalności gospodarczej na własny rachunek lub w ramach spółki cywilnej
- oraz pełnienia funkcji członka rady nadzorczej, członka komisji rewizyjnej, reprezentanta lub pełnomocnika osoby fizycznej prowadzącej działalność gospodarczą w zakresie tej działalności, spółki handlowej, przedsiębiorstwa państwowego, spółdzielni, fundacji lub stowarzyszenia osoby fizycznej

Przesłanki orzeczenia zakazu

OSOBA FIZYCZNA W SPOSÓB ZAWINIONY				
będąc do tego zobowiązana z mocy ustawy, nie złożyła w ustawowym terminie wniosku o ogłoszenie upadłości	faktycznie zarządzając przedsiębiorstwem dłużnika, istotnie przyczyniła się do niezłożenia wniosku o ogłoszenie upadłości w ustawowym terminie	po ogłoszeniu upadłości nie wydała lub nie wskazała majątku, ksiąg rachunkowych, korespondencji lub innych dokumentów upadłego, w tym danych w postaci elektronicznej, do których wydania lub wskazania była obowiązana z mocy ustawy,	jako upadły po ogłoszeniu upadłości ukrywała, niszczyła lub obciążała majątek wchodzący w skład masy upadłości	jako upadły w toku postępowania upadłościowego nie wykonała innych obowiązków ciążących na nim z mocy ustawy lub orzeczenia sądu albo sędziego--komisarza, albo też w inny sposób utrudniała postępowanie.

Kontrola działalności gospodarczej przedsiębiorcy

Reglamentacja działalności gospodarczej *sensu largo*

Źródła prawa

Kontrola działalności gospodarczej przedsiębiorców (reglamentacja sensu largo) przeprowadzana jest na zasadach określonych w:

- ustawie o swobodzie działalności gospodarczej
- ustawach szczególnych
- bezpośrednio stosowanych przepisach powszechnie obowiązującego prawa wspólnotowego
- ratyfikowanych umowach międzynarodowych

Zasady kontroli

- **Zakres przedmiotowy kontroli** działalności gospodarczej przedsiębiorcy oraz **organy upoważnione** do jej przeprowadzenia określają ustawy szczególne.
- Przedsiębiorcy, który poniósł szkodę na skutek przeprowadzenia czynności kontrolnych z naruszeniem przepisów prawa w zakresie kontroli działalności gospodarczej przedsiębiorcy, przysługuje **odszkodowanie**.
- Dowody przeprowadzone w toku kontroli przez organ kontroli z naruszeniem przepisów prawa w zakresie kontroli działalności gospodarczej przedsiębiorcy, jeżeli miały istotny wpływ na wyniki kontroli, nie mogą stanowić dowodu w żadnym postępowaniu administracyjnym, podatkowym, karnym lub karno-skarbowym dotyczącym kontrolowanego przedsiębiorcy (**tzw. dowody z zatrutego drzewa**).

Wstrzymanie wykonywania działalności gospodarczej

- W razie powzięcia wiadomości o wykonywaniu działalności gospodarczej niezgodnie z przepisami ustawy, a także w razie stwierdzenia: zagrożenia życia lub zdrowia, niebezpieczeństwa powstania szkód majątkowych w znacznych rozmiarach lub naruszenia środowiska w wyniku wykonywania tej działalności, wójt, burmistrz lub prezydent miasta niezwłocznie **zawiadamia właściwe organy administracji publicznej**.
- Zawiadomione organy niezwłocznie powiadamiają wójta, burmistrza lub prezydenta miasta o podjętych czynnościach.
- W przypadku braku możliwości zawiadomienia wójt, burmistrz lub prezydent miasta może nakazać, w drodze decyzji, **wstrzymanie wykonywania działalności gospodarczej na czas niezbędny, nie dłuższy niż 3 dni**.
- Decyzji nakazującej wstrzymanie wykonywania działalności gospodarczej w razie stwierdzenia zagrożenia życia lub zdrowia, niebezpieczeństwa powstania szkód majątkowych w znacznych rozmiarach lub naruszenia środowiska w wyniku wykonywania tej działalności nadaje się rygor natychmiastowej wykonalności

Zawiadomienie o zamiarze wszczęcia kontroli

Organy kontroli **zawiadamiają przedsiębiorcę o zamiarze wszczęcia kontroli** (tzw. awizacja).

Zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli **nie dokonuje się**, w przypadku m.in. gdy:

- kontrola ma zostać przeprowadzona na podstawie bezpośrednio stosowanych przepisów powszechnie obowiązującego prawa wspólnotowego albo na podstawie ratyfikowanej umowy międzynarodowej;
- przeprowadzenie kontroli jest niezbędne dla przeciwdziałania popełnieniu przestępstwa lub wykroczenia, przeciwdziałania popełnieniu przestępstwa skarbowego lub wykroczenia skarbowego lub zabezpieczenia dowodów jego popełnienia;
- kontrola jest przeprowadzana na podstawie ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw
- kontrola jest prowadzona w toku postępowania prowadzonego na podstawie przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów;
- przeprowadzenie kontroli jest niezbędne dla przeciwdziałania naruszeniu zakazów, o których mowa w ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii
- przeprowadzenie kontroli jest uzasadnione bezpośrednim zagrożeniem życia, zdrowia lub środowiska naturalnego;
- przedsiębiorca nie ma adresu zamieszkania lub adresu siedziby lub doręczanie pism na podane adresy było bezskuteczne lub utrudnione.

1.	2.	3.	4.	5.
Awizacja kontroli	Na wniosek przedsiębiorcy kontrola może być wszczęta przed upływem 7 dni od dnia doręczenia zawiadomienia	Kontrolę wszczyna się nie wcześniej niż po upływie 7 dni od dnia doręczenia zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli	Kontrolę wszczyna się nie później niż przed upływem 30 dni od dnia doręczenia zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli	Jeżeli kontrola nie zostanie wszczęta w terminie 30 dni od dnia doręczenia zawiadomienia , wszczęcie kontroli wymaga ponownego zawiadomienia .

Lp.	Zawiadomienie o zamiarze wszczęcia kontroli zawiera:
1	oznaczenie organu
2	datę i miejsce wystawienia
3	oznaczenie przedsiębiorcy
4	wskazanie zakresu przedmiotowego kontroli
5	podpis osoby upoważnionej do zawiadomienia

Czynności kontrolne

Czynności kontrolne mogą być wykonywane przez pracowników organów kontroli :

- (1) po okazaniu legitymacji służbowej upoważniającej do wykonywania takich czynności oraz (2) po doręczeniu upoważnienia do przeprowadzenia kontroli,
- (1) po okazaniu legitymacji jeżeli przepisy szczególne tak przewidują możliwość podjęcia kontroli. W takim przypadku upoważnienie doręcza się *ex post* (2) w terminie określonym w tych przepisach, lecz nie później niż w terminie 3 dni roboczych od dnia wszczęcia kontroli.

Informacja o prawach i obowiązkach kontrolowanego

- Przed podjęciem pierwszej czynności kontrolnej, osoba podejmująca kontrolę ma obowiązek poinformować kontrolowanego przedsiębiorcę lub osobę, wobec której podjęto czynności kontrolne, o jego prawach i obowiązkach w trakcie kontroli

Obecność kontrolowanego

- Czynności kontrolnych dokonuje się co do zasady w obecności kontrolowanego lub osoby przez niego upoważnionej.
- Kontrolowany jest obowiązany do pisemnego wskazania osoby upoważnionej do reprezentowania go w trakcie kontroli, w szczególności w czasie jego nieobecności.
- W razie nieobecności kontrolowanego lub osoby przez niego upoważnionej czynności kontrolne mogą być wykonywane w obecności innego pracownika kontrolowanego, który może być uznany za osobę, o której mowa w art. 97 KC, lub w obecności przywołanego świadka, którym powinien być funkcjonariusz publiczny, niebędący jednak pracownikiem organu przeprowadzającego kontrolę.

Miejsce i czas kontroli

- Kontrolę przeprowadza się **w siedzibie kontrolowanego, miejscu wykonywania działalności gospodarczej** lub, za zgodą lub na wniosek kontrolowanego, w innym **miejscu przechowywania dokumentacji**, w tym ksiąg podatkowych, w godzinach pracy lub w czasie faktycznego wykonywania działalności gospodarczej przez kontrolowanego.
- Kontrola lub poszczególne czynności kontrolne, za zgodą kontrolowanego, mogą być przeprowadzane również **w siedzibie organu kontroli**, jeżeli może to usprawnić prowadzenie kontroli.

Sposób przeprowadzania czynności kontrolnych

- Czynności kontrolne powinny być przeprowadzane w sposób **sprawny i możliwie niezakłócający funkcjonowania kontrolowanego przedsiębiorcy**.
- W przypadku gdy przedsiębiorca wskaże na piśmie, że przeprowadzane czynności zakłócają w sposób istotny działalność gospodarczą przedsiębiorcy, konieczność podjęcia takich czynności powinna być uzasadniona w protokole kontroli.

Książka kontroli

- Przedsiębiorca jest obowiązany prowadzić i przechowywać w swojej siedzibie książkę kontroli oraz upoważnienia i protokoły kontroli.
- Książka kontroli może mieć formę zbioru dokumentów.
- Książka kontroli służy przedsiębiorcy do dokumentowania liczby i czasu trwania kontroli jego działalności

Prowadzenie więcej niż jednej kontroli

Nie można równocześnie podejmować i prowadzić więcej niż jednej kontroli działalności przedsiębiorcy.

Nie dotyczy to sytuacji, m.in. gdy:

- przeprowadzenie kontroli jest niezbędne dla przeciwdziałania popełnieniu przestępstwa lub wykroczenia, przeciwdziałania popełnieniu przestępstwa skarbowego lub wykroczenia skarbowego lub zabezpieczenia dowodów jego popełnienia;
- kontrola jest prowadzona w toku postępowania prowadzonego na podstawie przepisów ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów;
- przeprowadzenie kontroli jest uzasadnione bezpośrednim zagrożeniem życia, zdrowia lub środowiska naturalnego;
- kontrola dotyczy zasadności dokonania zwrotu podatku od towarów i usług przed dokonaniem tego zwrotu;
- przeprowadzenie kontroli jest realizacją obowiązków wynikających z przepisów prawa wspólnotowego o ochronie konkurencji lub przepisów prawa wspólnotowego w zakresie ochrony interesów finansowych Wspólnoty Europejskiej;

Lp.	Maksymalny czas trwania wszystkich kontroli organu kontroli u przedsiębiorcy w jednym roku kalendarzowym	Rodzaj przedsiębiorcy
1	12 dni roboczych	mikro przedsiębiorca
2	18 dni roboczych	mały przedsiębiorca
3	24 dni roboczych	średni przedsiębiorca
4	48 dni roboczych	Inny przedsiębiorca

Sprzeciw przedsiębiorcy

- Przedsiębiorca może wnieść sprzeciw wobec podjęcia i wykonywania przez organy kontroli czynności z naruszeniem przepisów
- Uprawnienie to nie ma charakteru bezwzględnego (np. gdy przeprowadzenie kontroli jest niezbędne dla przeciwdziałania popełnieniu przestępstwa lub wykroczenia, przeciwdziałania popełnieniu przestępstwa skarbowego lub wykroczenia skarbowego lub zabezpieczenia dowodów jego popełnienia)
- Sprzeciw przedsiębiorca wnosi na piśmie do organu podejmującego i wykonującego kontrolę. O wniesieniu sprzeciwu przedsiębiorca zawiadamia na piśmie kontrolującego.

1	Sprzeciw wnosi się w terminie 3 dni roboczych od dnia wszczęcia kontroli przez organ kontroli. Przedsiębiorca musi uzasadnić wniesienie sprzeciwu.
2	Wniesienie sprzeciwu powoduje wstrzymanie czynności kontrolnych przez organ kontroli, którego sprzeciw dotyczy, z chwilą doręczenia kontrolującemu zawiadomienia o wniesieniu sprzeciwu do czasu rozpatrzenia sprzeciwu, a w przypadku wniesienia zażalenia do czasu jego rozpatrzenia.
3.	W przypadku wniesienia sprzeciwu organ kontroli może, w drodze postanowienia, dokonać zabezpieczenia dowodów mających związek z przedmiotem i zakresem kontroli, na czas rozpatrzenia sprzeciwu. Zabezpieczeniu podlegają dokumenty, informacje, próbki wyrobów oraz inne nośniki informacji, jeżeli stanowią lub mogą stanowić dowód w toku kontroli.
4.	Organ kontroli w terminie 3 dni roboczych od dnia otrzymania sprzeciwu, rozpatruje sprzeciw oraz wydaje postanowienie o: (1) odstąpieniu od czynności kontrolnych; (2) kontynuowaniu czynności kontrolnych
5.	Na postanowienie przedsiębiorcy przysługuje zażalenie w terminie 3 dni od dnia otrzymania postanowienia. Rozstrzygnięcie zażalenia następuje w drodze postanowienia, nie później niż w terminie 7 dni od dnia jego wniesienia
6.	Nierozpatrzenie sprzeciwu w terminie jest równoznaczne w skutkach z wydaniem przez organ właściwy postanowienia, o odstąpieniu od czynności kontrolnych. Nierozpatrzenie zażalenia w terminie jest równoznaczne w skutkach z wydaniem przez organ właściwy postanowienia uznającego słuszność wniesionego zażalenia.